

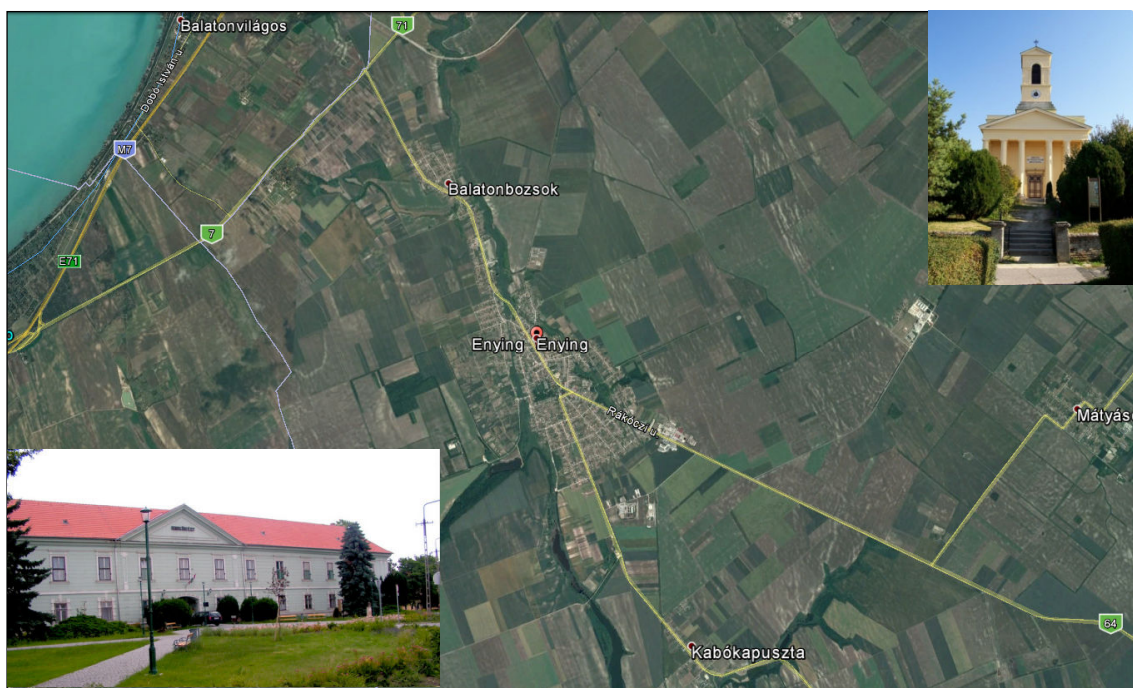

ENYING VÁROS

TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV

HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT ÉS SZABÁLYOZÁSI TERV

FELÜLVIZSGÁLAT

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Jóváhagyott dokumentáció

Munkaszám: Rp.I.221-7

ENYING VÁROS

TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV

HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT ÉS SZABÁLYOZÁSI TERV

FELÜLVIZSGÁLAT

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Jóváhagyott dokumentáció

Felelős tervezők:

Kalmár Ágnes

településtervező
városépítési és városgazdálkodási
szakmérnök

Településrendezés

Tervezői névjegyzék szám.: TT 08-0479

Szeredi Gábor

településmérnök
közgazdász regionális fejlesztő

Településrendezés

Pekterné Szabó Piroska

okl. táj- és kertépítész
okl. táj- és környezetrendezési szakmérnök
táj- és kertépítész vezető tervező
vezető településtervező

Tájrendezés, környezetalakítás

Tervezői névjegyzék szám.: TK 08-0073

Tervezői névjegyzék szám.: TT1 08-0073

Ferenczi Huba

okl. gépészmérnök

Közműrendszer

Tervezői névjegyzék szám: TE-T-08-0253

TV-T-08-0253

TH-T-08-0253

Réder Tibor

okl. közlekedésépítőmérnök
okl. forgalomtechnikai
szakmérnök

Közlekedési szakág

Tervezői névjegyzék szám: Tkö 08-0133

Ügyvezető igazgató:

Kalmár Ágnes, Szeredi Gábor

Győr, 2022. december hó

Felelős tervezőink a Győr-Moson-Sopron Megyei Építész ill. Mérnök Kamarának tagjai

ENYING VÁROS

TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV

HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT ÉS SZABÁLYOZÁSI TERV

FELÜLVIZSGÁLAT

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Jóváhagyott dokumentáció

Tartalomjegyzék

1. Környezeti értékelés	4
1.1. Előzmények	4
1.2. Tematika	8
1.3. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása	12
2. A településrendezési terv összefüggése egyéb, a környezeti értékelés keretén belül értelmezhető tervekkel, programokkal	12
2.1. Jogszabályi háttér	12
2.2. Környezeti értékelés keretén belül értelmezhető tervek, programok összefüggése a településrendezési tervvel	29
2.3. Változtatási szándékok	30
3. Környezeti állapot feltárása	33
3.1. Településszerkezeti vizsgálat	33
3.2. Természetföldrajzi környezet	38
3.3. Közműellátás	59
4. A településrendezési tervi elhatározások környezeti hatásai, a károsítás megelőzésére, csökkentésére szolgáló javaslatok	74
4.1. Településszerkezeti, táji hatások	74
4.2. A településszerkezeti elhatározások környezeti elemekre gyakorolt hatása	75
5. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre	80
6. Összefoglaló	80

1. Környezeti értékelés

1.1. Előzmények

Enying Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2016. évben úgy döntött, hogy felülvizsgálta a település jövőképét megfogalmazó településfejlesztési koncepcióját, továbbá a jövőképen alapuló településrendezési terveit (településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv).

A feladat elvégzésére a Regioplan Kft. kapott megbízást.

A településfejlesztési koncepció felülvizsgálata törlésre került tekintettel arra, hogy a felülvizsgálat megindítása előtt jóváhagyott koncepció megfelelő.

Enying város hatályos településfejlesztési és településrendezési eszközei

Településfejlesztési koncepció: elfogadva a 190/2003. (IX.10.) sz. határozattal,
felülvizsgálva, új készítve 2015. évben

Integrált településfejlesztési stratégia: 2015. évben

Településszerkezeti terv: elfogadva a 225/2004. (IX.29.) sz. határozattal,
módosítva a 292/2010. (VIII.25.) sz. határozattal.

Helyi építési szabályzat: elfogadva a 35/2004. (IX.30.) ök. rendelettel,
módosítva a 18/2010. (IX.01.) ök rendelettel,
a 21/2013. (XI.4.) ök rendelettel.

A településfejlesztési és településrendezési eszközök felülvizsgálatának oka:

Enying város településfejlesztési koncepcióját 2003. évben hagyták jóvá (Regioplan Kft.), majd újat készítettek 2015-ben (KD-ITS Konzorcium), a teljes igazgatási területre kiterjedő településrendezési eszközeit 2004. évben hagyták jóvá.

A 2010-es években a településrendezéssel kapcsolatos jogszabályi környezet jelentősen megváltozott. Megalkotásra került a 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet, mely részletesen szabályozza a megalapozó vizsgálatok, a koncepció és a településrendezési terv tartalmi követelményeit. Hatályba lépett a településképp védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény, valamint módosításra került az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.), valamint az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) is. Emellett módosították, valamint módosítás alatt állt az országos és a megyei településrendezési terv.

A 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet szerint a településszerkezeti tervet 10 évente felül kell vizsgálni, s a hatályos településfejlesztési koncepcióban foglaltaknak meg kell feleltetni.

A hatályos tervekben foglaltakkal kapcsolatosan a lakosság, a településen tulajdonnal bíró polgárok is jeleztek változtatási igényeket, kérvényeztek változtatásokat.

A város 38/2018. (I.31.) határozatával elfogadta a Településképi Arculati Kézikönyvét, majd 11/2018. (V.30.) önkormányzati rendeletet hozott a településképi alakításáról és védelméről. Feladat ezen dokumentációkkal való összhang megteremtése.

A településfejlesztési és településrendezési eszközök felülvizsgálatának célja:

Településszerkezeti terv felülvizsgálata az országos és a megyei területrendezési terveknek megfelelően, az egyes ágazati fejlesztések figyelembe vételével, a közösségi és egyéni igények, fejlesztési szándékok szinkronba hozásával, valamint a közelmúltban jóváhagyott települési dokumentációkkal (TAK, TKR)

Helyi építési szabályzat és szabályozási terv felülvizsgálata a megváltozott magasabb rendű jogszabályok figyelembe vételével, a hatályos terv elkészítése óta felmerült problémák megoldásával, igények kezelésével, valamint szinkronba hozása a közelmúltban jóváhagyott települési dokumentációkkal (TAK, TKR)

A településfejlesztési és településrendezési eszközök felülvizsgálatának hatásai:

A képviselő-testület által elindított komplex településfejlesztési és településrendezési tervezés során olyan egységes szemlélettel készülő, egy eljárási rendben lefolytatott egyeztetési, véleményezési folyamattal társadalmazott, egymással összefüggő és egymásra épülő fejlesztési és rendezési dokumentumok készülnek el, amelyek közép és hosszútávon lehetővé teszik a fejlesztési eszközök optimális felhasználását. Az értékek megőrzése és a fejlesztések lehetővé tétele kettősségét az építés rendjének meghatározásával biztosítják.

Önkormányzati és lakossági kérelmek:

Átfogó településrendezési feladatok:

- a településszerkezeti terv felülvizsgálata
- a helyi építési szabályzat és szabályozási terv felülvizsgálata

Részletes településrendezési feladatok:

- a helyi értékvédelem, a védendő építmények szabályozásának felülvizsgálata

A településképi védelmi rendeletben védelem alá vont ingatlanok mellett további védelem alá helyezés nem indokolt. A rendeletben meghatározottakat – azzal, hogy a műemlék helyi védelem alá nem helyezhető - kell a településrendezési eszközökben szerepeltetni.

- Leshegy lakóterületként történő rendezése

A településrész lakóépületekkel beépített, falusias jellegű. Ennek a felhasználásnak a rögzítése lehetséges, mivel a korábban tervezett üdülőrészé fejlesztés megvalósítása nem következett be, nem reális. A fő utca és a meglévő keresztirányú tengely kiépítése és beépítése mellett további közlekedési és beépítettségi fejlesztés nem indokolt.

- Kabókapusztán gazdasági terület kijelölése

Az önkormányzat a fejlesztéstől elállt. A gazdasági fejlesztésre a balatonbozsoki és a központi településrész között beépítetlen területsávban kíván lehetőséget adni.

-
- a balatonbozsoki és a központi településrész között beépítetlen területsáv rendezése

A terület alkalmas gazdaságfejlesztésre, azon belül is az olyan, kisebb telephelyigényű létesítmények elhelyezésére, mint például a szomszédos telken lévő létesítmény.

A terület hatályos terv szerinti kertvárosias besorolása felülvizsgálható, arra is tekintettel, hogy az épített lakóépületek száma alacsony a városban. Szerkezetileg és városképileg a területen a gazdaságfejlesztés is támogatható.

- Enying Sportpálya és Alsótekeres között kerékpárút létesítése

A hatályos tervek tartalmaznak nyomvonalváltozatot a Józsefkúti árok mentén, majd a Főút vonalát követve. Ettől való eltérés nem tervezett.

- Hősök tere csomópont felülvizsgálata

A csomópont rendezésére vonatkozó terv 2010. évben készült. A csomópont tervezett kialakítását az önkormányzat már nem kívánja megvalósítani, így az akkor jelölt, zöldterületet igénybe vevő fejlesztést már nem tartalmazza a terv.

- a Marosi utca menti tervezett telekalakítás átvezetése és a Zöld város beruházás (Városközpont) figyelembe vétele

A tervek figyelembe vételre kerültek.

- a Szabadi utca folytatásában lévő földrészletek beépítésre szánt területté minősítésének vizsgálata

A terület beépítésre szánt területként való kijelölését nem tartalmazza a terv.

- a Fő utca mentén kijelölt parkolási területek felülvizsgálata

A kijelölt, közterület bővítéssel járó parkolási területek közül a meglévő épületek metszése miatt a Török Bálint utca környezetében kisebb terület került igénybevételre, hasonlóan a László király utcához, ahol a ma már parkolóként működő terület került akként megerősítésre.

- a falusias lakóterületen garázs elhelyezhetőségének vizsgálata a közterület felé eső telekrészen

Az ekként, néhány esetben megvalósult épületek látványa azt erősíti meg, hogy településképi szempontból nem ajánlott az előkertek építményekkel történő szabdalása.

- (farm)gazdasági központok kijelölése a külterületen, így a 080/5,6,7,14 hrsz.-ú területeken

A jelölt területen farmgazdasági terület kijelölésének szerkezeti akadálya nincs, de a terület egy része tájképvédelmi területbe tartozik, amelyen elhelyezendő épületeknek illeszkednie kell a védendő tájba.

Figyelemmel arra, hogy a kérdéses területek egybefüggő szántóterületek, a kijelölést javasolt a már beépített kabókapusztai területekhez csatlakozóan kijelölni, a védett vízfolyástól minél távolabb, a 080/7, 6 hrsz.-ú földrészleten.

- az ún. Öreg-hegy szabályozásának felülvizsgálata a megjelent lakófunkció figyelembe vételével

Mind a hatályos terv, mind az arculati kézikönyv megállapításait figyelembe véve ezért továbbra sem javasolt, sőt, különösen kerülendő a város ezen területének lakóterületbe sorolása.

- 0194/3 hrsz.-ú ingatlan fejlesztési céljának meghatározása

A földrészlet gazdasági területként került meghatározásra.

- Tinódi Lantos Sebestyén Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola területbővítése

A végrehajtott telekalakításoknak megfelelően a vegyes terület kiterjesztésre került.

- a 2809, 2810, 2811, 2812, 2813 és 2814 hrsz.-ú ingatlanok ipari park kialakítására vonatkozó felülvizsgálata

Az előzőekben ismertettek szerint.

- a 2765-2843 hrsz.-ú ingatlanok jelenlegi kertvárosias lakóterület övezeti besorolásának felülvizsgálata
- a Fő utca mentén lévő egyes ingatlanok felülvizsgálata többlakásos társasház létesítésére vonatkozóan

A felülvizsgált helyi építési szabályzat lehetővé teszi a város központi területein a többlakásos lakóépületek elhelyezését.

Orbán szobor oltalom alá helyezése

A szobrot a településkép védelmi rendelet helyi védelem alá helyezte. Jelen felülvizsgálat során a védelem alkalmazásra került.

- az ún. Józsefkúti árok megközelítésének biztosítása

Az árok környezetében mezőgazdasági, valamint településközi utat jelölt ki a terv, míg az árok területét vízgazdálkodási területbe sorolta.

- tervezett elkerülő út megtartása

A hatályos terv szerkezeti munkarészában szereplő út gazdasági területet metsz, valamint lakóterületek határán vezet, ezért a felülvizsgálat során nem fogja azt tartalmazni a terv.

-
- a Fő utca utcaképének egységesítésére vonatkozó előírások kidolgozása

Az utcakép egységesítésére vonatkozó szabályokat a közterület-alakítási terv tartalmazza, emellett az utcaképet meghatározó szabályokat a településkép védelmi rendeletnek kell tartalmaznia.

- a magasabb rendű jogszabályokkal harmonizáló helyi építési szabályzat kidolgozása

A felülvizsgálat során a magasabb rendű jogszabályok figyelembe vételre kerültek.

- gazdasági terület kijelölése a 0188/30-33 hrsz.-ú területeken

A gazdasági területhasználatot a szomszédos lakóterületektől el kell választani. A területen a nagyüzemi állattartás végzése nem lehetséges. A kijelöléssel a szomszédos területek is gazdasági hasznosítást kaphatnak.

A változtatás a tervezett lakóterületekre zavaró hatást fejthet ki.

- a fejlesztési dokumentációk figyelembe vétele, rendezési tervbe illesztése, úgymint

- *tervezett kerékpárút*

Az előzőekben ismertettek szerint azzal, hogy a települési mellékút területén a kerékpáros útvonal kialakítható.

- tervezett uszoda

Az időközben megvalósított uszoda és környezetének tervei figyelembe vételre kerültek.

- vízkárelhárítás terv (Cinca mellett szervízút biztosítása)

A vonatkozó jogszabályok szerint a vízfolyások mentén, annak besorolásától függő szélességű fenntartó sávot - jelen esetben 6,0 m - kell biztosítani. Ennek a sávnak közterület céljára történő kisajátítása nem szükséges, nem indokolt.

- integrált településfejlesztési stratégia

A terv figyelembe vételre került.

A településrendezési terv felülvizsgálata jelentős környezeti hatással járó változtatást nem tartalmaz.

1.2.Tematika

A környezeti értékelés tematikája az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú melléklete alapján, annak a jelen rendezési terv keretén belül értelmezve, illetve ahol szükséges azt kiegészítve készült.

Előzetes tájékoztatási eljárás

A tervezés **előzetes szakaszában** az érintett államigazgatási szervek és a szomszédos települési önkormányzatok megadták a fejlesztési terv összeállításánál figyelembe veendő szempontjaikat.

Előzetes vélemények

	Államigazgatási szervek, önkormányzatok	Vélemény
1.	Fejér Megyei Kormányhivatal állami főépítész hatáskörben	A dokumentációt papíralapon is kéri megküldeni. Megadta a hatáskörébe eső, figyelembe veendő jogszabályi követelményeket, eljárási rendet. A koncepció módosításával kapcsolatban megadta a figyelembe veendő jogszabályi követelményeket.
2.	megyei főépítész hatáskörben	Felhívta a figyelmet a területrendezési tervekkel való megfelelésre, valamint megadta azok várost érintő elemeit és az arra vonatkozó részletes előírásokat
3.	környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörben	A város területén országos jelentőségű védett természeti területek és Natura 2000 hálózatba tartozó területek nem találhatók. Megadta a hatáskörébe eső, figyelembe veendő jogszabályi követelményeket.
4.	népegészségügyi hatáskörben	Megadta a hatáskörébe eső, figyelembe veendő jogszabályi követelményeket. A koncepció készítése az Európa 2020 Stratégia célkitűzéseivel, továbbá az OFTK és a Fejér megyei Tk célrendszerével összhangban történjen meg.
5.	közlekedési hatáskörben (gyorsforgalmi út...)	nem rendelkezik hatáskörrel
6.	örökségvédelmi hatáskörben	A város területén 7 db régészeti lelőhely található, valamint 2 db műemlék. Örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni. Megadta a hatáskörébe eső, figyelembe veendő jogszabályi követelményeket.
7.	ingatlanügyi hatáskörben	Megadta a hatáskörébe eső, figyelembe veendő jogszabályi követelményeket Tájékoztat, hogy a településen a 2-3. minőségi osztályú szántó minősül átlagosnál jobbnak.
8.	Közép-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság	Véleményt nem közölt.
9.	Országos Vízügyi Főigazgatóság	Véleményt nem közölt.
10.	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala	Megadta a hatáskörébe eső, figyelembe veendő jogszabályi követelményeket.
11.	Fejér Megyei Kormányhivatal Katasztrófavédelmi Igazgatóság Területi Vízügyi Hatóság	Megadta a hatáskörébe eső, figyelembe veendő jogszabályi követelményeket. A város területét hidrogeológiai vízbázis nem érinti. A település érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen lévő településnek minősül. Állandó vízfolyás a Cinca-Csíkgát-patak. A rendezési tervben le kell határolni a magas talajvízállású és vízjárta területeket, a hullámtereket és a nagyvízi meder területet.

12.	Fejér Megyei Kormányhivatal Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Megadta a hatáskörébe eső, figyelembe veendő jogszabályi követelményeket. Közölte, hogy az EuroChem Agro Hungary Kft. (Kossuth major 041/6) esetében a veszélyességi övezet határának megállapítása folyamatban van.
13.	Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Járási Hivatala Műszaki Engedélyezési, Fogyasztóvédelmi és Foglalkoztatási Fogyasztóvédelmi Főosztály Ütügyi Osztály	A kérelmet átteszi a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Vasúti Hatósági Főosztályhoz.
14.	Miniszterelnökség Kulturális Örökségvédelemért Felelős Helyettes Államtitkár /Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály Örökségvédelmi Osztály/	Tárgyi ügyben nem rendelkezik hatáskörrel.
15.	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Megadta, hogy a város területén milyen kategóriájú, táj- és természetvédelmi szempontú kijelöléssel érintett területek találhatóak és megadta azok lehatárolását. Környezeti vizsgálatot kell lefolytatni.
16.	Honvédelmi Minisztérium Hatósági Főosztály	A módosítás a honvédelem érdekeit nem érintik.
17.	Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság	Megadta a hatáskörébe tartozó, figyelembe veendő követelményeket. Az eljárás további szakaszában nem kíván részt venni.
18.	Budapest Főváros Kormányhivatala Közlekedési Főosztály Ütügyi Osztály	Megadta a hatáskörébe tartozó, figyelembe veendő követelményeket. Az NFM Közúti Infrastruktúra Fejlesztési Főosztályt megkereste, onnan észrevétel határidőn belül nem érkezett.
19.	Nemzeti Fejlesztési Miniszterium Közlekedéspolitikáért Felelős Államtitkárság	Véleményt nem közölt.
20.	Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatala	Véleményt nem közölt.
21.	Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerbiztonsági, Földhivatali, Növény- és Talajvédelmi, Erdészeti Főosztály Földművelésügyi és Erdészeti Osztály	Megállapította hatáskör hiányát.
22.	Pest Megyei Kormányhivatal Erdi Járási Hivatala Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Osztály	Megadta a kiváló termőhelyi adottságú erdőterületekre, valamint azok rendeltetésére vonatkozó adatokat, továbbá a hatáskörébe eső, figyelembe veendő jogszabályi követelményeket. Felhívta a figyelmet az erdőterületek jogszabálynak megfelelő szabályozására.

23.	Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály	A város területén működő bánya, megkutatott ismert ásványvagyon nincs. Nyersanyagkutatásra engedélykérelmet nyújtottak meg. Megadta a kutatási terület koordinátáit. Megadta a felszínmozgások által potenciálisan veszélyeztetett területek lehatárolását. Kabókapusztát érintve a MOL Zrt. tulajdonában lévő CH termékvezeték húzódik.
24.	Országos Atomenergia Hivatal	Nincs a hatáskörükbe tartozó létesítmény a város tervezési területének figyelembe veendő közelségében. Az eljárás további szakaszában nem kíván részt venni.
25.	Budapest Főváros Kormányhivatala (természetes gyógytényezők...)	Véleményt nem közölt.
	Ádánd Község Önkormányzata	Az eljárás további szakaszában nem kíván részt venni.
	Balatonszabadi Község Önkormányzata	Javaslatot, észrevételt nem kíván tenni. Az eljárás további szakaszában nem kíván részt venni.
	Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata	A tervezett módosításokkal egyetért.
	Mezőkomárom Község Önkormányzata	Észrevételt nem tesz. Az eljárás további szakaszában nem kíván részt venni.
	Lepsényi Közös Önkormányzati Hivatal	Véleményt nem közölt.
	Siófok Város Önkormányzata	Abban az esetben kívánnak a további eljárásban részt venni, amennyiben a módosítás városuk közigazgatási területét is érintheti.
	Lepsényi Közös Önkormányzati Hivatal Szabadhídvégi Kirendeltsége	Véleményt nem közölt.
	Balatonfőkajár Község Önkormányzata	Véleményt nem közölt.
	Kislángi Közös Önkormányzati Hivatal Mátyásdomb Kirendeltsége	Az előzetes tájékoztatási dokumentációban foglaltakkal egyetért.
	Balatonvilágos Község Önkormányzata	A felülvizsgálat tartalmával egyetért. Az eljárás további szakaszában nem kíván részt venni.

A településen 2017. évben tartott lakossági fórumon, valamint a fórumot követően a partnerek részéről a tervvel kapcsolatban vélemény, észrevétel nem fogalmazódott meg.

A tervezési eljárás elhúzódása miatt 2021. augusztus hónapban az előzetes szakaszban 2017-ben megkeresett szervek és önkormányzatok ismét megkeresésre kerültek annak érdekében, hogy közöljék, fenntartják-e korábbi véleményüket. A beérkezett vélemények a jogszabályváltozásokra hívták fel a figyelmet.

Véleményezési eljárás

A 2021. október hónapban elindult véleményezési eljárás során a véleményezési dokumentációval kapcsolatban **módosítást, vagy a fejlesztést befolyásoló véleményt** fogalmazott meg:

- a Fejér Megyei Kormányhivatal, Állami Főépítész Iroda

- a Fejér Megyei Kormányhivatal, Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
- a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
- a Fejér Megyei Kormányhivatal, Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztály
- Enying Város Önkormányzata

A város képviselő-testületének döntése alapján az elfogadott észrevételek a tervbe beépítésre kerültek. Az 5. és 6. módosítási terület kereskedelmi, szolgáltató besorolást kapott, míg a 14. és 37. módosítási területek különleges, mezőgazdasági üzemi területbe kerültek besorolásra. Ezen övezeti változások a biológia aktivitásérték számításban, valamint az egyes változásokat, azok hatásait bemutató fejezetben átvezetésre kerültek. A dokumentum kiegészült a módosításoknak az épített környezetre gyakorolt hatásával. Időközben jóváhagyásra került a gyorsforgalmi út új nyomvonalra helyezésére vonatkozó rendezési terv módosítás. A tervben már ezen új nyomvonal szerepel.

1.3.A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása

A településszerkezeti tervi változtatási szándékokról megtörtént a lakosság és az államigazgatási szervek, valamint az érintett szervezetek tájékoztatása is.

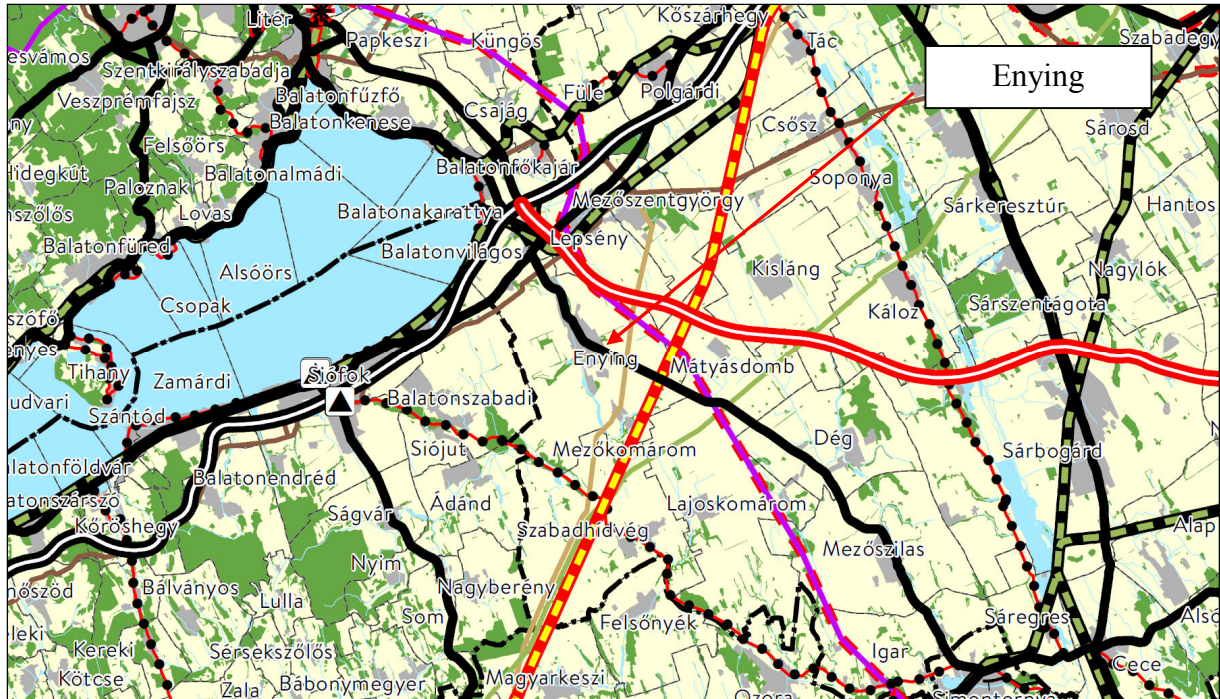
A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása

Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása
 Fejér- megyei Földhivatal adatbázisa
 Tájérték Kataszter Program (TÉKA) adatbázisa
 Magyarország kistájainak katasztere
 Hatályos jogszabályok (országos, helyi), tervek (OTK, ÚMFT, OTrT, MTrT stb.),
 környezetvédelmi programok (országos, megyei, helyi)

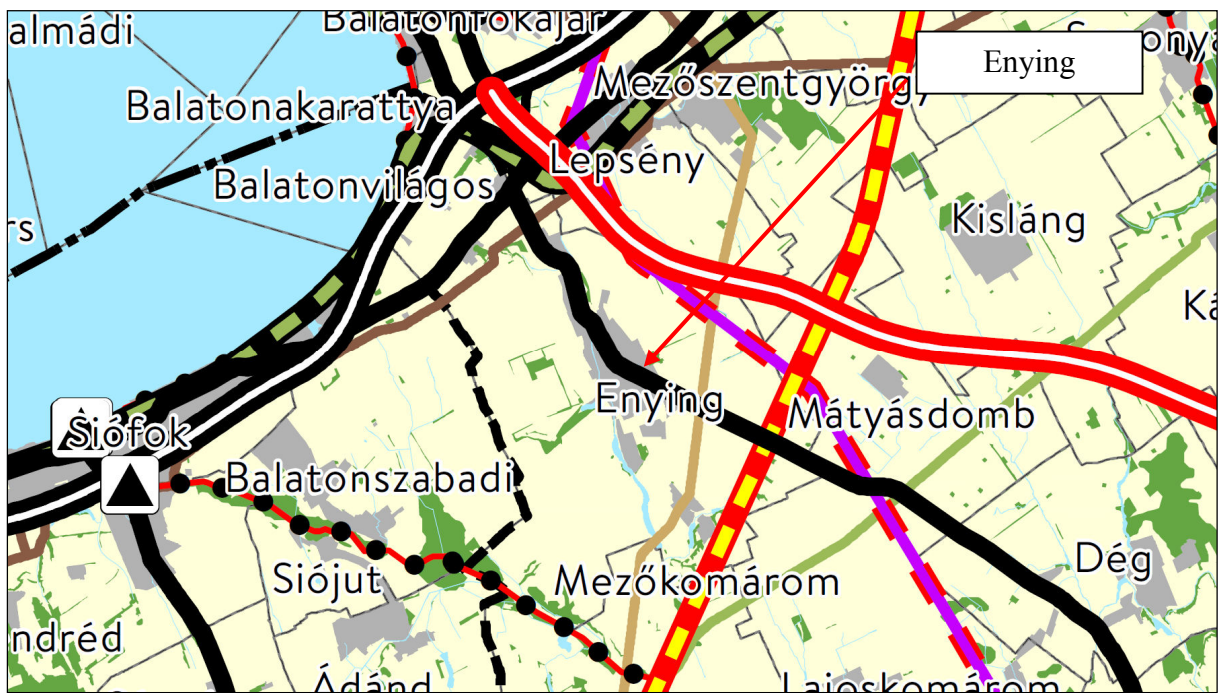
2. A településrendezési terv összefüggése egyéb, a környezeti értékelés keretén belül értelmezhető tervekkel, programokkal

2.1.Jogszabályi háttér

Az Országgyűlés 2018. december 12-én fogadta el Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. Törvényt (továbbiakban: OTrT, vagy törvény). A 2019. március 15-étől hatályos törvény az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. tv. helyébe lépett. A törvény alapján megalkotásra került és hatályba lépett a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet. A két jogszabály közösen alkalmazandó.

Országos Területrendezési Terv
Kivonat „Az Ország Szerkezeti Terve” című tervlapból

Országos Területrendezési Terv
Kivonat „Az Ország Szerkezeti Terve” című tervlapból

Az OTTrT szerint a település közigazgatási területét érintő országos területfelhasználási kategóriák:

- települési térség (●)
- mezőgazdasági térség (■)
- vízgazdálkodási térség (■)
- erdőgazdálkodási térség (■)

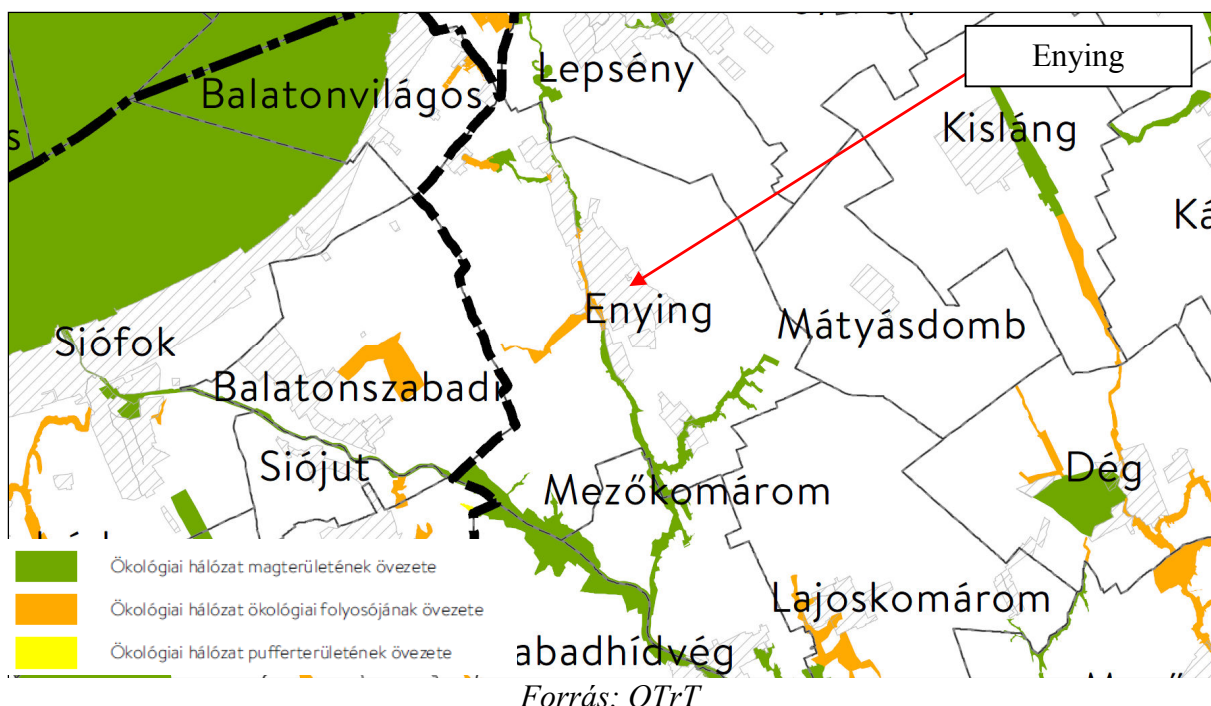
A település közigazgatási területét és térségét érintő vonalas elemek:

- gyorsforgalmi út - tervezett (==)
- főút (7-es és 64-es főút) (—)
- nagysebességű vasútvonal – tervezett (—●—●—●—●—)
- országos kerékpárút törzshálózat eleme (.....)
- 750 kV átviteli hálózati távvezeték – tervezett (—■—■—■—■—)
- földgázszállító vezeték – meglévő (—■—)
- termékvezeték – meglévő (—■—)

A tv. 3/1-3/5. számú mellékletei, valamint az MvM rendelet 1-6. melléklete alapján az országos övezetek a települést az alábbiak szerint érintik:

1. Ökológiai hálózat magterületének övezete: **érinti**
 Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete: **érinti**
 Ökológiai hálózat pufferterületének övezete: **nem érinti**
2. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete: **érinti**
3. Jó termőhelyi adottságú szántók övezete: **érinti**
4. Erdők övezete: **érinti**
5. Erdőtelepítésre javasolt terület övezete: **érinti**
6. Tájképvédelmi terület övezete: **érinti**
7. Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete: **nem érinti**
8. Vízminőség-védelmi terület övezete: **nem érinti**
9. Nagyvízi meder övezete: **érinti**
10. VTT-tározók övezete: **nem érinti**
11. Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések: **nem érinti**

1. Az ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat pufferterületének övezete:

Enying várost az Országos Ökológiai Hálózat magterületének övezete és az Országos Ökológiai Hálózat Ökológiai folyosójának övezete érinti a vízfolyások mentén.

A törvény 25-26. §-a szerint:

13. Ökológiai hálózat magterületének övezete

25. § (1) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében - kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, vagy a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg - csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

(2) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében **új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki**, kivéve, ha:

a) a települési területet az ökológiai hálózat magterülete, vagy az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén beépítésre szánt terület az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

(6) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.

14. Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete

26. § (1) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében - kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg - csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében **új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki**, kivéve, ha

a) a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó, vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

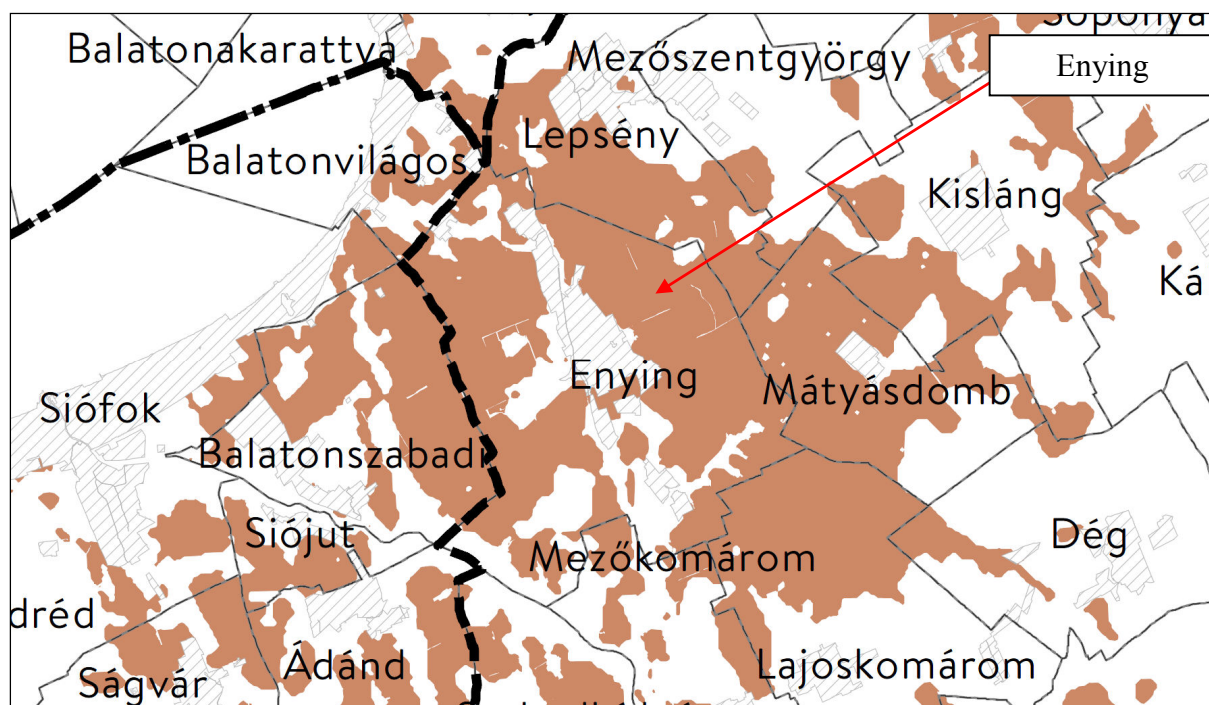
(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, továbbá az erőművek az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

A felülvizsgálat során nem történik új beépítésre szánt terület kijelölése a hálózat területén, így **a jogszabályi megfelelés biztosított.**

2. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

Az övezet a település területének jelentős részét fedi.

A tv. 28. §-a szerint:

16. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

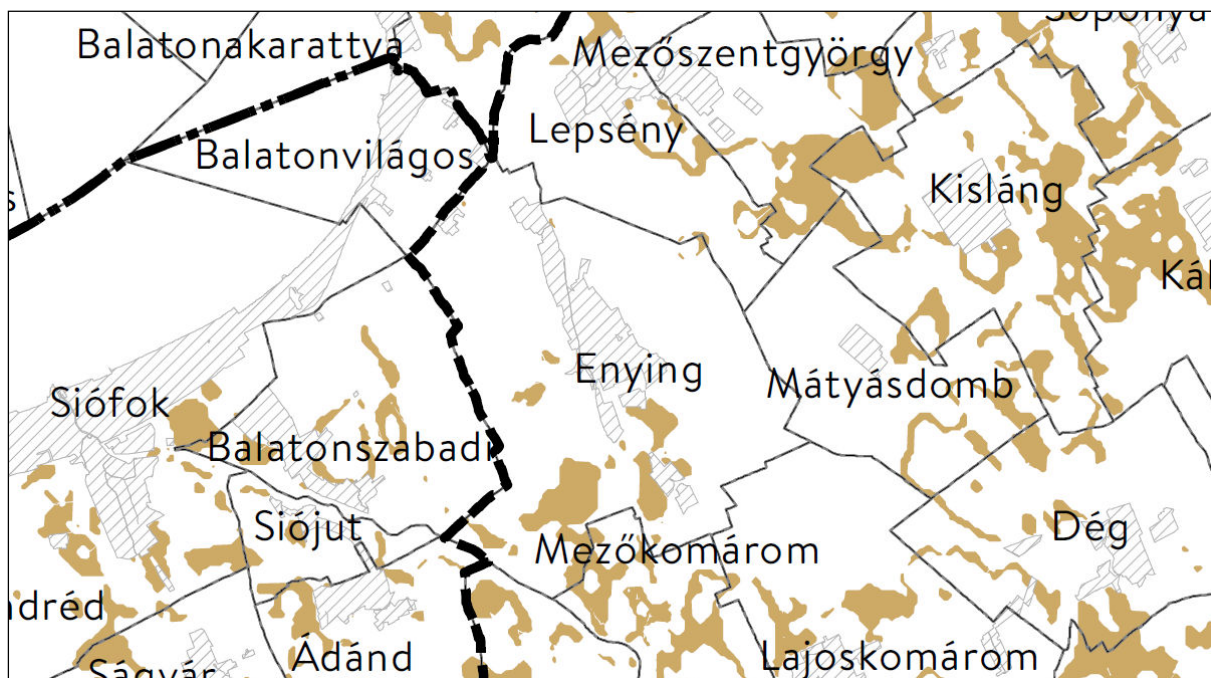
28. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében **új beépítésre szánt terület** - kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg - csak az állami főépítész hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott **területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.**

(2) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

Az övezet a hatályos terven beépítésre szánt területeket határolja, de nem fedi. Egyedül a település központi belterületétől délre kijelölt, tartalék lakóterület-fejlesztési terület

megvalósíthatóságát akadályozta. Ez a fejlesztési szándék a felülvizsgálat során már nem került megfogalmazásra, az új terv nem érinti az övezet területét, így **a jogszabályi megfelelés biztosított.**

3. Jó termőhelyi adottságú szántók övezete

Forrás: MvM rendelet

Az övezet a település délnyugati területeit fedi.

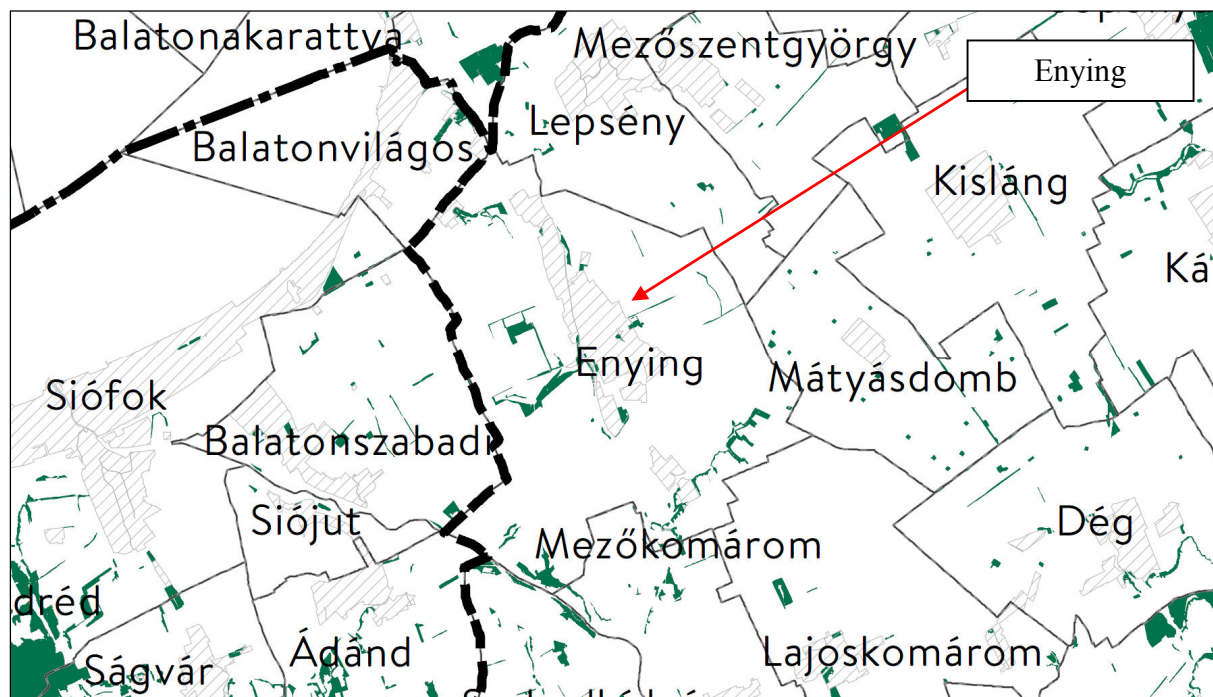
Az MvM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint:

A településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban – a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett – a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni.

(2) A jó termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

A felülvizsgálat során az övezet területe mezőgazdasági területként került meghatározásra, így **a jogszabályi megfelelés biztosított.**

4. Erdők övezete

Forrás: OTrT

Az övezet a település erdőterületeit fedi, melyek jellemzően a vízfolyások mentén alakultak ki. A megyei terv szerint az erdőgazdálkodási térség területe 378,29 ha. A felülvizsgálat során az erdők övezetébe és az ennek megfelelően erdőgazdálkodási térségbe sorolt területek a város egy jelentős – hatályos terven már szereplő –, mintegy 1 ha nagyságú zöldterületi fejlesztési területének kivételével (2258/3 hrsz.) erdőterületbe kerültek besorolásra. A **jogsabályi megfelelés így biztosított**, az erdők övezetébe tartozó területek 99,7%-a erdőterület területfelhasználási egységbe soroltak.

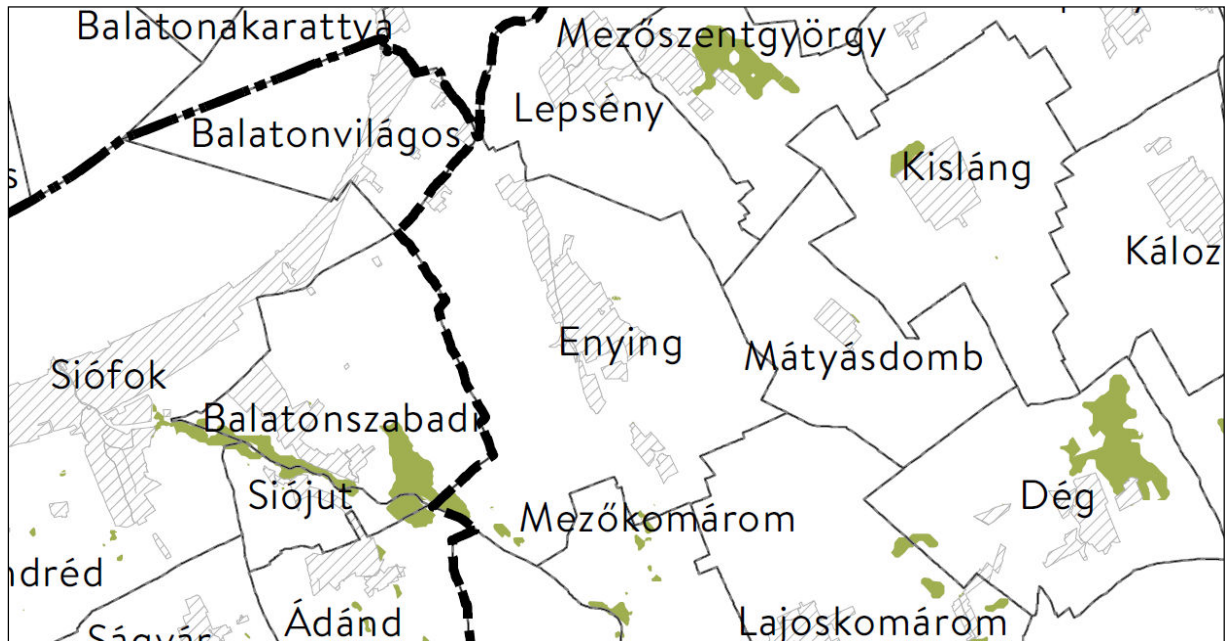
A tv. 29. §-a szerint:

17. Erdők övezete

29. § Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében **legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia**. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által **kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni**.

30. § Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

5. Erdőtelepítésre javasolt terület övezete

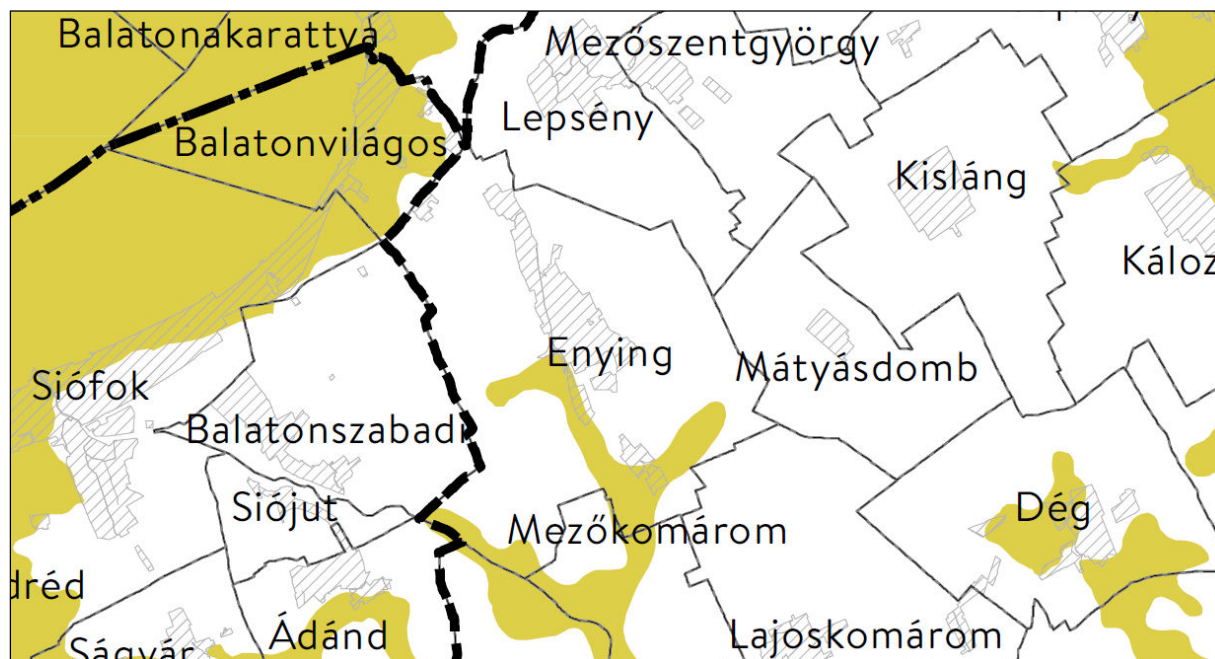
Forrás: MvM rendelet

Az MvM rendelet 3. § (1) bekezdése szerint:

3. § (1) A településrendezési eszközök készítése során az Országos Erdőállomány Adattárban nem szereplő erdőterület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban – a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül – az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni.

A felülvizsgálat során nem történik új, az adattárban nem szereplő erdőterület kijelölése, így a jogszabályi megfelelés biztosított.

6. Tájképvédelmi terület övezete

Forrás: MvM rendelet

Az MvM rendelet 4. §-a szerint:

4. § (1) A tájképvédelmi terület övezete területére a **megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében** meg kell határozni a **tájjelleg térségi jellemzőit**, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő **településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében** meg kell határozni a **tájjelleg megőrzendő elemeit**, elemegyütteseit, valamint a **tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit**.

(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében – a településképi védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – meg kell határozni

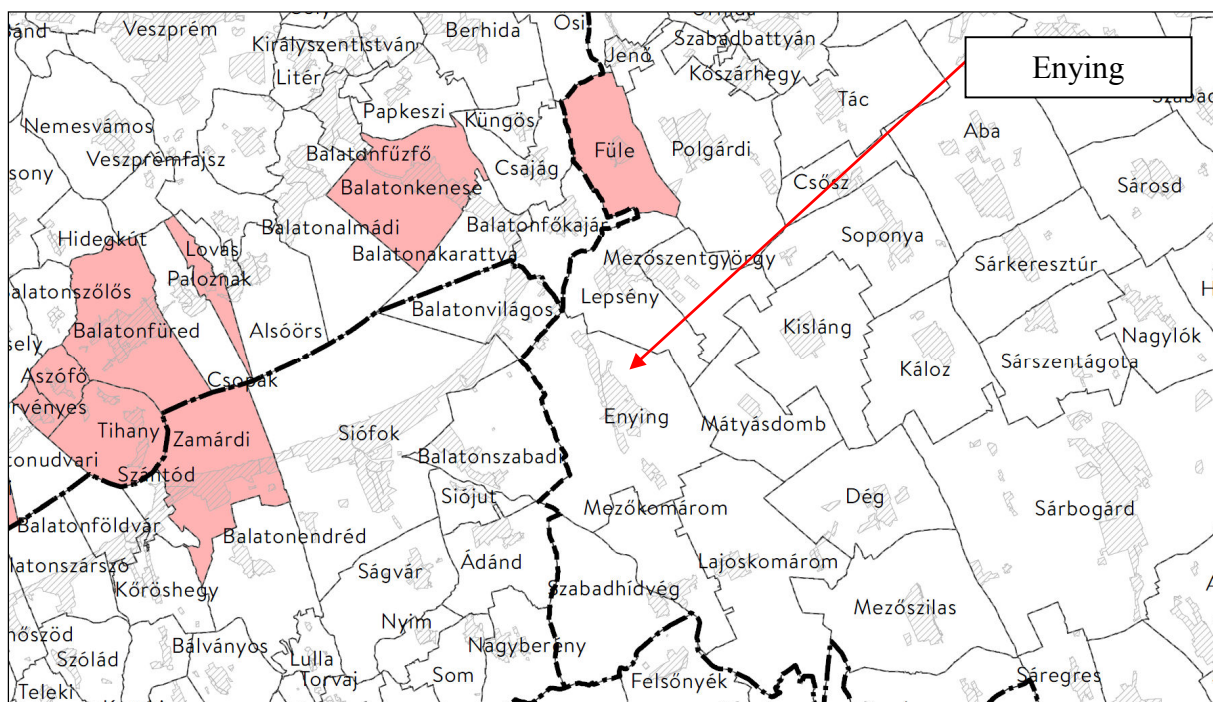
a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,
b) a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

A **jogszabályi előírásokkal összhangban** a felülvizsgálat során az övezet jelentős területe erdő, vízgazdálkodási, természetközeli, valamint mezőgazdasági területként kerül besorolásra. Ettől eltérést az övezetbe tartozó Leshegy beépített területe, valamint a tározó menti üdülési célú területek képeznek.

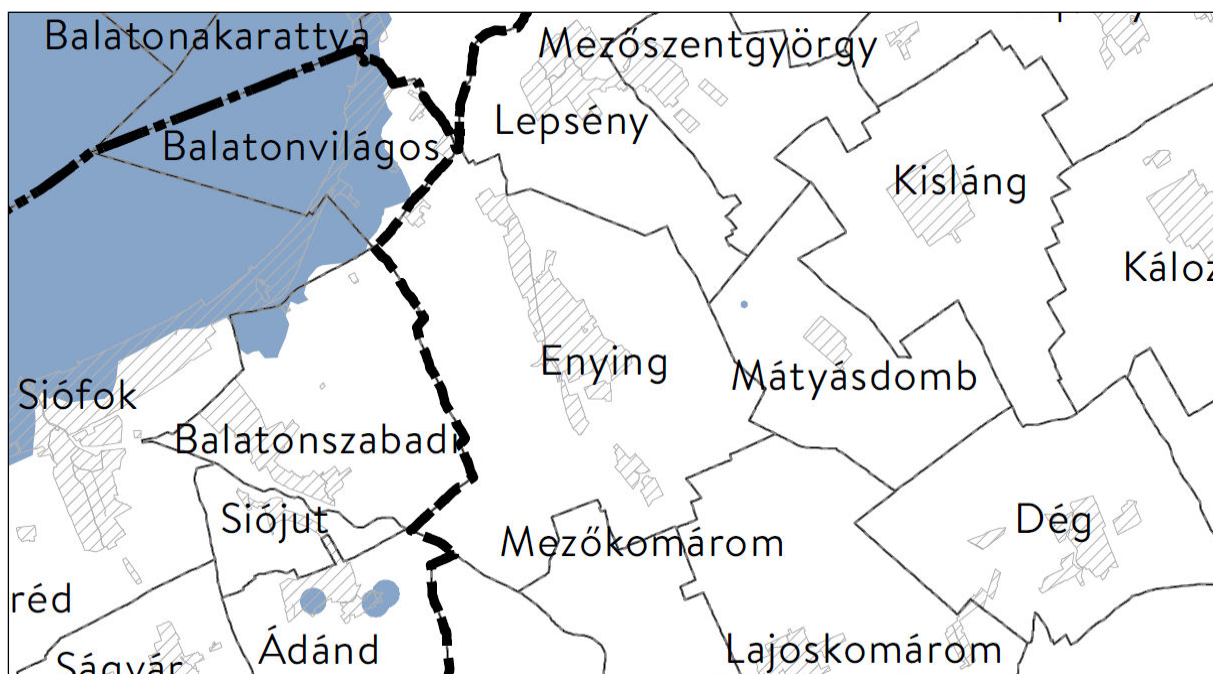
7. A világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett települések

Forrás: OTrT

Az övezet nem érinti a települést.

8. Vízminőség-védelmi terület övezete

Forrás: MvM rendelet

Az övezet nem érinti a települést.

9. Nagyvízi meder övezete

Forrás: MvM rendelet

Az övezet a Sió csatorna mentén érinti a települést.

Az MvM rendelet 6. § (1) bekezdése szerint:

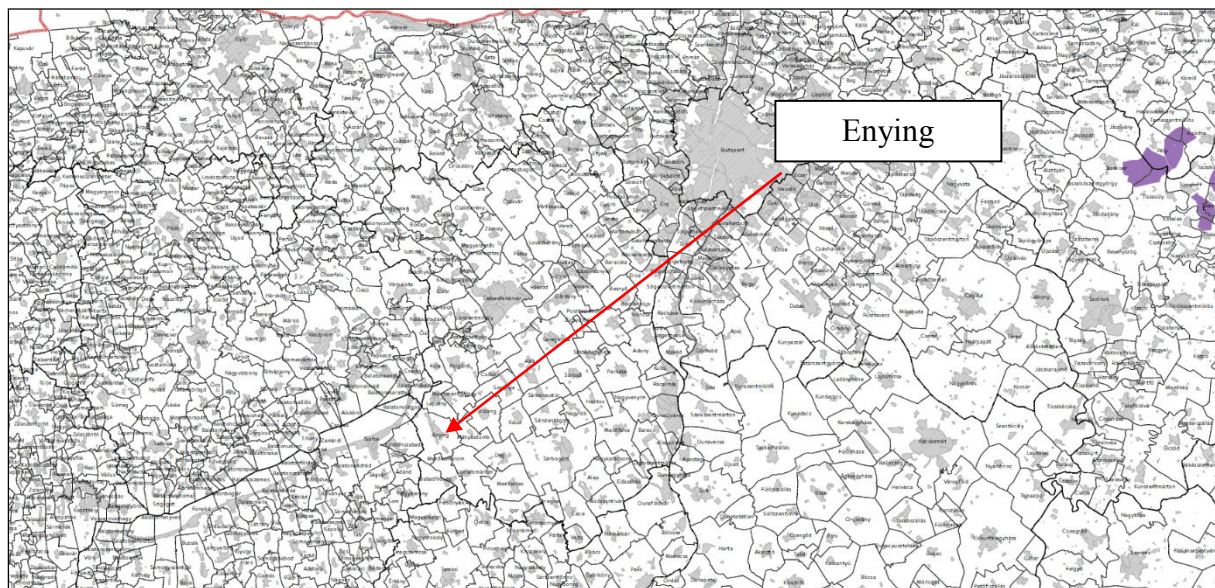
6.§ (1) A nagyvízi meder övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

(2) A nagyvízi meder övezetében a településrendezési eszközökben, a jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területen a helyi építési szabályzatnak megfelelően, a vízügyi igazgatási szerv hozzájárulásával lehet építési tevékenységet folytatni.

(3) A településrendezési eszköz módosítása esetén a vízügyi igazgatási szerv egyetértésével lehet új beépítésre szánt területet kijelölni.

A felülvizsgálat során a Sió csatorna vízgazdálkodási területként kerül meghatározásra, így a **jogszabályi megfelelés biztosított.**

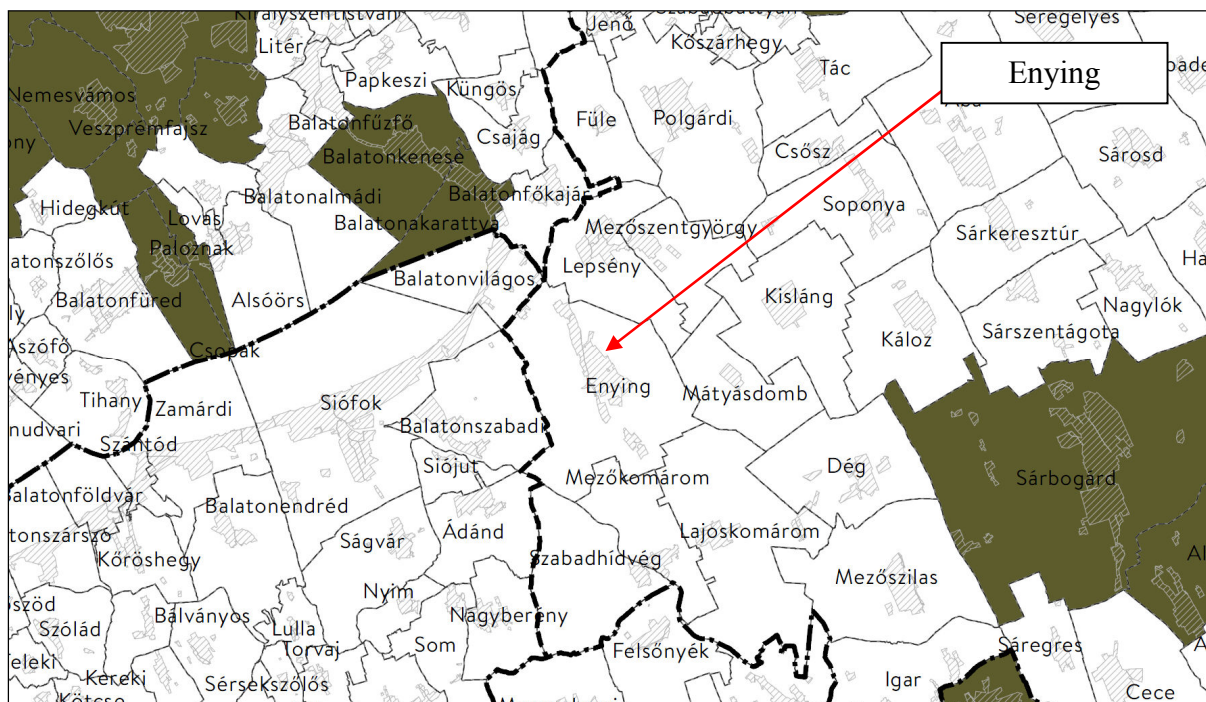
10. VTT-tározók övezete

Forrás: MvM rendelet

Az övezet nem érinti a települést.

11. Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések

Forrás: OTÉ

Az övezet nem érinti a települést.

Fejér megye területrendezési terve:

A Fejér megyei területrendezési tervet az önkormányzat közgyűlése a 7/2020. (II.28.) önkormányzati rendeletével (a fejezetben rendelet) hagyta jóvá, majd a 3.19. mellékletét érintően 9/2020. (V.29.) önkormányzati rendeletével módosította azt. A Közgyűlés a területrendezési tervhez tartozó intézkedési javaslatokról és a területrendezési ajánlásokról a 45/2020. (II.27.) határozatot hozta.

*Forrás: Fejér Megye Területrendezési Terve
Kivonat „Fejér megyei szerkezeti terve” című tervlapból*

A megyei tervben szereplő övezetek a város területét az alábbiak szerint érintik országos övezetek

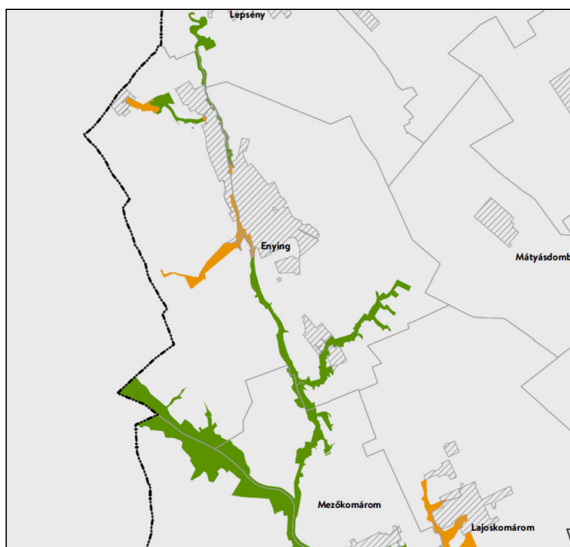
- Ökológiai hálózat magterületének övezete: **érinti**
- Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete: **érinti**
- Ökológiai hálózat pufferterületének övezete: **nem érinti**
- Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete: **érinti**
- Jó termőhelyi adottságú szántók övezete: **érinti**
- Erdők övezete: **érinti**
- Erdőtelepítésre javasolt terület övezete: **érinti**
- Tájképvédelmi terület övezete: **érinti**
- Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete: **nem érinti**
- Vízminőség-védelmi terület övezete: **nem érinti**
- Nagyvízi meder övezete: **érinti**
- Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések: **nem érinti**

megyei övezetek

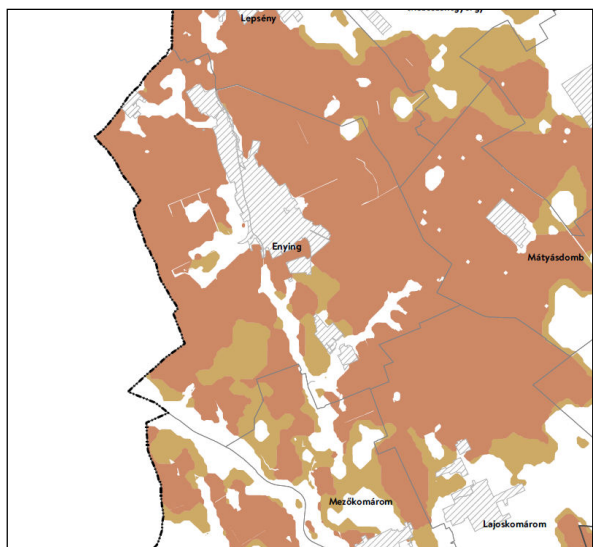
- Ásványi nyersanyagvagyon övezete: **nem érinti**
- Rendszeresen belvízjárta terület övezete: **érinti**
- Földtani veszélyforrás területének övezete: **érinti**

egyedileg meghatározott megyei övezetek

- Felzárkóztatandó belső periféria övezete: **érinti**
- Turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet: **nem érinti**
- Megyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet: **nem érinti**
- Borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezet: **érinti**
- Kulturáli örökségi-történeti fejlesztési övezet: **érinti**
- Majorsági térség övezet: **érinti**
- Karsztvízszint emelkedésével érintett terület övezete: **nem érinti**
- Naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete: **érinti**

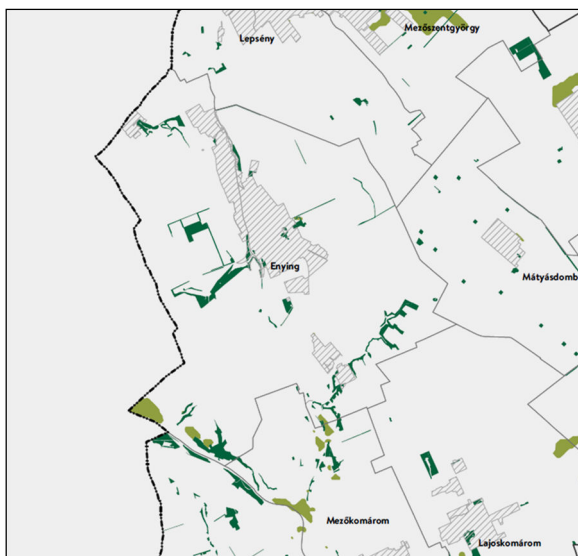

Ökológiai hálózat övezetei

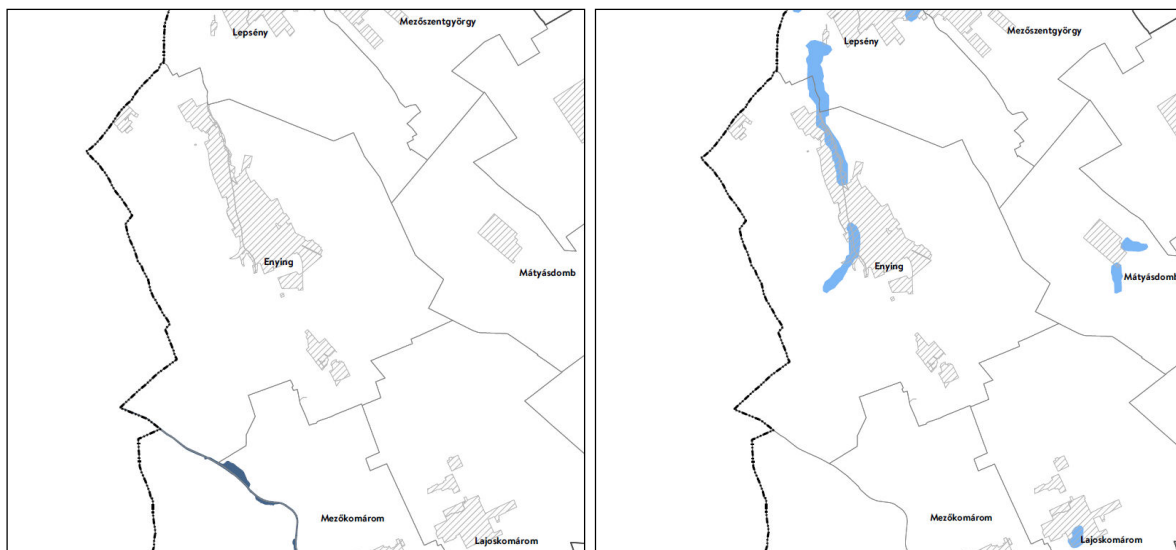
Kiváló és a jó termőhelyi adottságú szántók
övezete

Forrás: Fejér Megye Területrendezési Terve

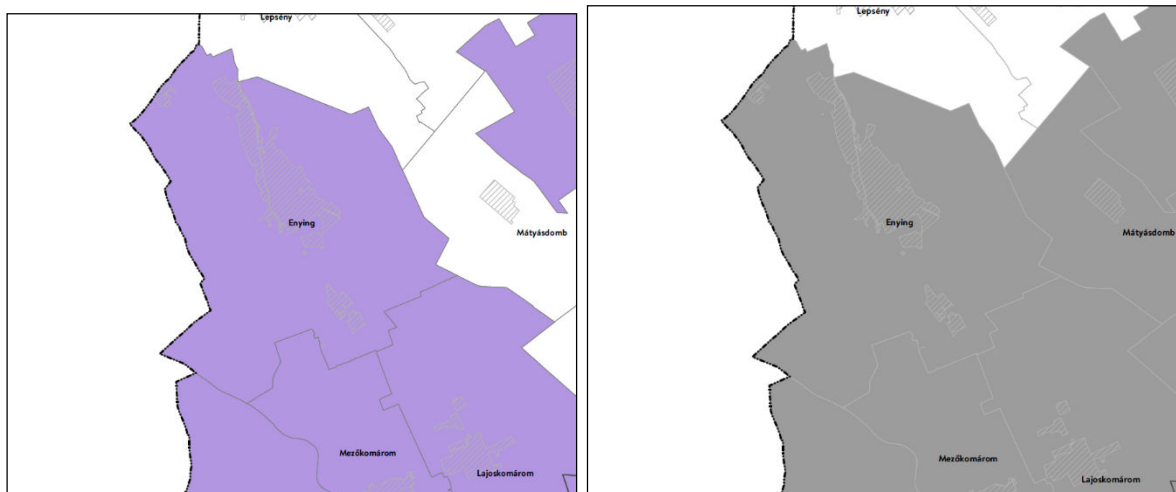
Erdők övezete és az erdőtelepítésre javasolt ... valamint a tájképvédelmi terület övezete

Forrás: Fejér Megye Területrendezési Terve

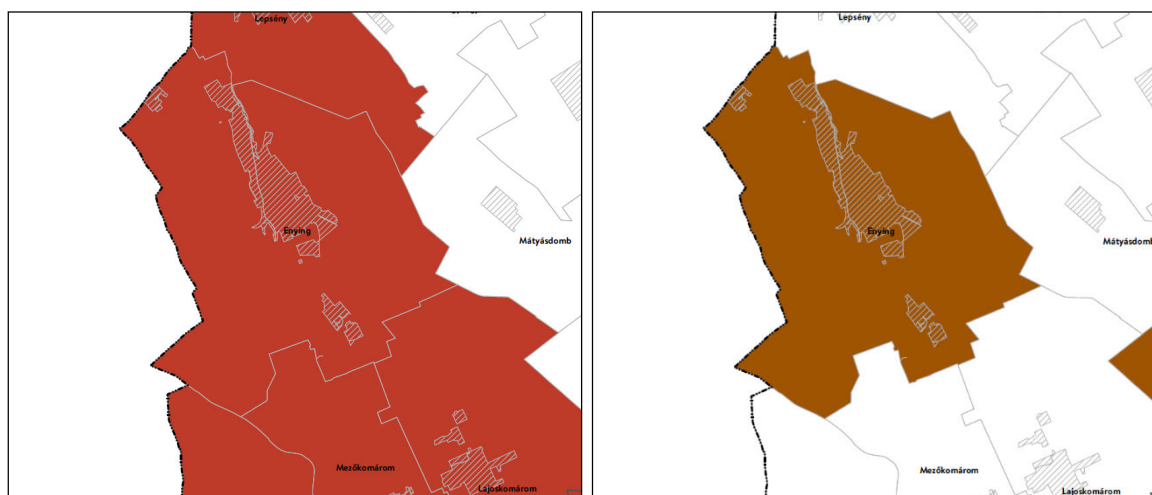
Nagyvízi meder ... valamint a Rendszeresen belvízjárta terület övezete

Forrás: Fejér Megye Területrendezési Terve

Földtani veszélyforrás területének ... valamint a Felzárkóztatandó belső periféria övezete

Forrás: Fejér Megye Területrendezési Terve

Borvidéki és kertgazdálkodási ... valamint Kulturáli örökségi-történeti fejlesztési övezet

Forrás: Fejér Megye Területrendezési Terve

A rendelet szerint:

11. Borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezet

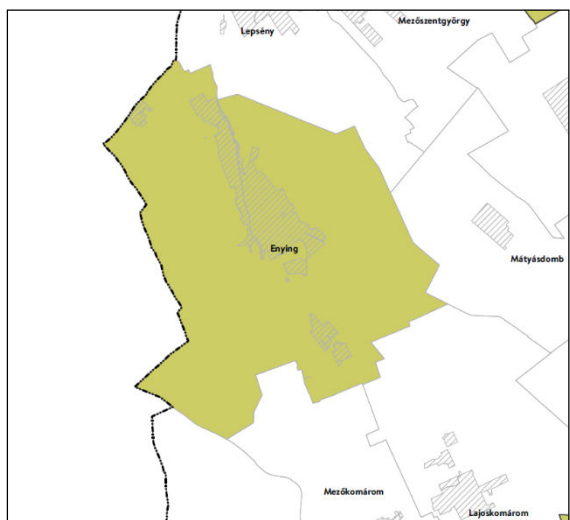
11. § (1) A Borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezetbe tartozó települések borszőlő termőhelyi kataszteri I. és II. osztályú területeire, valamint a volt zártkerti (kertes mezőgazdasági) területeire a településrendezési eszközöket olyan tartalommal kell kidolgozni, **amely a szőlő- és borgazdálkodást és gyümölcsstermesztést segíti és ösztönzi, továbbá ezen területek beépíthetőségét csak az előbbi célok érdekében teszi lehetővé. Kerülni kell a beépítésre szánt területek és a mezőgazdasági birtokközpontok kijelölését**, kivéve, ha a birtokközpont szőlészeti-borászati, kertgazdasági funkciót, illetve ehhez kapcsolódó lakó, szállás és vendéglátó funkciót szolgál.

(2) A volt zártkertek (kertes mezőgazdasági területek) területe a település településszerkezeti tervében beépítésre szánt területté csak akkor minősíthető, ha az nem tartozik borszőlő termőhelyi kataszteri I. és II. osztályú területhez, és az átminősítés egyéb jogszabállyal nem ellentétes, továbbá, ha a következő feltételek együttesen teljesülnek:

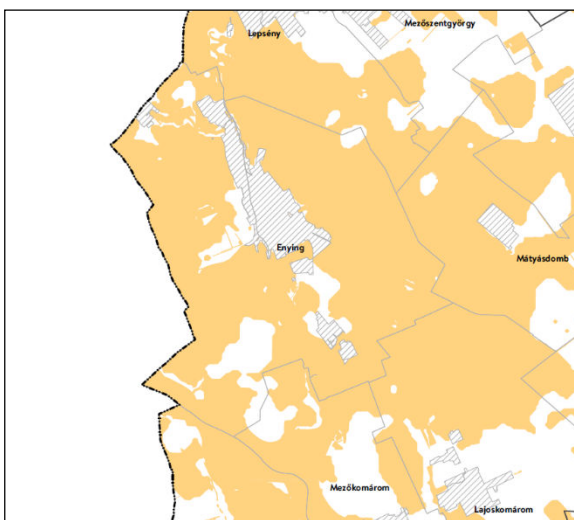
- a) az érintett terület a település belterületével, vagy beépítésre szánt területével határos,
- b) a tervezett területhasználathoz tartozó, jogszabályban szabályozott és a helyi sajátosságoknak is megfelelő telekstruktúra, telekméret és telekgeometria kialakítása biztosítható, vagy erre vonatkozóan a települési önkormányzat a településrendezési szerződéseket az érintett tulajdonosokkal megkötötte,
- c) a tervezett funkció (lakó, üdülő, gazdasági, stb.) működéséhez szükséges – a megközelítést és a közművek elhelyezését egyaránt lehetővé tevő – közterületek biztosítottak, vagy erre vonatkozóan a települési önkormányzat a településrendezési szerződéseket az érintett tulajdonosokkal megkötötte,
- d) a közművek kiépítettek vagy kiépítésük lehetősége és feltételei biztosítottak és erre vonatkozóan a települési önkormányzat a településrendezési szerződéseket az érintett tulajdonosokkal megkötötte vagy döntést hozott a költségek vállalásáról.

(3) A volt zártkertek, hagyományos szőlőhegyek sajátos településképi és tájképi értékeit a településképi arculati kézikönyvekben és a településképi rendeletekben figyelembe kell venni.

A felülvizsgálat során a szőlő művelési ágú területeken nem történt új beépítésre szánt terület kijelölése, így a terv **megfelel** az övezeti előírásoknak.

Majorsági térség övezete

Naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete

Forrás: Fejér Megye Területrendezési Terve

A rendelet szerint:

15. Naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete

15. § (1) A településrendezési eszközöket úgy kell kidolgozni, elkészíteni, hogy a naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezet területét érintően - a háztartási méretű kiserőművek kivételével - naperőmű ne legyen létesíthető.

(2) A településképi arculati kézikönyvekben és a településképi rendeletekben figyelembe kell venni a naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető területeket.

További, környezeti értékeléssel összefüggő jogszabályok, melyek a tervezés során figyelembe vételre kerültek:

- 1993. évi XLVIII. törvény a bányászatról
- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
- 1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
- 2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről
- 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 27/2004. (XII. 25.) KvVM. rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról
- 28/2004. (XII. 25.) KvVM. rendelet a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről
- 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
- 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról
- 27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről
- 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről
- 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól
- 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról
- 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet a fás szárú növények védelméről
- 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról
- 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről
- 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről
- 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról

2.2. Környezeti értékelés keretén belül értelmezhető tervek, programok összefüggése a településrendezési tervvel

Nemzeti Környezetvédelmi Program

Településfejlesztés, -rendezés és környezetvédelem – cselekvési irányok, feladatok

- A településrendezési szabályozás során a települési környezetminőség javulását szem előtt tartó előírások megfogalmazására van szükség, amelyek fontos feltételét jelentik a településen élők életminősége, egészsége és a település gazdasági versenyképessége javításának. – *a különböző területfelhasználási kategóriák helyének kijelölésénél a táji, természeti, környezeti adottságok figyelembe vétele*
- A településfejlesztés során olyan – a környezet- és természetvédelem szempontjait integráló – területfelhasználási elvek lefektetése szükséges, melyek a települési környezetminőség javulását szolgáló települési térszerkezet, a természeti erőforrásokkal való jobb gazdálkodás kialakítása és a települési ökoszisztéma szolgáltatások javítása irányába hatnak. A településfejlesztési projekteknél növelni szükséges a zöldfelületi arányokat.
- A településtervezésnek (mind a fejlesztés, mind a rendezés tekintetében) – EU-s és hazai elvárások mentén – fel kell készülnie a klímaváltozás kihívásainak kezelésére és megfelelő várospolitikai eszközöket kell kialakítania. Ezek között kiemelendő pl. a zöldfelületi tervezés, a városi közlekedés csökkentése, a beépítettség növelésének visszafogása, valamint a vizekkel való gazdálkodás fejlesztése.
- A fejlesztéseknél a zöldmezős beruházások helyett az alulhasznosított vagy hasznosítatlan barnamezős területeket kell előnyben részesíteni (ezzel is csökkentve a beépítettséget), a barnamezős területek funkcióváltásakor pedig elengedhetetlen az új zöldfelületek létrehozása. Ezeken a területeken a célzott területfelhasználás kialakulásáig ösztönözni kell azon átmeneti, ideiglenes hasznosítási módokat, amelyek javítják a biológiai aktivitást, a zöldfelületi intenzitást.
- A településfejlesztés tervezése, a településfejlesztési koncepció és az ITS készítése során a jogszabályban foglalt követelmények érdemben történő teljesítése. A megyei tervekben megfogalmazott, a természet- és környezetvédelmi szempontokat rögzítő megyei irányelveket fokozottabban figyelembe kell venni a településrendezés során. Meg kell határozni a területrendezési és építésügyi monitoring-rendszer településrendezési szegmensének fejlesztési feladatait, és a rendszert alkalmassá kell tenni a valós területhasználati folyamatok nyomonkövetésére, elemzésére, valamint a településrendezési jogszabályok érvényesülésének vizsgálatára. Nagy hangsúlyt kell fektetni a rendszer folyamatos működésére és a visszacsatolás lehetőségének megteremtésére. – *önkormányzati főépítész foglalkoztatása*
- Előrelátó, tudatos településfejlesztés: a települések adottságaira és lehetőségeire alapozott fejlesztési irányokról szóló döntések meghozatalakor a fenntarthatósági szempontok figyelembevétele, környezeti szempontból is összhang teremtése a településfejlesztési elképzelések és a településrendezési eszközök között. – *az adottságokra épülő fejlesztési célok megfogalmazása*

2.3. Változtatási szándékok

A településrendezési terv felülvizsgálata során megállapítható, hogy a területfelhasználást tekintve a hatályos tervben rögzítettek többségét változtatás nélkül meg kívánja hagyni a város önkormányzata.

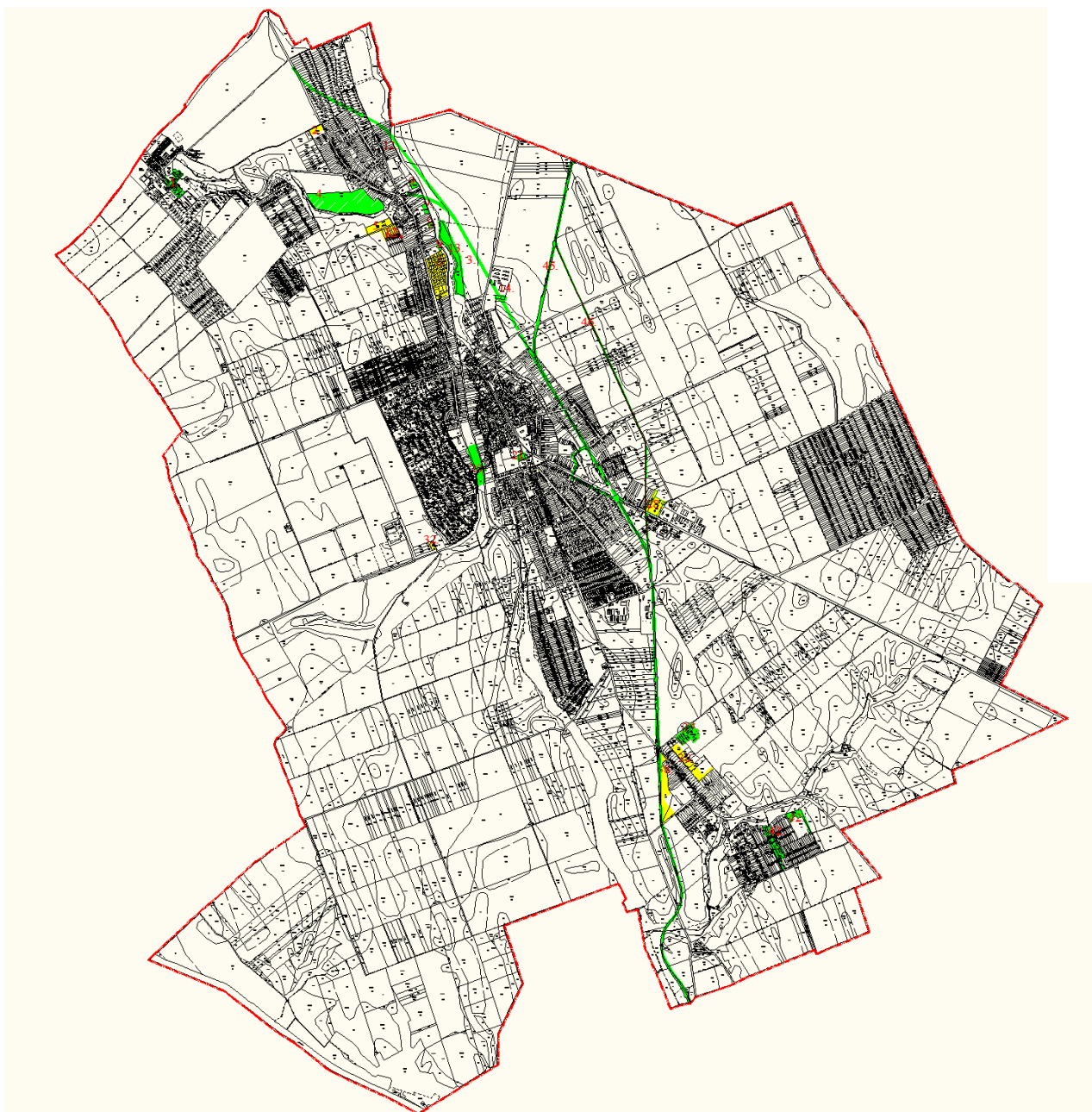
Az alábbiakban bemutatott változások egy része a megváltozott jogszabályi környezethez kapcsolódik, így pl. a nádas művelési ágú területek természetközeli területbe való sorolása, az erdőterületeknek az országos nyilvántartás szerinti meghatározása, valamint a városközpont területfelhasználási kategória megszűnése, a különleges, beépítésre nem szánt kategória létrehozása, a mezőgazdasági területek újrendezése.

A változások egy jelentős része közlekedéshez kapcsolódik; a vasútvonallal már nem számolnak sem a magasabb rendű tervek, sem a település, a nagysebességű vasútvonal nyomvonala pontosításra került. A gyorsforgalmi útra vonatkozó rendezési terv módosítás jóváhagyásra került. Az út képes lesz a tervezett települési elkerülőút szerepének betöltésére, így az elkerülő út rendezési tervben történő szerepeltetése nem szükséges.

Számos változás a már beépített, vagy beépítésre szánt terület átminősítéséhez kapcsolódik, melyet vagy a már kialakult, vagy a tervezett használat indokolt, de környezeti hatását tekintve nem minősül jelentősnek.

Új beépítésre szánt terület kijelölése a város méretéhez viszonyítva kis területen történik, ennek oka az, hogy a hatályos tervben kijelölt fejlesztések döntő részét továbbra is fenn kívánja tartani a város. A változások a szabályozási tervet és a helyi építési szabályzatot jobban érintik.

A következő ábrán zöld szín jelzi azokat a területeket, melyeken a változás környezeti szempontból pozitívként értékelhető. A sárga szín a használati intenzitás növekedését jelzi, vagyis várhatóan nagyobb környezeti terhelést jelent a változás.

Az egyes számok jelentése:

1. gazdasági terület falusias lakóterületté történő átminősítése
2. gazdasági (kereskedelmi) terület kijelölése mezőgazdasági területen
3. települési elkerülőút törlése
4. különleges/mezőgazdasági területek különleges, rekreációs területté történő átminősítése
5. gazdasági (kereskedelmi) terület kijelölése különleges területen
6. kertvárosias terület gazdasági (kereskedelmi) területté történő átminősítése
9. falusias lakóterület természetközeli területté történő átminősítése
12. kertvárosias terület gazdasági (kereskedelmi) területté történő átminősítése
13. mezőgazdasági terület erdőterületté (gazdasági erdő) történő átminősítése
14. gazdasági (mezőgazdasági ipari) terület különleges, mezőgazdasági üzemi és erdőterületté (gazdasági) történő átminősítése
20. különleges terület zöldterületté (közpark) és erdőterületté (gazdasági) történő átminősítése

- 21. központi vegyes terület zöldterületté (közpark) történő átminősítése
- 28. gazdasági (kereskedelmi) terület gazdasági (egyéb ipari) területté történő átminősítése
- 32. erdőterület gazdasági (egyéb ipari) területté történő átminősítése
- 38. erdőterület mezőgazdasági területté történő átminősítése
- 42. mezőgazdasági terület erdőterületté (védelmi) történő átminősítése
- 45. vasúti területen kerékpárút kijelölése
- 46. tervezett vasútvonal törlése

Környezeti hatásait tekintve pozitív hatásúak:

az 1, 3, 4, 9, 13, 14, 20, 21, 42, 45, 46. számokkal jelölt területfelhasználási változások, így pl. a természetközeli területek, az erdőterületek kijelölése, valamint a tervezett települési elkerülőt törlése

Környezeti szempontból nagyobb környezeti terhelést eredményezhetnek:

a 2, 5, 6, 12, 28, 32, 38 számokkal jelölt területfelhasználási változások.

A 2-es számú változás a már meglévő, valamint fejlesztésre kijelölt gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató terület kis mértékű, 1 ha területű kiterjesztését jelenti annak érdekében, hogy az a meglévő telekhatárokhoz, a meglévő úthálózathoz igazodjon.

Az 5-ös számú változás az egykori állattartó telep rendezését, területének újrahasznosítását kívánja lehetővé tenni annak gazdasági területként történő kijelölésével.

A 6-os számmal jelölt változás célja a város kedvező fekvésű helyén kis telephelyigényű vállalkozások számára hely, egyúttal munkahelyteremtés biztosítása. A hatályos terven kijelölt lakóterület-fejlesztés nem valósult meg, a rendelkezésre álló kínálat hosszú távra elegendő, így a lakóterület-fejlesztéssel már nem számol a város. A gazdasági felhasználás a környezetre nagyobb terhelést jelenthet.

A 12-es számú változás célja az elhatározott gazdasági, mezőgazdasági üzemi területek koncentrálása. A szomszédos lakóterületekre kedvezőtlen hatást fejthet ki, ezért a két funkció minél nagyobb szétválasztása szükséges, a nagyüzemi állattartási funkció tiltása mellett.

A terület lakó célú felhasználása helyett megjelenő gazdasági használat nagyobb környezeti terhelést eredményezhet.

A 28-as számú változás a már meglévő gazdasági egységek határának módosítását jelenti. A beépítés intenzitása nem növekszik, de az ipari terület kiterjesztése nagyobb környezeti terhelést eredményezhet.

A 32-es számú területen művelési ág váltás történt, az erdő művelési ág helyett pálinkafőző került megállapításra és ennek megfelelő hasznosítású épület került elhelyezésre. Az erdő már nem része a hálózatnak, valamint a használat is megváltozott, így a területfelhasználás módosítása indokolt.

A 38-as számú területen, az erdőterület mezőgazdasági területként történő meghatározását az indokolja, hogy a terület jó minőségű szántó művelési ágú és használat szerint is az. Az erdő adattár nem tartalmazza a területet erdőként.

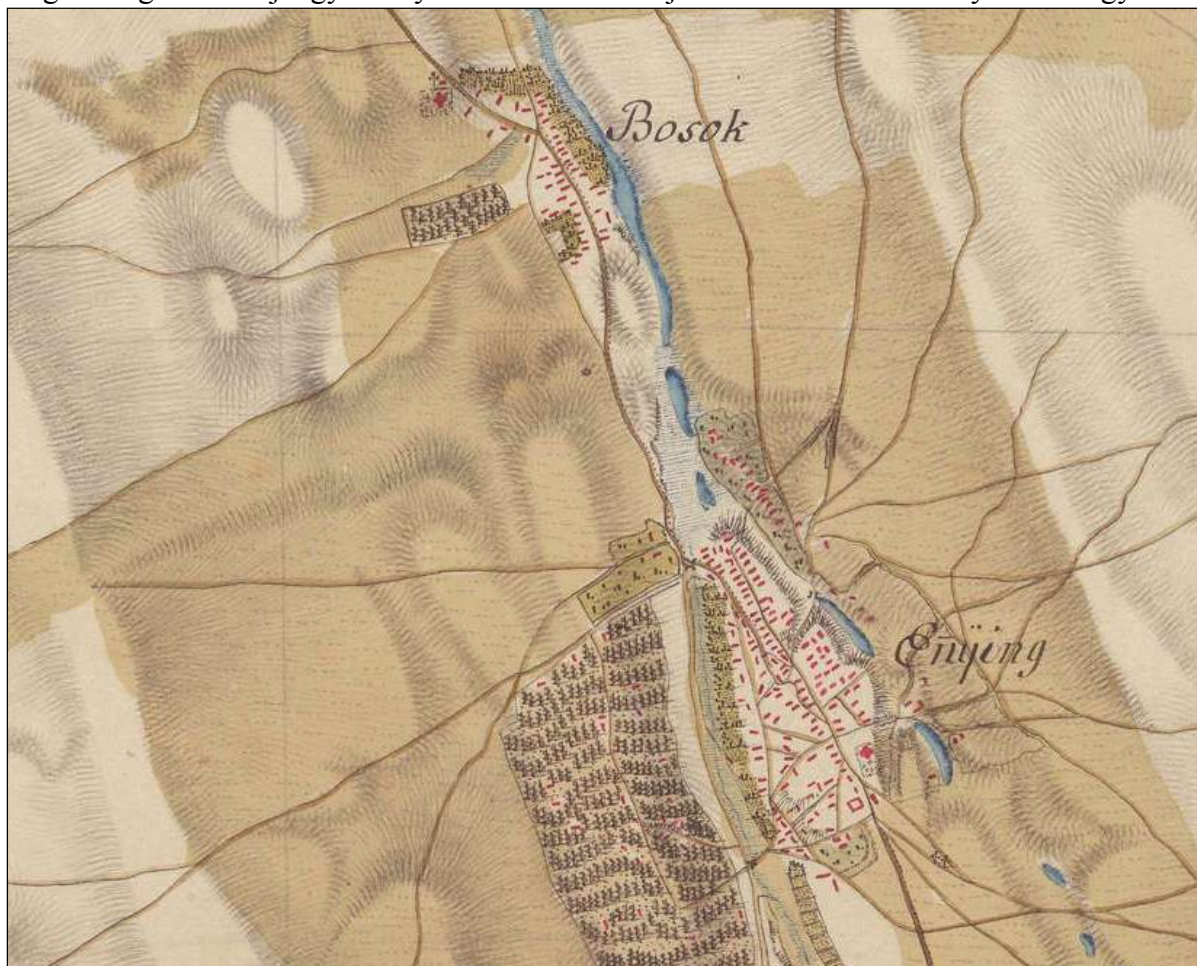
A településszerkezeti változások döntően a környezeti állapotot nem befolyásolják, vagy arra csekély hatásúak. A nagyobb hatást eredményező, előzőekben nevesített változások többsége a környezet terhelésének csökkenését eredményezi. Figyelembe veszik a település táji, természeti értékeit, igazodnak a történelmi és térbeli szerkezethez, a településképfeltárulását pozitívan fogják formálni.

3. Környezeti állapot feltárása

3.1. Településszerkezeti vizsgálat

Enying közigazgatási területe három, északnyugat-délkeleti irányú dombvonulatot érint. Maga a város nagyobb részben a középső dombvonulaton fekszik, melyet egykor nádasok, vizes, mocsaras részek szegélyeztek. A keleti szélső dombvonulaton a mai Budai Nagy Antal utca alakult ki, a nyugati dombvonulaton az Öreghegy (szőlőhegy). Nyugaton a három dombvonulat mellett még egy negyedik magaslat is húzódik, ennek teteje több kilométer szélességű síkság, mely a volt Nagykutyán és Jóremény pusztánál meredeken ereszkedik a Sió partjára.

A településszerkezet magvát a török időszakban meglévő vár elhelyezkedése határozta meg. Ennek a kornak emlékeit őrzik még ma is az egykori vár körletében található nevek: Vár utca, Bástya utca. Maga a vár omladékaiban sem él, csupán az ún. bástya egy kis részét tekintik a régi várfal omladékának (nyilakkal jelzett terület). A vár a református templom területét is magába foglalta. Szájhagyomány szerint a várból rejték út vezetett déli irányba Leshegy felé.

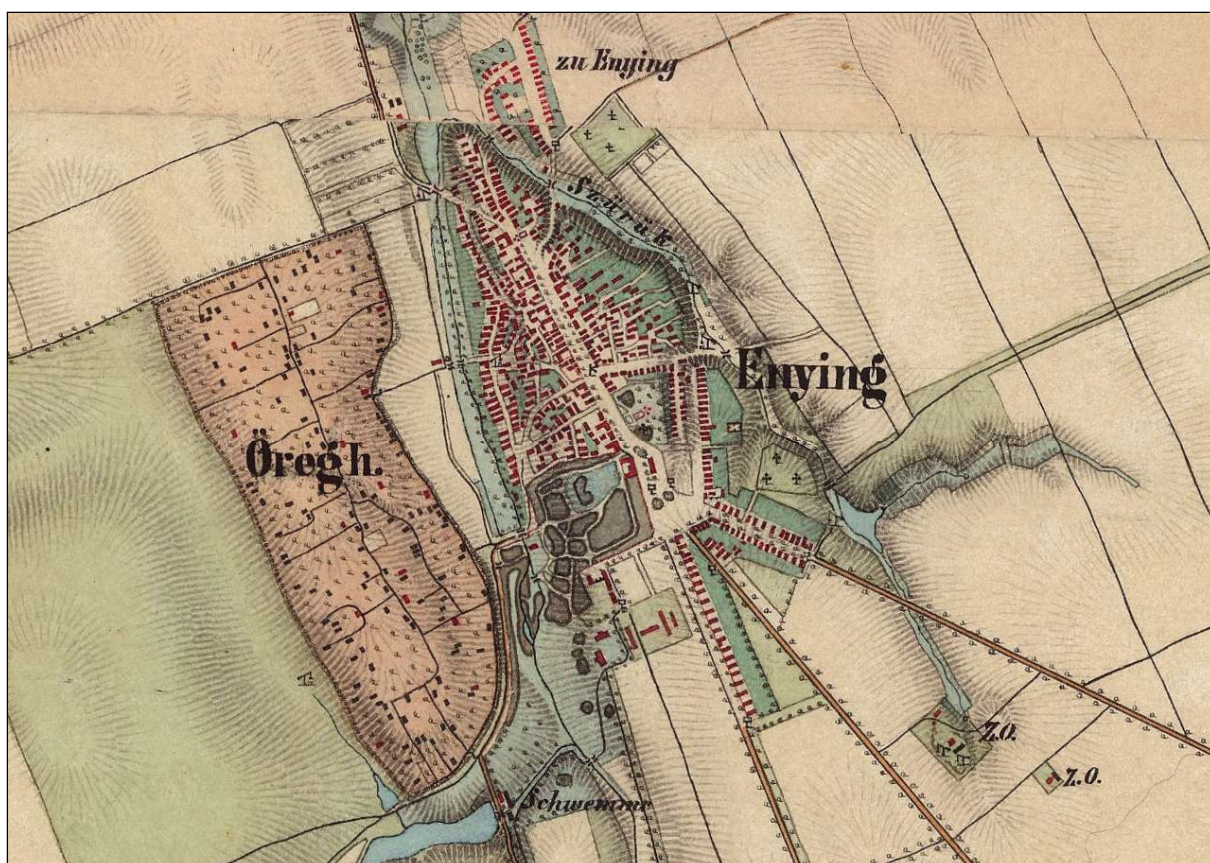
Forrás: I. katonai felmérés (1782-1785)

Az ősi település több dombvonulatra, kacsaringós utcákkal épült, szabálytalanul nőtt. Az ehhez társuló szűk utcák miatt mindennapi problémaként jelentkezett a tűz- és a járványveszély. Batthyány Lajos ezért a Fő utca nagyobb arányú rendezését hajtotta végre 1810. évtől kezdődően, továbbá a városszerkezetben ma is meghatározó, dél-délkelet felé (a birtoktestek

irányába) futó három egyenes vonalú fő utat is kitűzette Támogatással, telekadománnyal, építőanyag-juttatással, pénzmegváltással elérte a rendezetlen, elképzeléseinek útjában álló épületek lebontását, új lakások építését.

Az 1823-as uradalom-leírás még csak a fent említett egyenes, rendezett utcát emelte ki, az alábbiak szerint: „két völgy között zavart és sok utcákkal, a capitális utcát ki vévén, mely 1810-dik esztendőben vétetett egyenes línében, fekszik maga a roppant nagy falu.”

Az uradalom még az 1840-es években is csak kedvezményekkel tudta elérni, hogy a lakosok a mérnöki tervek alapján építkezzenek. Épületfát, fuvart, nádat akkor kaptak, ha az építés megfelelt a „szabályozási tervnek”.

Forrás: II. katonai felmérés (1857)

Forrás: II. katonai felmérés (1857)

Forrás: II. katonai felmérés (1857)

Az első világháborút követő földosztás eredményeként kialakították a település Újfalunak nevezett (a kastélytól délre eső, 64-es és 6404-es utak által határolt) részét.

Az 1945-ös földreform után az újfalui részt bővítették a 6404-es úttól nyugatra.

Létrehozták a Szabadság téren lévő lakótelepet.

Folytatták a Csíkgát csatornától nyugatra eső területek beépítését, ezúttal a régen Kendeföldnek nevezett területen (ma Zalka M. utca).

A vasútvonalon túl, a település keleti részén a második világháború előtt „Háromház”-nak nevezett területen pedig a Budai N. A. utcát alakították ki.

Balatonbozsok településrészén a 64-es sz. úttal párhuzamosan, szintén az 1945. évi kedvezményes házhelyjuttatások következtében, majd az 1950-60-as években új utcákat nyitottak és beépítették azokat, kialakítva a ma is látható településrészt.

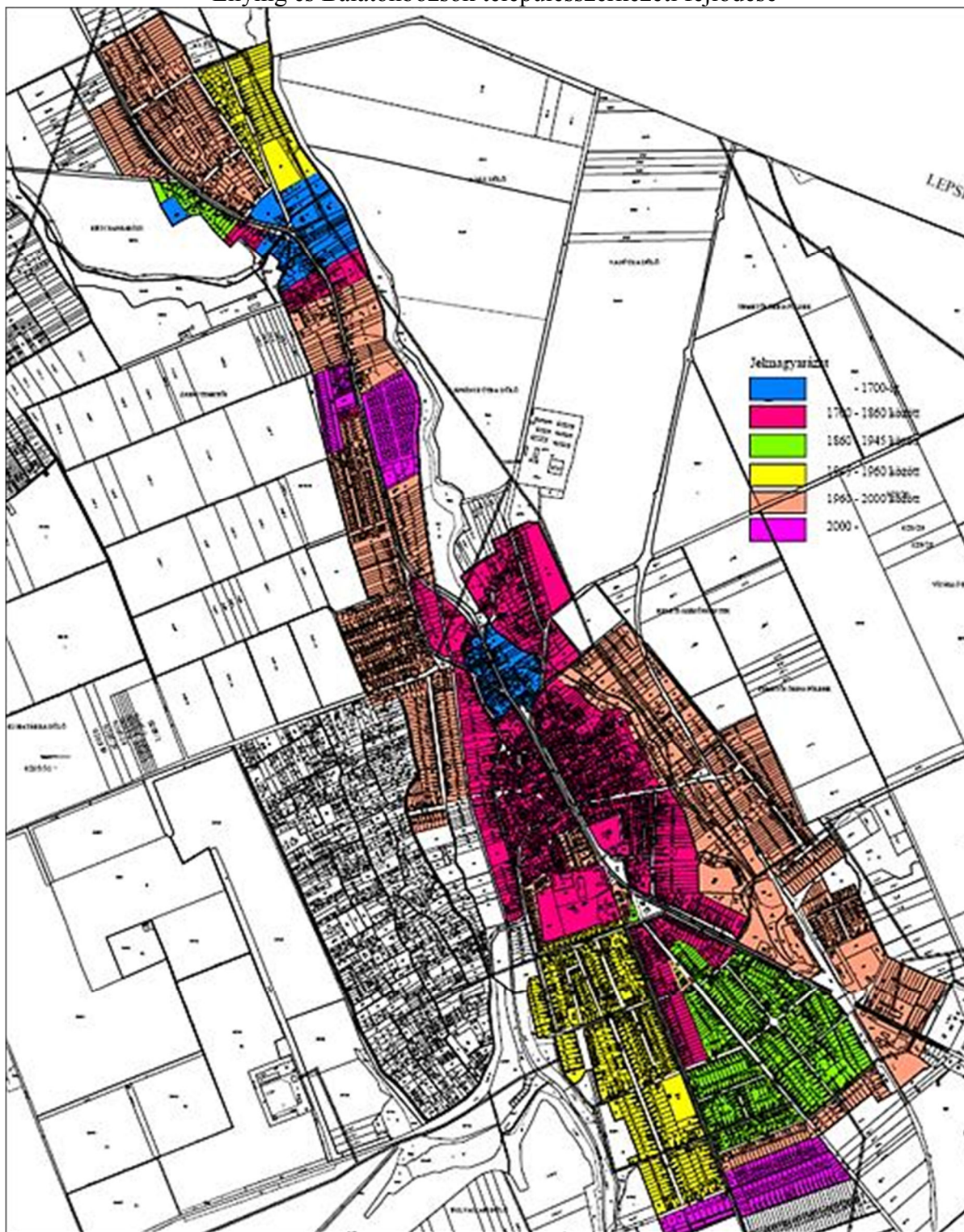
A két településrész között, a 64-es sz. főút nyugati oldalán jelentős lakóterület-fejlesztés eredményeként kialakításra és beépítésre került a Váci M. utca. A két településrész ezzel összeért.

Kabókapusztá lakóépületekkel történő beépítése a II. világháború után történt. Az épületek a 6404-es sz. út mentén, valamint az arra merőlegesen kialakított két utca mentén sorakoznak.

Alsótekeresen is sor került lakóterület-fejlesztésre a 7-es sz. főút irányába, valamint a gazdasági terület kiterjedése is nőtt.

Leshegy 19. században már látható beépítése nem változott.

Enying és Balatonbozsok településszerkezeti fejlődése

Forrás: Enying településrendezési eszközei, alátámasztó munkarész

3.2. Természetföldrajzi környezet

Tájföldrajzi, domborzati és földtani jellemzők

Enying az Alföld nagytáján belül a Mezőföld középtáján fekszik három kistáj találkozásánál.

A település nagy része az Enyingi-hát kistáján helyezkedik el, amely közepes magasságú síksági helyzetben lévő dombsági hát, magassága 160 m-ről DK felé 110-120 m-re csökken. A település közigazgatási határának keleti része a valamivel alacsonyabb Káloz-Igari löszháton fekszik, amely szintén DK felé lejtő völgyközi hátakból áll. A település déli határán húzódik a Sió-völgy kistáj, amely a Sió vízfolyás 400-600 m széles, 30-40 m mély vizenyős süllyedékeiből tevődik össze.

A két löszhátat jellemzően a felszín folyóvízi hordalék és DK felé vastagodó lösztakaró fedi. A Sió-völgyet ártéri öntésanyagok borítják.

Vízrajz

Az Enyinget átszelő vízfolyás a 26 km hosszú, 292 km²-es vízgyűjtő területű (Cinca)-Csikgát-patak, a település déli határát alkotja a Sió-csatorna. A területen található kisebb árkok ebbe a két vízfolyásba futnak. A településen található legjelentősebb állóvíz, az enyingi tároló rendszer (93 ha); említést érdemelnek még a Csikgáti-árkon lévő Kabókai halastavak.

Éghajlat

Mindhárom kistáj mérsékelt meleg, mérsékelt száraz éghajlatú, ami a közepes hőigényű és vízigényesebb kultúráknak kedvez. A Káloz-Igari löszhát valamivel szárazabb, ezért ott a természetbiztonsághoz az öntözés javasolt. A kistájakon észak-északnyugati szélirány a jellemző 2,5-3 m/s-os szélsébséggel.

Növényzet

Növényföldrajzilag a két löszhát egykori flórájában az erdőssztyep- és pusztai fajokon kívül az erdei elemek is nagy arányban voltak jelen. Ma már a természetes növénytakarónak csak töredékei találhatók a mélyebb térszinteken, völgyaljakban, ültetvényekkel be nem telepített lösz völgyoldalakon. A Sió-völgyben az egykori mocsarakat, mocsár- és lápréteket jelentős részben kiszárították. A helyükön elsősorban szántók találhatók, egy részükből halastavat alakítottak ki.

Tájhasználat

Enyingen és a szomszédos területeken is a szántóföldi művelés alá vont területek túlsúlya jellemző. A tájszerkezet homogenitását a települési területekhez kapcsolódva megjelenő komplex művelési szerkezetű területek, szőlőterületek, gyümölcsösök törik meg. A mélyebb fekvésű területek, a vízfolyások mentén természetközeli területhasználatok, így erdőterületek, vizes élőhelyek találhatók.

A felszínborítottsági adatbázisok alapján, Enying területén az 1990-2012 közötti tájhasználatban nagymértékű változás nem történt.

A 82,78 km² közigazgatási területtel rendelkező település 5,98 km²-nyi belterülettel, 74,39 km²-nyi külterülettel, emellett 2,40 km²-nyi zártkerttel rendelkezik.

A földrészletek döntő hányada, 80%-a szántó, mely 66 km²-nyi területet jelent. A kivett területek közel 9,6 km²-es területet foglalnak el, ez 12%-os arányt jelent.

A mezőgazdasági jellegű településen alacsony az erdő és fásított területek (4%), valamint rét és legelő területek aránya (3%).

A település területének tagozódása:

fekvés	összes terület (km ²)	%
belterület	5,98	7,2
külterület	74,4	89,9
zártkert	2,4	2,9
összesen	82,78	100

művelési ág	összes alrészlet terület (km ²)	%
erdő	3,4	4,1
fásított terület	0,017	0,02
gyep (legelő)	2,11	2,55
gyep (rét)	0,19	0,24
gyümölcsös	0,30	0,36
halastó	0,17	0,21
nádas	0,33	0,41
kert	0,20	0,25
szántó	66,11	79,87
szőlő	0,28	0,34
kivett	9,64	11,64
összesen	82,78	100

A település nem tartozik a borvidéki települések közé.

Tájtörténeti vizsgálat

Az elérhető legkorábbi térképi ábrázolások (I. katonai felmérés) a jelenlegi képpel egyezően a mezőgazdasági tájhasználatot tükrözik, de azzal a különbséggel, hogy akkor a legelőterületek aránya jóval nagyobb volt, csaknem felét tette ki a szántóknak. A vízfolyásokon már akkor is több helyütt megtalálhatók voltak a részben ma is meglévő, mesterségesen felduzzasztott vízfelületek, tavak. A II. katonai felmérésen a legelők, rétek aránya már jóval kisebb, néhány kivétellel a szántóként nehezebben hasznosítható részekre szorul vissza.

A település egykori szőlőhegyei adnak helyet a kisk gazdasági jellegű szőlő és gyümölcsstermesztésnek. Igazán „klasszikus” megjelenésű és használatú szőlőhegynek a mintegy 120 ha-os Öreghegy nevezhető, amelyet már az 1700-as évek második feléből származó I. katonai felmérés térképe is gyakorlatilag a mai kiterjedésében tüntet fel. A régi

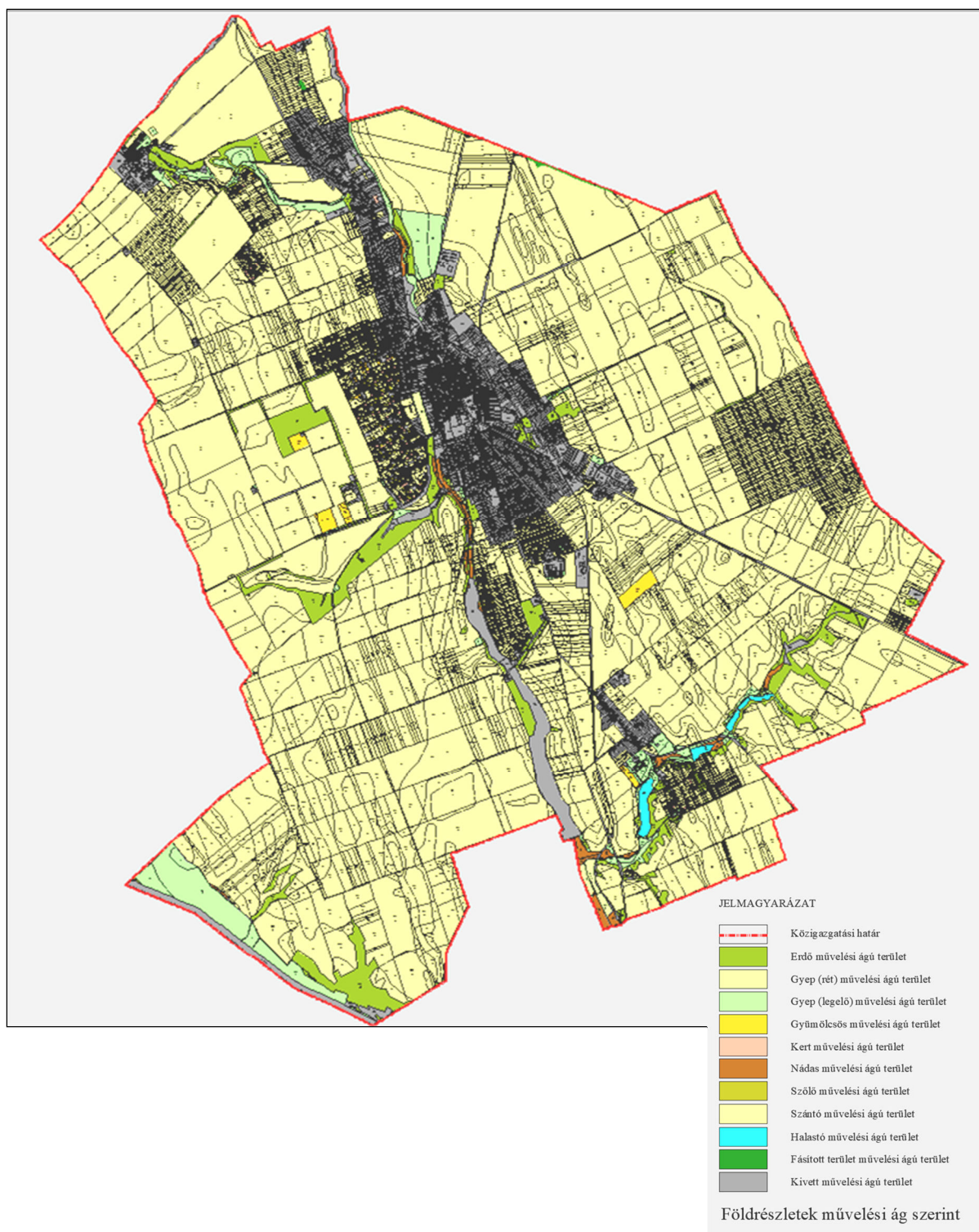
térképek a határ déli részén található Leshegyet is szőlős területként jelzik, mára azonban innen eltűntek a szőlők és az azt kiszolgáló épületek, Leshegy kisebb része külterületi lakott helyként maradt fenn.

Az uradalmi gazdálkodás több évszázadon át egyik meghatározója volt a táj használatának, képének is. A XVIII. sz. második felében épült fel a mai kastély magja, ami aztán tovább bővült, és át is épült a következő évszázadban. Megemlíthető, hogy a kastélyhoz tartozó angolkert stílusú park az 1800-as évek első felében hangsúlyos tájelem lehetett, mivel mai területének (kb. 7 ha) mintegy hatszorosát tette ki, hozzá tartozott a Cinca-Csíkgát patak völgyének egy része és a mai Tolvajlápi tó is. A Fő utcát 1810-től kezdődően Batthyány Lajos kiegyenesíttette és szélesíttette, továbbá a város- és tájszerkezetben ma is meghatározó, dél-délkelet felé futó három egyenes vonalú fő utat is kitűzette, Hódos (ill. Szilas), Lajoskomárom, valamint Mezőkomárom irányába. Ezek az utak egyben az uradalmi birtoktestek megközelítését, feltárását is szolgálták. A kataszteri térkép azt mutatja, hogy az uradalmi területeken már az 1800-as évek második felében is mezővédő erdősávokat létesítettek és a mezőgazdasági utak mellé pedig fasorokat ültettek.

A Veszprém-dombóvári vasútvonal megépülése (1880) nem befolyásolta különösebben a táj- és településszerkezetet, csak annyiban, hogy a vasútállomás közelében, akkor még külterületen jelentek meg a feldolgozóipar (gabonátárház, malom) első létesítményei.

A mintegy 200 ha-on elhelyezkedő alsótekeresi gyümölcs- és díszfaiskola szintén jelentős tájalkotó elemnek minősíthető.

1990 után a kárpótlások révén a mezőgazdasági földterületek egy része családi gazdálkodók őstermelők birtokába került, de a táj mai állapotát alapvetően továbbra is a nagyléptékű szántóföldi gazdálkodás határozza meg.

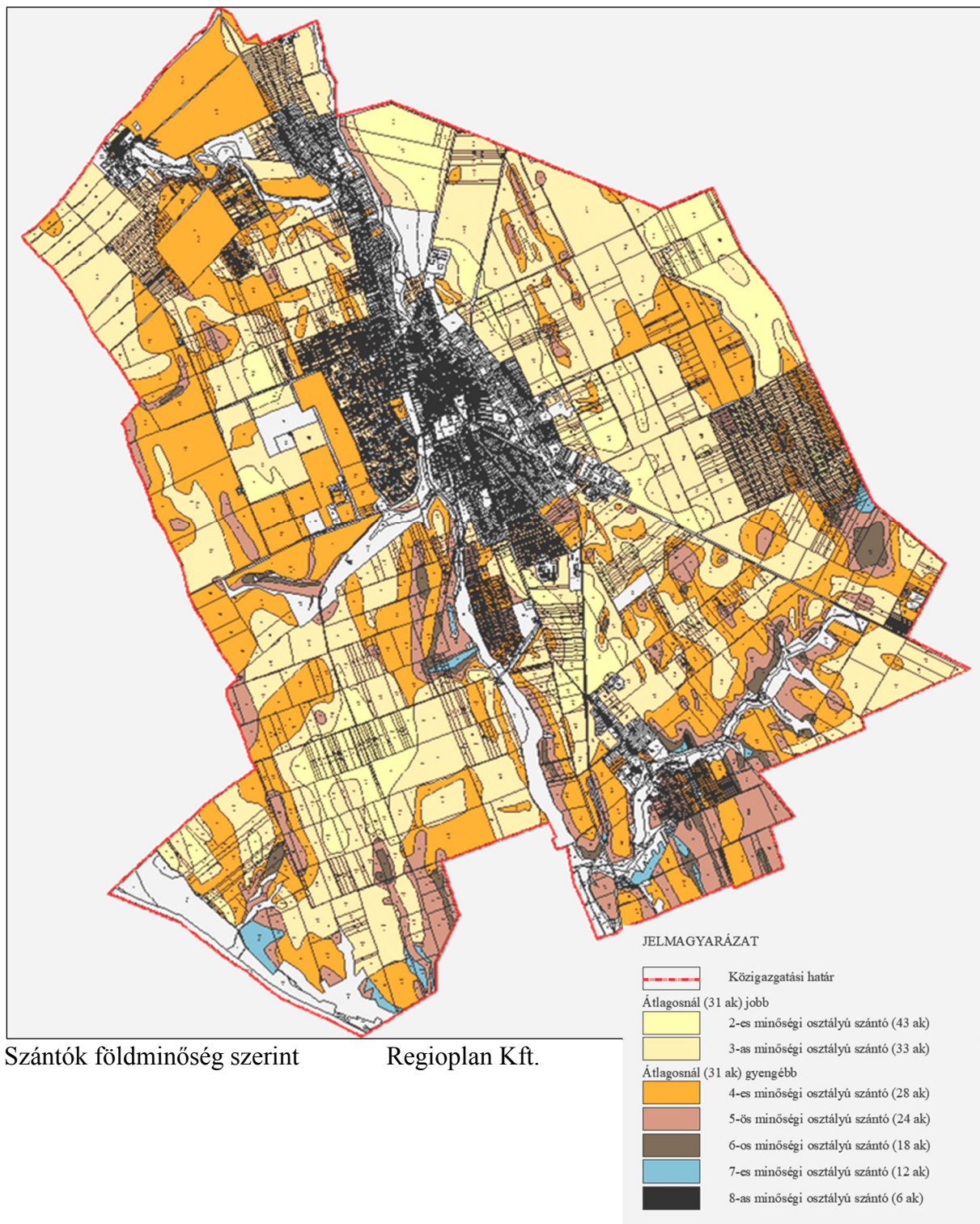
Földrészletek művelési ág szerint Regioplan Kft.

A város belterületét összefüggő, helyenként az 50 ha nagyságot is meghaladó művelt parcellák határolják. Megközelítésüket a belterületi utak folytatásában kialakított mezőgazdasági utak hálózata biztosítja. Az utak változó minőségűek, alacsony arányban burkoltak, így csapadékosabb idő esetén, különösen a város északkeleti részén nehezen, vagy egyáltalán nem járhatók. A táblákat a feltáró utak mellett a vízfolyások és tavak rendszere tagolja. A tagoltság az igazgatási határ déli oldalán az erősebb.

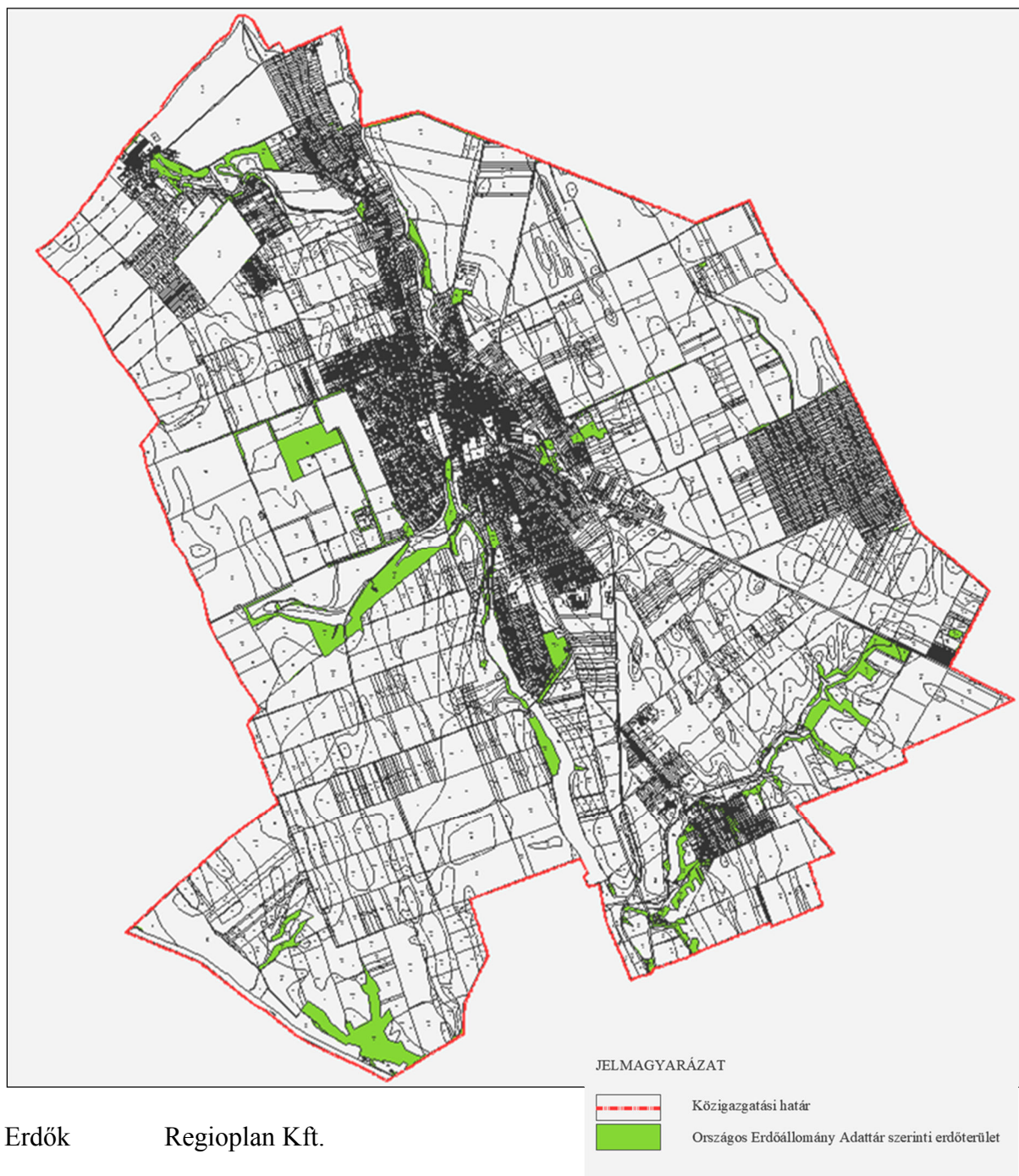
A földrészletek felaprózódása Alsótekeres, Balatonbozsok és Leshegy környezetében, valamint az igazgatási határ keleti oldalán figyelhető meg.

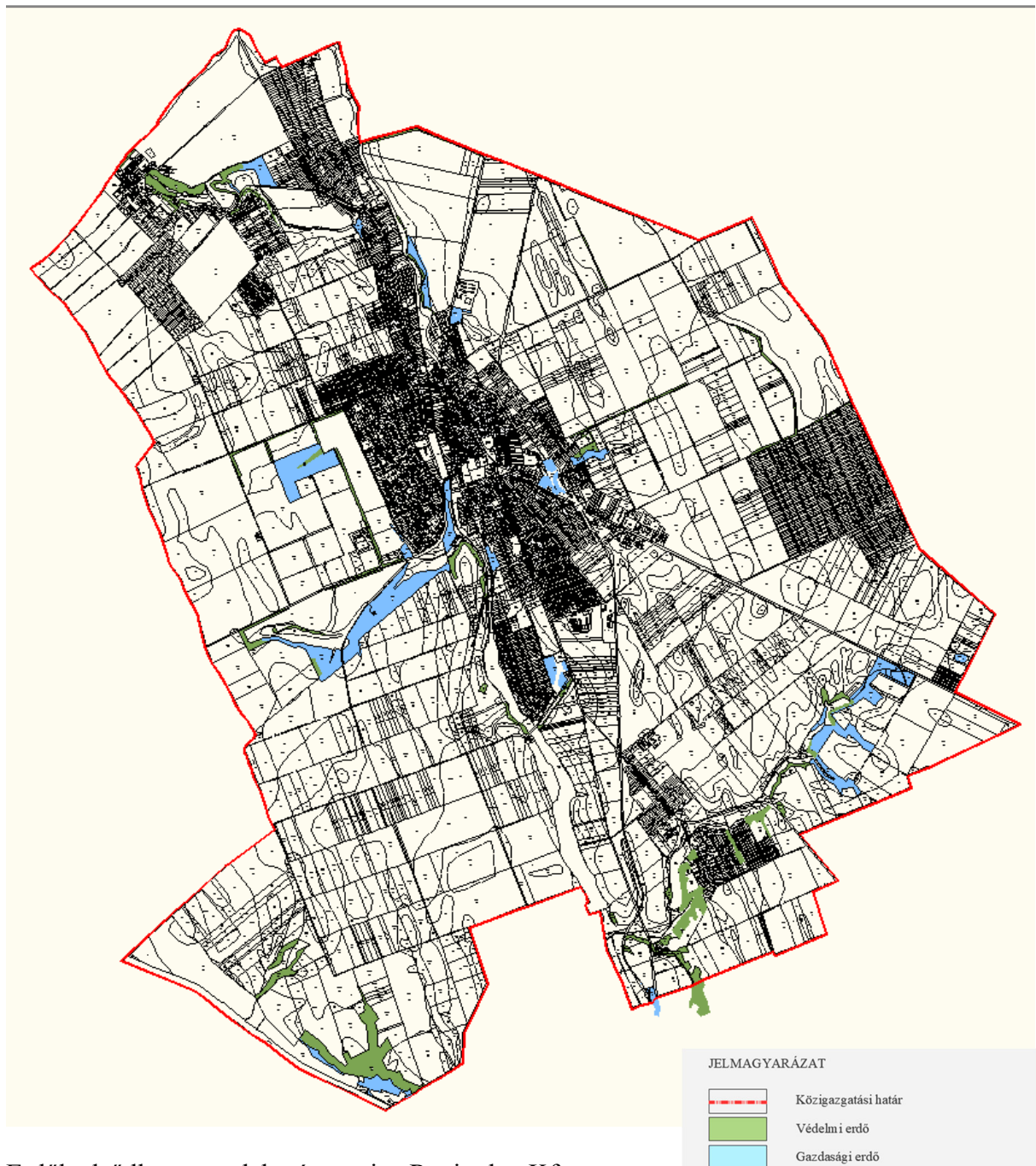
A szántó művelési águ területek minősége a központi belterülettől keletre és délnyugatra az átlagosnál jobb, az igazgatási határ déli oldalán az átlagosnál gyengébb.

Az illetékes államigazgatási szerv adatszolgáltatás szerint a településen átlagosnál jobb minőségű a 2-3 minőségi osztályú szántó, a 3. minőségi osztályú szőlő, a 2-4. minőségi osztályú legelő és a 4-5. minőségi osztályú rét művelési águ termőföld.

Az erdők aránya az országos átlagnál jóval kisebb. Nagyobbak tekinthető, összefüggő erdőterületek a vízfolyások, tavak mentén alakultak ki és maradtak fenn.

Erdők elsődleges rendeltetés szerint Regioplan Kft.

Táj- és természetvédelem

Védett területnek a Cinca-Csíkgát-patak és azt övező területek minősülnek, mint ökológiai folyosó, magterület, valamint tájképvédelmi terület övezete.

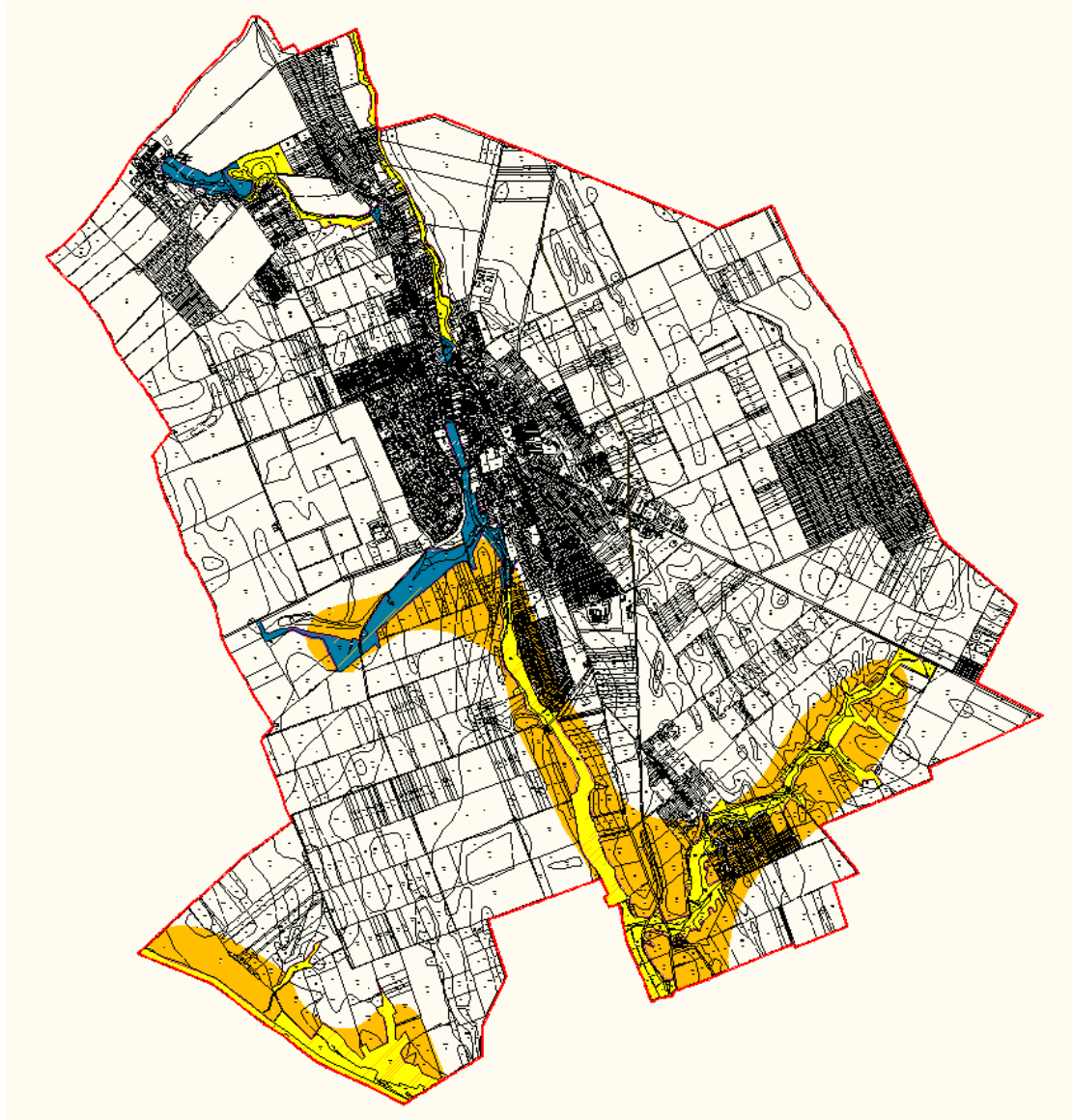
A tájkép védelmének alapelemei:

- a hagyományos tájhasználat megtartása,
- a gyepterületek (legelők, rétek) ne legyenek beépíthetők,

- új beépítésre szánt terület kijelölése csak a meglévő belterületekhez kapcsolódva, illetve a történelmi településszerkezethez igazodva az utcahálózat szerves folytatásaként történjen,
- új beépítésre szánt terület csak oly módon és nagyságban jelölendő ki, hogy ne változtassa meg a települések kialakult történeti karakterét,
- a tájban megjelenő, a település sziluettjét megváltoztató bel- vagy külterületi magas építmények elhelyezését kerülni kell,
- törekedni kell a hagyományos táj- és településszerkezet, az értékes táji elemek megőrzésére,
- a település eredeti térstruktúrájának megőrzése szükséges,
- a tájra, településre az értékes, hangsúlyos elemekre való szabad rálátás biztosítása.

A természeti területek mellett a maitól eltérő hasznosítás esetén pufferzónát kell kijelölni, ahol az új területfelhasználás hatásai olyan mértékűre csökkennek, hogy nem károsítják a védendő területeket.

A tájhasználatból adódóan a településen alacsony a védett és védendő területek aránya.

Védett területek

Regioplan Kft.

Levegőtisztaság-védelem

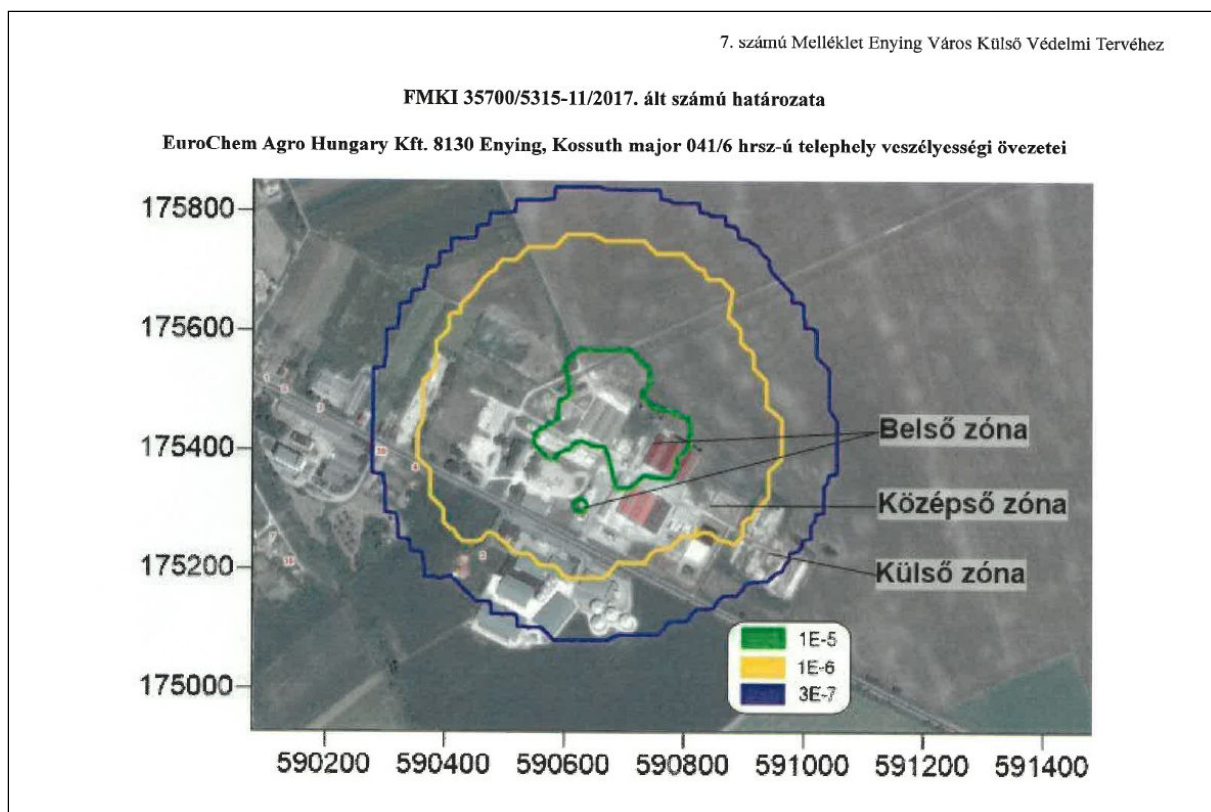
Az ország területét a 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelete a légszennyezettség mértéke alapján a környezetvédelmi és a közegészségügyi hatóság javaslatának figyelembe vételével zónákba, valamint zónacsoportokba sorolja. Enying város nem tartozik a rendeletben kijelölt városok közé.

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint											
	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a)-pirén (BaP)
Légszennyezettségi agglomeráció											
1. Budapest és környéke	E	B	D	B	E	O-I	F	F	F	F	B
Légszennyezettségi zóna											
2. Győr-Mosonmagyaróvár	F	C	F	B	E	O-I	E	F	F	F	D
3. Komárom-Tatabánya-Esztergom	E	C	F	D	E	O-I	D	E	F	F	B
4. Székesfehérvár-Veszprém	F	C	F	D	F	O-I	F	F	F	F	D
5. Dunaújváros környéke	F	C	D	D	F	O-I	B	B	D	B	D
6. Pécs környéke	F	C	F	D	F	O-I	F	F	F	F	B
7.											
8. Sajó Volgye	F	C	D	B	E	O-I	E	F	F	F	B
9. Debrecen környéke	F	C	F	D	E	O-I	F	F	F	F	D
10. Az ország többi területe, kivéve az alább kijelölt városokat	F	F	F	E	F	O-I	F	F	F	F	D

A városra vonatkozó zónacsoport a szennyező anyagok szerint

A települési levegőminőség javítására az önkormányzat saját hatáskörében rendelkezhet a szabadtéren történő égetésről, az utak, burkolt felületek pormentesítéséről, az allergén hatású anyagokat termelő növényzet írásának kötelezéséről, ültetésének tilalmáról.

A település déli részén lévő ipari területen működő műtrágyagyártó üzem, az EuroChem Agro Hungary Kft. (Kossuth major, 041/6 hrsz.) esetében a veszélyességi övezet határának megállapítása volt szükséges. Az önkormányzat által megadott adatszolgáltatás szerint a határok megállapítása a következők szerint történt.

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Vízvédelem

A város közigazgatási területét hidrogeológiai vízbázis nem érinti. A felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabály alapján érzékeny területnek minősül.

A város területén állandó vízfolyás a Cinca-Csíkgát-patak.

A felszíni vizek, vízfolyások védelmét biztosítani kell. A vízfolyások menti fenntartó sávot akadálymentesen kell hagyni.

A szennyezőanyagok közvetlen vízfolyásba jutását meg kell akadályozni.

A vízfolyások, vízfelületek természeti területnek kijelölt környezete biztosítja a szántóföldről lefolyó vizek hordalékának megfogását. Ezt a védelmi sávot a hiányzó helyeken gyepesítéssel pótolni kell.

A felszíni vizek terhelését a vízgyűjtőn lévő mezőgazdasági területek környezetvédelmi szempontú művelésével is lehet csökkenteni.

Az erózió elleni agrotechnikai beavatkozások a vízvédelmet és a talajvédelmet együttesen szolgálják.

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló jogszabály szerint Enying nitrátérzékeny területen lévő település.

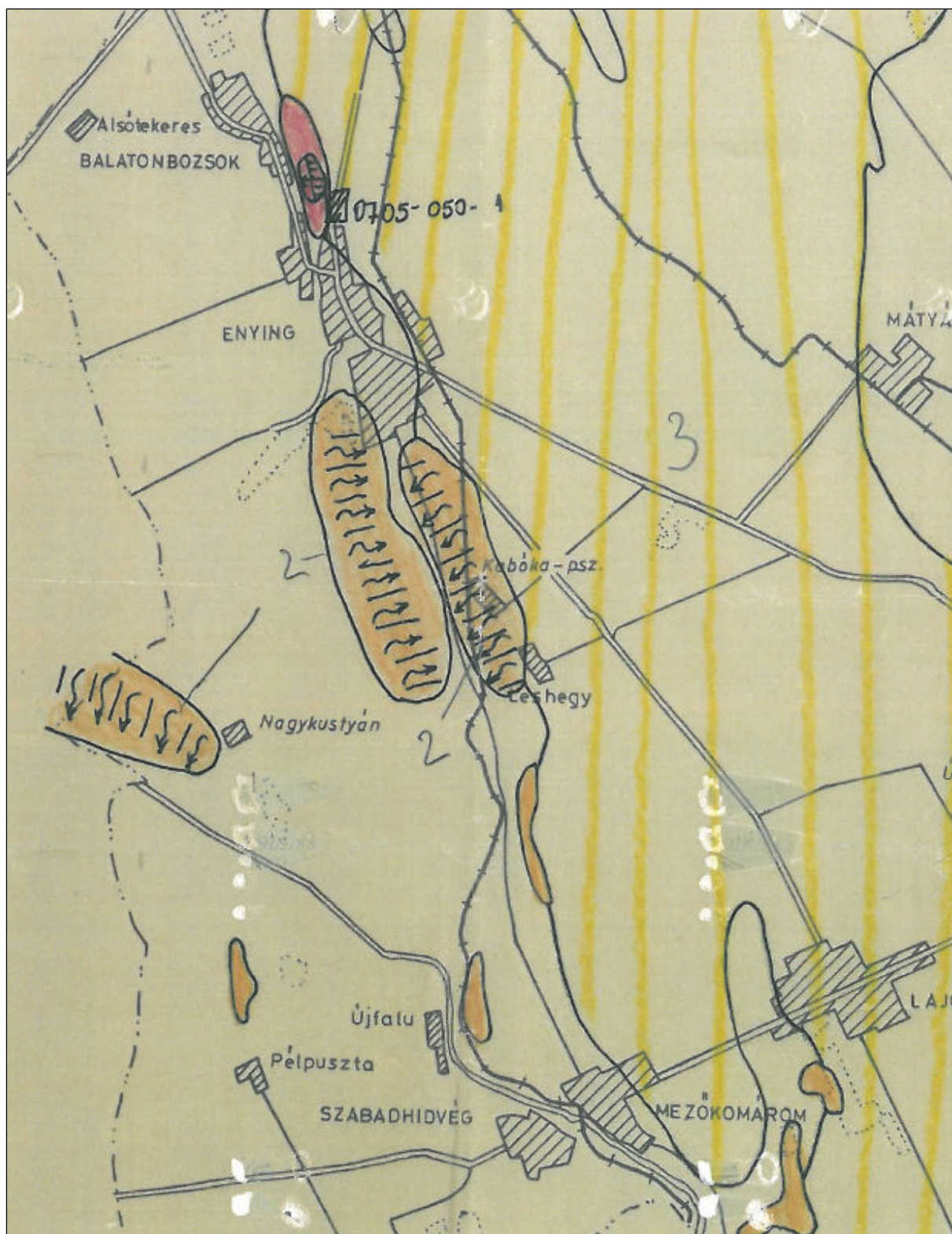
Földvédelem, talajvédelem

A területen nyilvántartott ásványvagyon, lejegyzett bányatelek nincs. 2017. évben agyag, kőzetliszt, homok, márga nyersanyagokra kutatási engedélykérelem került benyújtásra. A Bányafelügyelet megadta a több település területét érintő kutatási terület sarokponti koordinátáit.

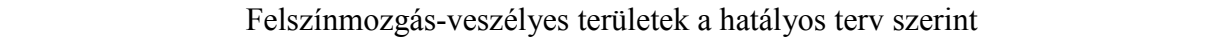

Nyersanyagkutatással érintett terület

Fejér megye 1980-as felszínmozgás-veszélyességi kataszteri térképe a város belterületétől délre eső egyes területrészeit felszínmozgások által potenciálisan veszélyeztetett területek közé sorolta (a térképen narancssárga színnel jelölve). A Balatonbozsok melletti területrészt aktív felszínmozgás-veszélyes területek közé került besorolásra (a térképen piros színnel jelölve). A Bányafelügyelet megállapította, hogy a korábbi aktív területek stabilizálódtak és a továbbiakban felszínmozgások által csak potenciálisan veszélyeztetett területként kell azokat figyelembe venni.

Bányakapitányság adatszolgáltatása

A termőföld mennyiségi védelme érdekében biztosítani kell, hogy a művelésből kivont

A talajok szél és víz általi elhordása ellen az agrotechnikai beavatkozásokon túl mezővédő

A település

A zajszámítást a közlekedési fejezet tartalmazza.

Hulladékgazdálkodás

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLVIII. tv. meghatározza az önkormányzatok hulladékgazdálkodással kapcsolatos feladatait.

A legfontosabb feladat: az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatás szervezése és fenntartása.

Ezen túlmenően az önkormányzat rendeletben előírhatja a települési szilárd hulladék egyes összetevőinek szelektív gyűjtését, közszolgáltatás keretében történő begyűjtését, továbbá a közszolgáltatás kiterjedhet begyűjtőhelyek (hulladékgyűjtő udvarok, gyűjtőpontok), előkezelő és hasznosító telep létesítésére és működtetésére is.

A hulladékgyűjtő udvar a termelőktől begyűjtéssel átvehető veszélyes hulladékok elhelyezésére szolgáló gyűjtőhely, amelyen elhelyezhetők a háztartásokból begyűjtött veszélyes hulladékok is.

A rekultiválás alatt álló régi hulladéklerakó területén a korszerű hulladékgyűjtés létesítményei elhelyezhetők.

A veszélyes hulladékok kezelésére vonatkozóan a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos egyes tevékenységek végzésének részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet előírásait kell figyelembe venni.

Épített környezet védelme

2018. évben megalkotásra került (11/2018. (V.30.) önkormányzati rendelet) a településképi védelméről szóló rendelet és a város elkészítette településképi arculati kézikönyvét. A város területének főbb intézményei, így pl. a kastély, a templomok építménye, valamint a köztéri alkotások kerültek elsősorban itt védelem alá helyezésre. Népi építészeti emlék nem áll védelem alatt. A védett értékek a 64. számú út mentén helyezkednek el.

Országos védelem alatt álló értékek

Műemlék:

- Batthyány kastély (1474/58 hrsz)
- Öregek Otthona (1470 hrsz)
- Nepomuki Szent János Római Katolikus templom, 2295/1 hrsz.

Régészeti érték:

- 1. lelőhely. Balatonbozsok (Vályogvető, Téglagyár, Homokbánya) (21825)
- 2. lelőhely. Sport köz 3. (21827)
- 3. lelőhely. Leshegy (21828)
- 4. lelőhely. Petőfi u. 61. (Várdomb) (21829)
- 5. lelőhely. Balatonbozsok, Gárdonyi Géza u. É-i vége (78841)
- 6. lelőhely. Kabókapuszt (21826)
- 7. lelőhely. Lehel utcától északra **(92677)**
- 8. lelőhely. Dózsa György út (96079)
- 9. lelőhely. Páta (96393)
- 10. lelőhely. Tisztavízi-puszt (98061)
- 11. lelőhely. Szennyvíztisztító

Helyi értékvédelem

Helyi védelem alatt álló terület

- Kastélykert 1474/58 hrsz.

Meglévő helyi építészeti értékek:

- Akócs malom, 2262 hrsz.
- Árpád szobor, 2293 hrsz.
- Batthyány Fülöp Gimnázium és Általános Iskola, 1304 hrsz.
- Enyingi Szirombontogató Óvoda (korábban Schikker kúria), 39 hrsz.
- Evangélikus templom, 2010 hrsz.
- Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Enyingi Tagintézménye (korábban Landy-ház), 538 hrsz.
- Feszület, 269 hrsz.
- Református templom, 782 hrsz.
- Balatonbozsok, ravatalozó, 236 hrsz.
- Római katolikus temetőben lévő temető kápolna, 2260 hrsz.
- Szent Györgyi Albert mellszobra, 1474/45 hrsz.
- Szent Orbán szobor (Öreghegy), 0160 hrsz.
- Tornyos Iskola, 269 hrsz.
- Turul emlékmű, 2293 hrsz.

Zöldfelületek, közparkok

A zöldfelületi rendszert a növényvel fedett területek összessége alkotja. Elemei közterületi és nem közterületi, korlátlan és korlátozott közhasználatú kategóriákba sorolhatók.

Közparkok

- Batthyány-kastély körüli közpark (Cifra-kert)
A park maradványa a régi kastélykertnek.
Településszerkezeti jó helyen, a városközpontban található, de a tömbben elfoglalt helyzete miatt funkcióját nem tudja kellőképpen betölteni.
Sajnálatos módon a park a telekalakítások következtében a telkek végébe került, a közterületekhez keskeny nyiladékok kapcsolják, helyzete degradált. Ezen javítani a közeljövőben felújításra tervezett kastély környezetének, kertjének formálásával lehet.
- A Hősök-tere és a Szabadság tér parkjainak használati értéke csekély, díszértékük magas.

A városközpont térségének jelentős zöldfelületi eleme a katolikus templom körüli, jelentős kiterjedésű templomkert.

A város belterületi zöldfelületeinek fejlesztési alapját a Cinca -Csíkgát-patak, az Enyingi-ér és a József-kúti árok vízfolyások és hol beszűkülő, hol kiszélesedő völgyük jelenti.

- A **Cinca–Csíkgát-patak** Balatonbozsok melletti szakasza mentén egy parti sétány kialakítását tartalmazza a terv.

A Marosi út környezetében kiszélesedő, beépítetlen patak völgy egy része gyeppel, a Marosi úttól délre eső része fás-bokros ligetes.

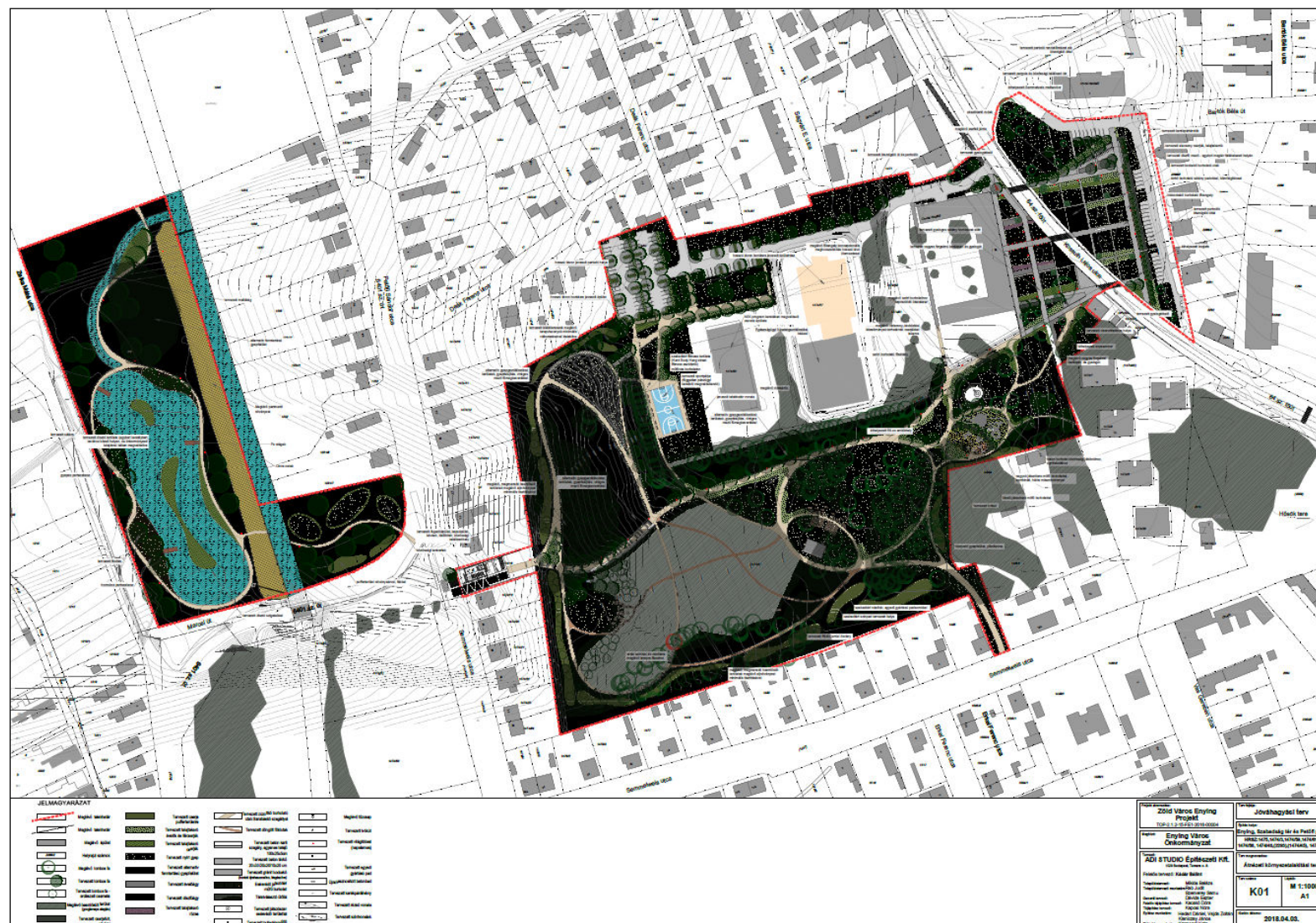
A zöldfelületi rendszer részeként jelentős zöldfelületű intézmények kaphatnak itt helyet. A jelentős zöldfelületű intézmények olyan korlátozott közhasználatú (feltételekhez kötött) létesítmények, amelyek telepítésének, működtetésének alapfeltétele a jelentős arányú növényborítottság.

E terület hasznosítása sportlétesítmények és a városlakók szabadidős ellátását biztosító szabadidőpark kialakításával javasolt. A szabadidőparki területen biztosítani kell a meglévő fás növényzet megőrzését és fejlesztését. Az építményeket úgy kell elhelyezni, hogy az értékes fák megmaradhassanak.

A Cinca melletti, a belterülettől délre eső területek, a halastavak mente, természeti területnek minősülnek, ez azt jelenti, hogy meg kell őrizni beépíthetlenségüket, zavartalanságukat, ezért intenzív, nagy terheléssel járó hasznosítás ezeken nem javasolt.

- Az **Enyingi-ér** menti területek egy részét a terv zöldterületként tartalmazza.
- A **József-kúti-árok** kiszélesedő völgyét – a természeti területként érintetlenül hagyandó, a vízfolyást közvetlenül határoló gyepek és fásodott területeken kívül – szintén a közjólétet szolgáló jelentős zöldfelületű, sport- és szabadidős létesítmények elhelyezésére javasolta a hatályos terv.

A települést határoló, illetve átszelő három vízfolyás környezetének zöldfelületi alakításával biztosítható a város észak-déli irányú átszellőzése, a táj- és a belterületi zöldfelületek összekapcsolása.

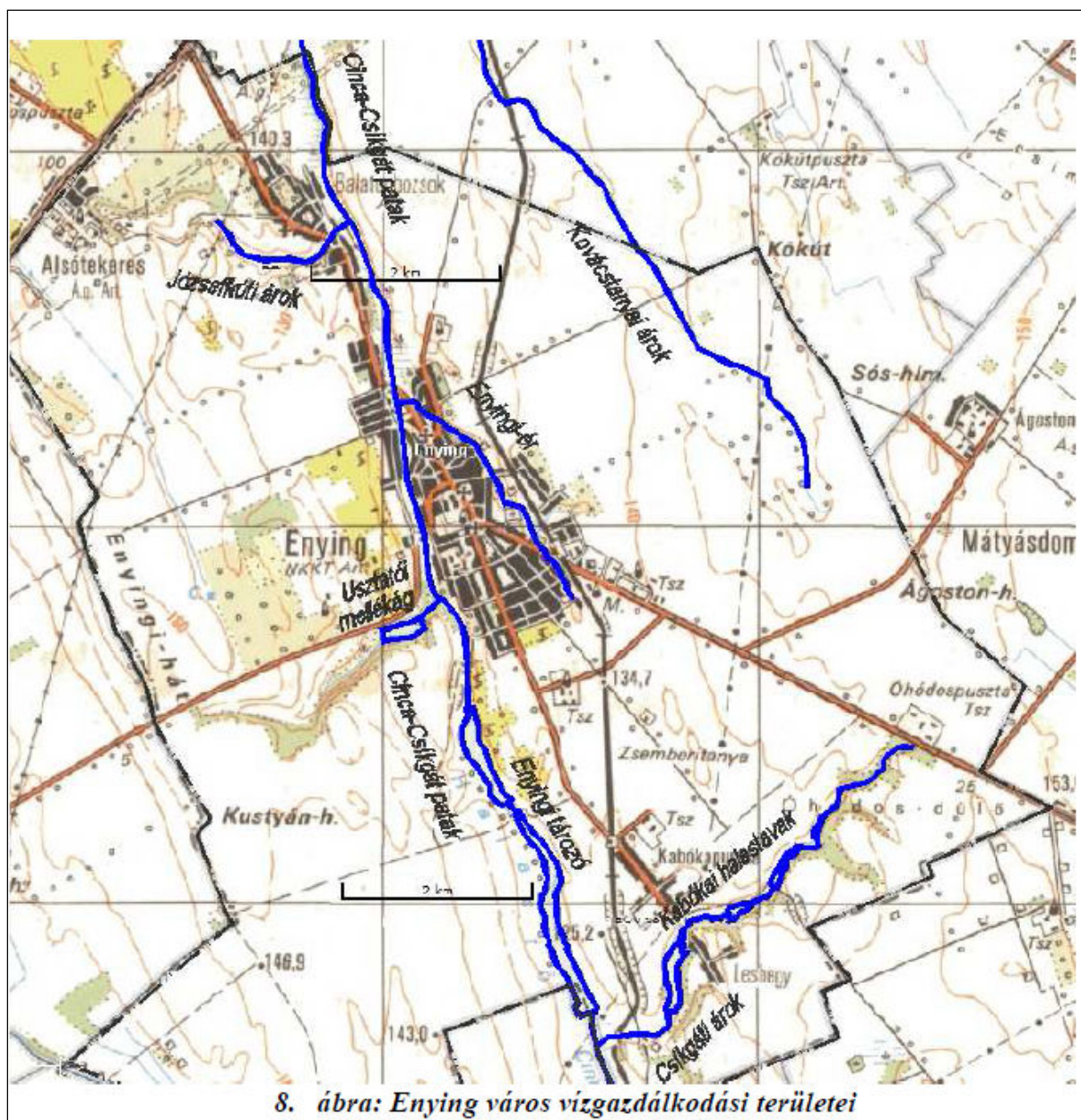
Forrás: „Zöld város projekt”

A városközpont déli, zöldfelületeknek helyt adó területei

Kabókapusza és Leshegy határán

Forrás: Enying város vízkár-elhárítási terve

Balatonbozsokon a településrész közparkjaként a Fő utca – Gárdonyi utca által határolt területen, ma is játszótérként, sportterületként használt terület került kijelölésre. A terület fás szárú növényanyagát gazdagítani szükséges.

Jelentős zöldfelületű létesítmények a sportterületek és a temetők, ezeken a területeken a zöldfelület dominál.

A balatonbozsoki és a református temető területének nagysága megfelelő. A katolikus temető bővítési területének biztosított.

Új temető számára a Budai Nagy Antal út Rákóczi útra kivezető szakasza mellett került terület kijelölésre.

Jelentős kiterjedésű sportterületi fejlesztést tartalmaz a terv a korábban már elért Cinca melletti területen.

A zöldfelületi rendszer vizuálisan fontos elemei a közlekedési területek teresedéseiben kialakítható fásított terek. Ahol a közlekedés biztonsága lehetővé teszi, törekedni kell az egyébként hasznosíthatatlan területek fásítására.

A foltszerű zöldfelületi elemeket a vonalszerű elemek kapcsolják rendszerré. Ilyen vonalszerű elemek az utcai fasorok, amelyek esztétikai és kondicionáló szerepe nagy.

Fő utcai részlet a városközpontban

Az új lakóterületi utcákat úgy kell megépíteni, hogy a sorfák is elültetésre kerüljenek az útépítési elemekkel egyidőben.

A gyűjtőutak és az országos utak fásítását egységes fasorként, városi beruházásban javasoljuk megvalósítani. A kisebb forgalmú lakóutcák fásításában a lakók egyedi kezdeményezéseit is fogadni lehet, itt gyümölcsfák is ültethetők.

A külterületi zöldfelületi elemek a vízfelületek, a gyepterületek és az erdőterületek.

A Cinca – Csíkgát patakon kívül a Sió egy szakasza és a Leshegy melletti vízfolyás található a külterületen. Mindkét vízfolyás kísérő növényzete a védett területek közé tartozik.

A város külterülete – a jó mezőgazdasági adottságok miatt – erdőkben szegény.

A termőterületek csekély mértékű csökkentésével legalább a főbb mezőgazdasági utak mellett erdősítés javasolt. Az erdősávok a táj vizuális – esztétikai gazdagítását, a termőföld védelmét, a mikroklima javítását eredményezik, élőhelyül szolgálnak a kisméretű állatoknak, madaraknak, a táj ökológiai gazdagodásában részt vesznek.

Tájfejlesztés

A jó termőképességű mezőgazdasági területek megmaradása alapvető fejlesztési cél. Ennek érdekében a város területi terjeszkedése csekély mértékben, s akkor is csak ütemezetten érintheti a mezőgazdasági területeket.

A topográfiai adottságok következtében a bevágódott völgyek felé meredeken lefutó hátak az erózióknak kitéttek, ez a termőtalaj lemosódását eredményezi. Ezt mutatja a Cinca és halastavai feliszapolódása is.

A szántóterületek a szél ellen is teljesen védtelenek, hatalmas egybefüggő művelésű táblák találhatók a város határában.

A természet felületek védelmét össze kell kapcsolni a beépített terület, a mezőgazdasági utak védelmét szolgáló erdő, erdősáv telepítéssel.

Az országos közutak mentén a hóvédelem, a közlekedés káros hatásai elleni védelem miatt, az uralkodó szélirányra merőleges utak mentén a hóvédelem, talajvédelem érdekében javasolt fásokat telepíteni.

Településvédő erdősáv kialakítása javasolt Balatonbozsok és Kabókapusztá észak-nyugati szélén.

Külterületek beépíthetősége

Öreghegy volt zártkertjei a szőlőskerti kultúra nyomait mutatják. A területet ekként, mezőgazdasági kertes területként javasolt fenntartani.

El kell kerülni a hétvégi házas üdülőterületté való spontán átalakulást, a kertészet, szőlészet helyett a dísz és pihenőkerti telekhasználatot.

A több helyen még fellelhető pincés prэшázakat mintául véve (méretek, arányok, anyaghasználat, telepítési hely) szükséges az építési szabályokat megtartani. Az utcahálózat, a telekszerkezet megőrzése mellett gondoskodni kell a telkek gépjárműves megközelítésének biztosításáról, ezért az utak szélességét növelni szükséges.

A **balatonbozsoki** volt zártkertek nagymértékű beépülését el kell kerülni, ezért a telkek elaprózását meg kell akadályozni.

A **fehérhegyi** kertek területén néhány épület található. A területet meg kell tartani szántó, kert művelési jelleggel, beépülését, beépítése nem javasolt, a terület művelésének jellege épület építését nem indokolja.

Biológiai aktivitásérték

2021. július hónaptól a biológiai aktivitásértéket a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet előírásai szerint kell meghatározni.

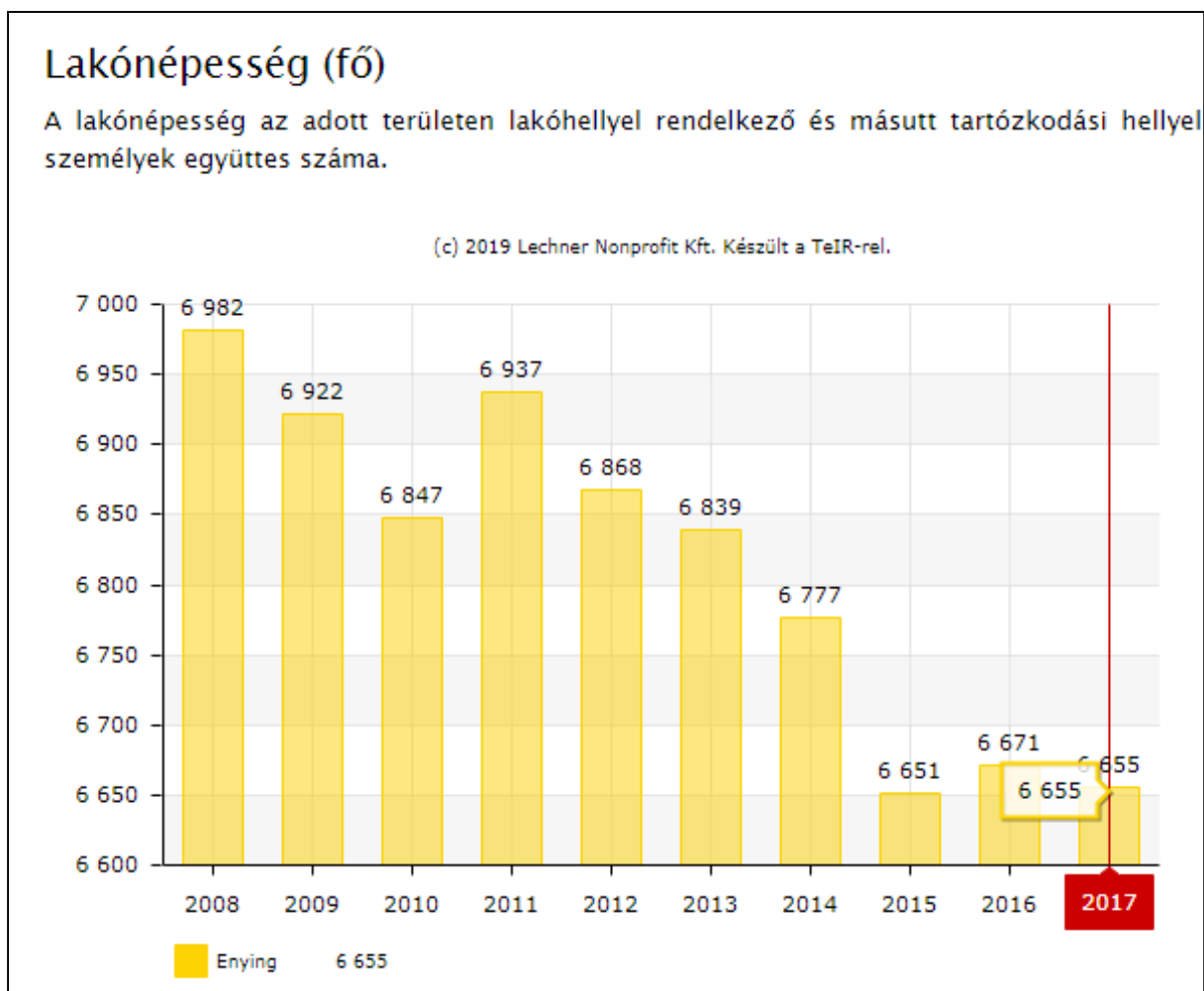
Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény (1997. évi LXXVIII. tv.) előírja, hogy az újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg a település közigazgatási területének aktivitás értéke nem csökkenhet. A részletes számítások alapján a településrendezési terv felülvizsgálata során a biológiai aktivitásérték növekedni fog.

3.3. Közműellátás

A település az infrastrukturális elemek elérhetősége szempontjából az országos átlagnak megfelelő adottságú. A településen az alábbi közművezetésekre lehet rácsatlakozni: ivóvíz, szennyvíz, földgáz, elektromos energia, hírközlés, műsorszórás.

A város közigazgatási területét átszeli a Cinca patak, mely a felszíni vizeknek a természetes befogadója.

Enying lakosságának száma az elmúlt években /az elmúlt 10 évben/ az infrastrukturális elemek szempontjából jelentősen csökkent, illetve egyes időszakokban stagnált és a terv távlatában sem számolunk jelentős növekedéssel.

Enying lakónépeségének alakulása az elmúlt 10 évben

/Forrás: KSH TEIR adatbázis/

Ebből következik, hogy a lakósági fogyasztás oldaláról jelentős többlet igények nem keletkeztek, keletkeznek ebből a szektorból, illetve innen jelentős többlet igény a forrás oldal felé nem irányul. Az infrastrukturális hálózatok esetében cél azok teljes mértékű kiterjesztése, illetve azok minőségének javítása.

Egyes elemek esetében ez a folyamat már megkezdődött:

- forrásoldalról az ivóvíz minősége kiváló, bár a kutak a kapacitásuk határértékén üzemelnek,

- az ivóvíz hálózaton a magasabban fekvő településrészekben időszakos nyomáshiány előfordul,
- a szennyvíztisztító korszerűsítése, bővítése megtörtént,
- a szennyvízhálózat kiépítése megtörtént, kiterjesztése folyamatban van,
- elektromos energia ellátás terén forrás oldalról a keletkező igények kielégíthetők
- vezetékes gáz energia ellátásánál a kapacitások rendelkezésre állnak

Más elemeknél a romlás elkerülése érdekében folyamatos karbantartás szükség:

- a települési csapadékvíz elvezető rendszer folyamatos kezelése, egységes hálózatba szervezése,
- a szennyvíz elvezető hálózat további kiterjesztésére,
- a települési kiszolgáló utak burkolatának helyreállítására, karbantartására, az új utcák burkolatának elkészítésére.

Enying közműellátása az energiaközműveket tekintve az országos rendszerekről való vételezéssel, a vízi közművek területén pedig a helyi bázisok használatával történik.

Enying városának, azon belül is egyes városrészek teljes közművi ellátása még nem megoldott. Alsótekeres és Leshegy szennyvízelvezetése még nem megoldott, illetve ezeket a városrészeket még nem kapcsolták be vezetékes gáz hálózatba.

A vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a település alapvető kommunális infrastruktúra rendszerrel rendelkezik, ám egyes elemeinek fejlesztése, kiterjesztése szükséges.

Enying város közműfejlesztéssel kapcsolatos elsődleges feladata a településen meglévő beépített területeken (lakó, intézményi és ipari hasznosítású területen egyaránt) a közműellátottság növelése, ennek érdekében a közmű ellátottsági hiányokat kell pótolni.

Kiemelten fontos a város számára, hogy újabb közműhiányos területek ne alakulhassanak ki.

A közműfejlesztési feladatok között egyre hangsúlyosabbá válik az esztétikai igények kielégítése, amely a település vonzókéességének növelését szolgálja. A település fejlődéséhez hozzátartozik a városképi megjelenés fejlődése is, amelyhez hozzá kell járulni a közművek megjelenésének javításával is. Ennek érdekében a város frekvenciált területein az elektromos és hírközlési hálózat elemeit fokozatosan a talajszint alá kell helyezni.

Vízi közművek

A település saját ivóvíz bázissal rendelkezik, Az ivóvíz ellátást három vízmű biztosítja:

- Enying-Balatonbozsoki Vízmű (sérülékeny vízbázis). Vízbázisa 4 db mélyfúrású kút,
- Kabóka-Leshegy Vízmű vízbázisa a Kabókapusztai sportpálya szomszédságában üzemelő 1 db mélyfúrású kút,
- Alsótekeresi a Dunántúli Regionális Vízmű Gamásza pusztáról jövő vezetékről kapja az ellátást.
- 2010-ben a város KEOP szennyvízelvezetési és tisztítási pályázatot nyert, a város szennyvízkezelési problémáinak megoldására. A projekt megvalósítására 2015-ben megalapították az Enyingi Szennyvízcsatorna – építő Víziközmű Társulatot. A projekt keretében a gyűjtőhálózat kiépítésre került, Alsótekeres kivételével a város valamennyi településrészén.

A Fejérvíz Zrt. szolgáltatási területéhez tartozó települések

Az Enying - Alsótekeres, Leshegy településrész szennyvízelvezetését a város egy későbbi projektciklusra tervezte. Az Enyingi Szennyvízcsatorna-építő Víziközmű Társulat 2019. február 26.-i Közgyűlésén határozatot hozott a társulati tevékenységének befejezéséről.

Enying városában a vízi-közmű szolgáltatást a Fejér Megyei Önkormányzatok Vízi- és Csatornamű Zrt, a Fejérvíz Zártkörűen Működő Részvénytársaság, /székhelye: 8000 Székesfehérvár, Király sor 3-15./ biztosítja. A város a Fejérvíz Zrt. Kőszárhegyi Üzem-mérnökség Szabadbattyáni Ügyfélszolgálati irodájához tartozik /8151 Szabadbattyán, Vasvári Pál u. 18./ Az üzem-mérnökség szolgáltatási területéhez tartozó települések: Csősz, Enying Balatonbozsok és Kabókapusztá, Füle, Jenő, Kisláng, Kőszárhegy, Mátyásdomb, Nádasdladány, Polgárdi, Sárkeszi, Sárpentele, Sárszentmihály, Szabadbattyán, Tác, Úrhida.

Vízellátás

A város teljes területén, az összes különálló városrészben az ivóvíz ellátást biztosító közműhálózat kiépítésre került, az ivóvíz ellátás közvezetékéről biztosítható.

A település saját ivóvíz bázissal rendelkezik, Az ivóvíz ellátást három vízmű biztosítja:

- Enying-Balatonbozsoki Vízmű (sérülékeny vízbázis). Vízbázisa 4 db mélyfúrású kút,
- Kabóka-Leshegy Vízmű vízbázisa a Kabókapusztai sportpálya szomszédságában üzemelő 1 db mélyfúrású kút,
- Alsótekeresi a Dunántúli Regionális Vízmű Gamásza pusztáról jövő vezetékről kapja az ellátást.

Alsótekeresen 50 m³-es magas tározó, Enyingen 2x200 m³-es térszíni medence és 200 m³-es víztorony, Kabókapusztán 100 m³-es víztorony üzemel.

A vízművek minden területen önkormányzati tulajdonban vannak, és koncessziós szerződés keretében a Fejérvíz Zrt. üzemelteti. Ivóvíz minőségi problémák a településen nincsenek.

A térségben kitermelt ivóvíz mennyisége 2018 év folyamán a Fejérvíz Zrt. adatbázisa szerint:

Víztermelés											
A település	A településen termelt				A településre		A településen termelt vízből a településről		Hálózati, és szolgáltatói veszteség	Belső felhasználás	A településen szolgáltatott víz összesen (c+d+f+g)-(h+i+j+k)
megnevezése	felszíni víz összesen (parti szűrésű víz nélkül)	felszín alatti víz		belföldről	külföldről	belföldre	külföldre	a településen			
		összesen	ebből: parti szűrésű víz	átvett		átadott					
				víz							
				1000 m ³ (két tizedesjeggyel)							
Enying		258,67		0,00				36,19	0,11	222,37	

Forrás: Fejérvíz Zrt. adatbázis

A településen a nyilvántartott 2619 lakáshoz képest a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma 2018. XII. 31-én 2546 db, azaz ellátás mértéke 97,2%, és ebből az új bekötések száma 12 db volt.

Ivóvízvezeték-hálózat, és az ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások, üdülőegységek száma										
A település	Az ivóvízvezeték-hálózat (szállító-, főnyomó- és elosztóvezeték, bekötővezeték nélkül)				Hálózati csőtörések száma az év folyamán (főnyomó- és elosztó-vezeték)	Üzemelő közfelfolyók száma 2018. XII. 31-én	Az ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások			
megnevezése	hossza 2018. XII. 31-én	ebből:		megszüntetés			száma 2018. XII. 31-én	állományváltozása év közben		üdülőegységek száma összesen 2018. XII. 31-én
		új fektetés	felújított					új bekapcsolás	megszüntetés	
		km (egy tizedesjeggyel)						db		
Enying	50,9	0,8	0,0	0,0	16	8	2 546	12	0	0

Forrás: Fejérvíz Zrt. adatbázis

Enyingen a közüemi ivóvízvezeték-hálózaton ivóvíz minőségi problémák nincsenek. A kutak a kapacitásuk határértékén üzemelnek, ezért új kút fúrása tervezett. A magasabban fekvő településrészekben időszakos nyomáshiány előfordul. Leshegy magas részeit kivéve mindenhol biztosított a szükséges tűzi-víz nyomás.

Minden utcában kiépítésre kerültek az ivóvízvezetékek és ezekre tűzcsapokat is telepítettek, vagyis a városban az oltóvizet az ivóvíz vezetékekre telepített földfeletti tűzcsapok biztosítják. A településen a közüemi ivóvízvezeték-hálózat hossza 55,6 km, a szolgáltatott ivóvíz mennyisége 160 020 m³ volt, amiből a lakossági felhasználás 233 120 m³ volt, a közkifolyók száma: 8 db.

Szolgáltatott vízmennyiség										
A település	A településen szolgáltatott vízmennyiség (a településen közüzemi távhőszolgáltatás keretében szolgáltatott használati meleg víz (HMV) előállításához szükséges hideg ivóvíz mennyiségével együtt)									
megnevezése	lakosságnak		mezőgazdaságnak, erdőszetnek, halászatnak TEAOR (01–03)	iparnak				egyéb tevékenységekhez (TEAOR 45–96)	összesen (c+d+e+f+k)	
	bekapcsolt lakásba, üdülőbe	közkifolyón át		összesen TEAOR (05–43)	ebből: feldolgozóipar (TEAOR 10–33)		ebből: villamosenergia előállítására, szétosztására (TEAOR 35.11–35.13)			
					összesen	ebből: hűtésre	összesen			ebből: hűtésre
1000 m ³ (két tizedesjeggyel)										
Enying	205,03	0,30	0,27	0,89					15,87	222,37

Forrás: Fejérvíz Zrt. adatbázis

A hálózatra a körvezeték rendszer a jellemző, de vannak rövid zsákvezeték szakaszok is. Az üzemeltetőtől kapott tájékoztatás és a helyszíni tapasztalatok szerint a vízellátás megfelelő a városban, nyári időszakban is megfelelő a hálózatban a víz nyomása.

A tervezett lakóterületek ivóvíz ellátásánál legalább NÁ 100-as átmérőjű, lehetőleg körvezeték kialakítású vezetéssel kell számolni.

A meglévő és tervezett lakóterületek ivóvíz ellátása

A település ivóvíz hálózatának kiterjesztése során a tűzvédelmi előírásoknak megfelelő átmérőjű, kapacitású vízvezetékeket kell lefektetni, melyekre az épületek és létesítmények környezetében 100 méteren belül föld feletti, kitörés biztos tűzcsapokat kell telepíteni. A fejlesztési területeken a vízvezetékekre maximum 200 méterenként, és a végpontokon tűzcsapokat kell felszerelni.

A településen öntözéshez többnyire a felszín alatti vízkészleteket, illetve az összegyűjtött csapadékvizet használják.

Szennyvízelvezetés

Enyingen, a 2014. évben kezdték meg szennyvízcsatorna beruházást. A már régebben csatornázott utcák átkötése az új szennyvíztisztító telepre 2015. május 8-ig megtörtént, az új tisztító telep próbaüzemi időszaka 2015. szeptember 30-ig lezárult. A megvalósult szennyvízkezelési projekt elemei a következők voltak:

Megvalósítandó létesítmény, eszköz	Mennyiség
Gravitációs szennyvízcsatorna gerinc	43 823m
Gravitációs bekötés	21 883m
Nyomóvezeték	12 835m
Átemelő	11 db
Házi átemelő	50 db
Szennyvíztisztító telep	800m ³ /d, 7500LE
Meglévő csatorna rekonstrukciója	1019m

A városban a szennyvízelvezető csatornahálózatot kiépítették, a háztartások nagy része csatlakozott a rendszerhez. Enying város szennyvízhálózatának hossza 53,9 km. A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba /közcsatorna hálózatba/ bekapcsolt lakások száma 2018. XII. 31-ig bezárólag a Fejérvíz Zrt. adatbázisa szerint:

Forrás: Fejérvíz Zrt. adatbázis

Felszíni vízelvezetés

- A Cinca- Csíkgát patak, mely áthalad a településen,
- A Sió- csatorna, mely a déli közigazgatási területi határt alkotja.

- Cinca – Csikgáti patak, kezelője a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság. A vízfolyás jelenleg rendezetlen a belterületi szakaszok elnádásodtak, hulladékkal telítettek.
- Enyingi ér,
- Józsefkúti-árok,

- Kovácstanyai árok.
- Csíkgáti árok
- A település közigazgatási területén található jelentősebb állóvizek:
 - az enyingi völgyzárógátas tározó rendszer a Cinca- Csíkgát patakon,
 - az Úsztatói mellékág,
 - a Csíkgáti árkon/Tisztavíz patak/ lévő Kabókai halastavak.
 - Enyingi tározó,
 - Úsztatói mellékág,
 - Kabókai halastavak.

Alsótekeres területén keletkező csapadékvizek természetes befogadója a délkeleti irányban található völgy. Ebben a völgyben összegyűlő csapadékvizek elvezetését a Józsefkúti árok tudja biztosítani.

Balatonbozsok területi egységének befogadója Cinca-Csíkgáti árok, valamint a Józsefkúti árok. Enying területéről elvezetendő csapadékvizek befogadója a Cinca-Csíkgáti patak.

Kabókapusza és Leshegy területéről elvezetendő csapadékvizek befogadója a két településrész közötti halastavakat összekötő vízfolyás.

A vízgyűjtő általános jellemzése

Enying város belterülete a Közép- dunántúli Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő Cinca-Csíkgát patak vízgyűjtő területéhez tartozik. A város és környezetének felszíne dombvidéki típusú. A települést átszelő Cinca- Csíkgát patak a völgyfenéken húzódik É-D irányban. A patak nyomvonalán az átlagterep 108,50 mBf, ez a település Ny-i peremén helyezkedik el.

A Cinca- Csíkgát patak balponti vízgyűjtőjének K-i peremén 135mBf. szint húzódik. A patak jobb parti vízgyűjtőjének Ny-i peremén 140mBf. a szint. Viszonylagosan nagyobb lejtési viszonyok a zártkerti területek felől alakulnak ki, ahol a kisebb lefolyási tényező lassítja a csapadékvizek befogadóba történő bevezetését.

Árvíz

A városban elméletileg egy fajta vízkárt kiváltó ok lehetséges, a településre és a vízgyűjtőjére hulló csapadékból származó helyi vízkár. Mivel a vízgyűjtőn völgyzárógátas rendszerű halastavak is üzemelnek ezért az árvízi kockázat minimális.

Belvíz

Enying Város belvízvédelmi öblözethez nem kapcsolódik. Belvizes területek kialakulása a településre nem jellemző. Az elmúlt évek során, csupán az Enyingi ér 64sz. közút feletti szakaszán, a Malom és Vasút utcák közötti területen alakult ki belvizes terület. Itt a földterületnek talajvízből származó elöntése nem történt, a terület elöntését a csapadékvízből összegyülekező víz okozta. A vízfolyás felső szakaszán, a Malom utca feletti területen a meder szétterülése a jellemző, a víz lefolyása nem biztosított, ezért alakult ki az összefüggő vízfelületet, ami épületet nem veszélyeztetett.

A település adottságai miatt csak a helyi vízkárok okozhatnak veszélyhelyzetet.

Csapadékvíz elvezetés

A felszíni adottságok, terepviszonyok és vízrajzi elhelyezkedéséből adódóan a csapadékvíz elvezetés a város közigazgatási változatos. A felszínre jutó csapadékvizek fontosabb befogadója területen lévő fent felsorolt természetes és mesterséges vízfolyások és tavak.

A csapadékvíz elvezető rendszer mindenütt a meglévő közterületen halad, illetve haladhat.

A belváros és a frekvenciált részek felszíni csapadékvíz elvezetése zárt rendszeren keresztül működik. Ez kb. 15-20%-a a teljes hálózatnak, a többi 80-85% pedig nyílt árkos rendszerű, szikkasztásos üzemben működik. Szükséges lenne a szikkasztásos jelleg teljes megszüntetése, helyette a gravitációs úton történő vízelvezetés lenne a megoldás.

A városban a csapadékvíz elvezetést a főutak mellett, valamint a kis szélességű, de vízelvezetési szempontból fontos utcákban zárt csapadék csatornával, kiegészítve szükség szerint út-, illetve járda melletti beton és rácsos folyókával vagy közúti „K” szegéllyel, valamint egyéb esetekben nyílt árkokkal, füves átjárható vápákkal lehet megoldani.

A városban, napjainkban elsősorban Enying területén problémás a csapadékvíz-elvezetés. A kapubejáróknál egyes esetekben hiányzik az áteresztő, vagy megrongálódott, esetleg eltömődött, így a csapadékvíz elvezető árkok nem tudnak rendszerként működni.

Jelenleg a csapadékcatorna rendszereket a kívánt biztonság korlátainak figyelembevételével a lehulló csapadék összegyűjtésére és elvezetésére méretezik, illetve alakítják ki. A klímaváltozáshoz alkalmazkodó csapadékcatornázásnak nem csak a mostani, hanem az egyre szélsőségesebbé váló lefolyásokat kell fogadnia, emellett alkalmasnak kell lennie az esetlegesen előforduló csapadékhány mérésére is. A város csapadékelvezetési rendszerének átépítése, bővítése esetén célszerű lenne a fenti elveket figyelembe venni.

A tervezett gazdasági területek, intézményi területek beépítése esetén, de a lakóingatlanoknál is megfontolásra javasoljuk az úgynevezett szürkevíz hasznosítást. Az épületek tetőzetéről levezetett vizet össze kell gyűjteni színtszabályozásos gépészeti berendezéssel felszerelt tartályba, és ez a víz egyszerű mechanikus szűrést követően felhasználható: takarításra, mosásra, WC öblítésre, öntözésre stb. Ezzel a módszerrel komoly megtakarítás érhető el a vízfogyasztás terén, lassulhat a csapadékvíz összegyűlekezési ideje, és így némiképpen tehermentesülhet az elvezető hálózat is.

Energia ellátás

Enying városa az energia és hírközlési közművek szempontjából jól közművesített település. Villamos energia hálózata szinte teljes egészében oszlopon van, földkábel elvétve fordul elő. Távközlési alépítmények, illetve légvezetékek az egész települést behálózzák. Gázvezeték hálózattal a város rendelkezik. A város közigazgatási területén az energia és hírközlési infrastruktúra üzemeltetők a következők:

- Gázszolgáltató E.ON Hungária Zrt.
- Távközlés Magyar Telekom Távközlési Nyrt.
- Áramszolgáltató E.ON Hungária Zrt.

Elektromos energia ellátás

A település az elektromos energia ellátását Áramszolgáltató E.ON Hungária Zrt. azon belül is az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. (7626 Pécs, Búza tér 8/a) biztosítja. Az enyingi ügyfélszolgálati irodájának címe: E.ON Dél-dunántúli áramszolgáltató 8130 Enying, Bocskai út 4.

A város külterületét két országos főelosztó hálózati vezeték keresztezi:

- A Litér-Paks 400 kV-os szabadvezeték, melynek biztonsági övezete a szélső száltól számítva 28,0-28,0 m a vezeték tartóoszlopának típusát figyelembe véve a tengelytől 2x38,0 m a külterület ÉK-i térségét érinti, nem gátol terület fejlesztési elhatározásokat.
- A Litér-Kaposvár 120 kV-os vezeték biztonsági övezete a szélső száltól 13,0-13,0 m a tengelytől számítva 2x23 m. Ennek a vezetéknek a védőtávolsága érinti a Balatonbózsok É-i végén még üresen álló telkek egy részét.

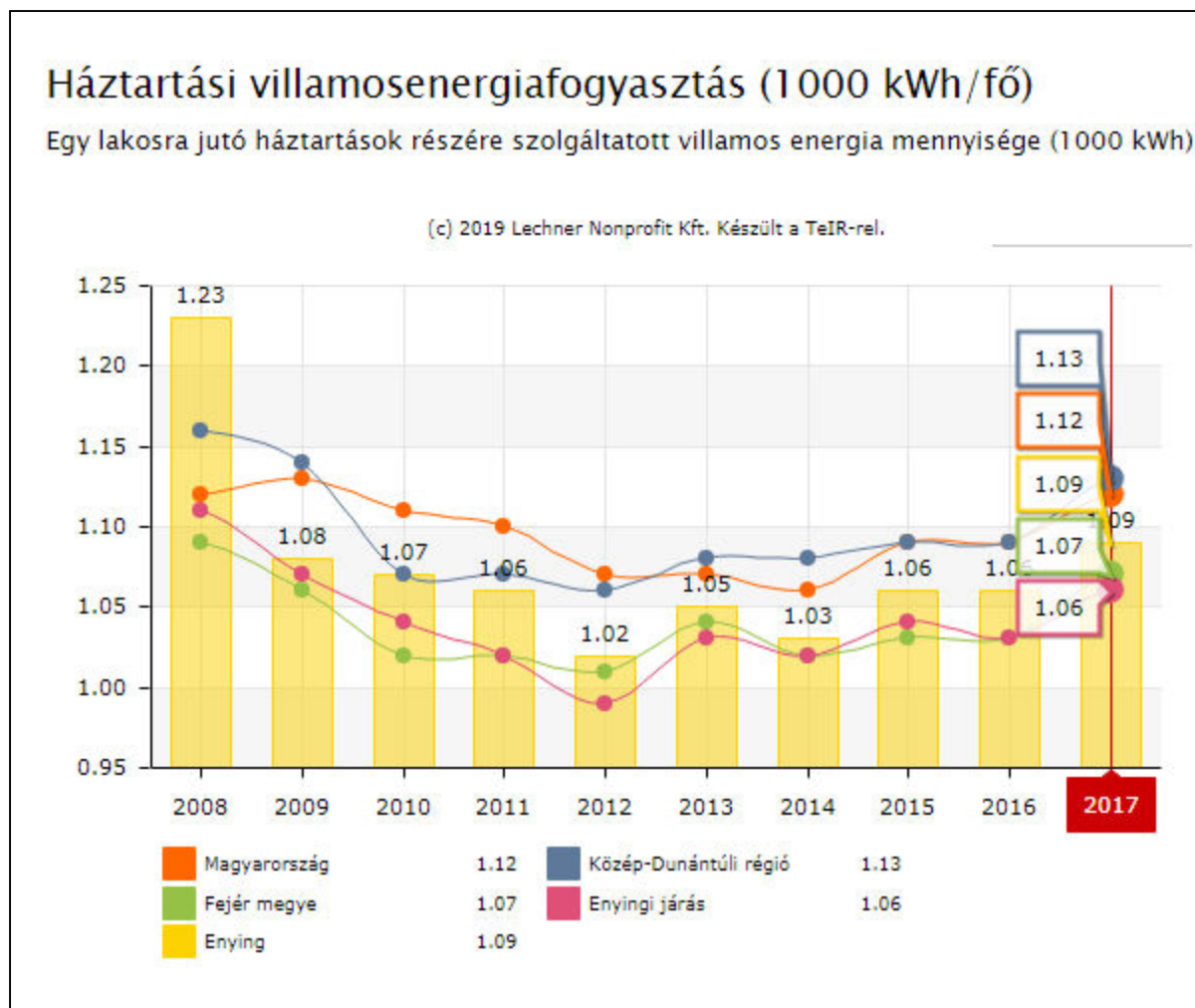
A város és vonzáskörzetének villamos energia ellátását közép feszültségű szabadvezetéki hálózat biztosítja, mely a 7. számú főúttal párhuzamosan haladó 20 kV-os gerincvezetékéről légvezetékéről ágazik le.

A település területén lévő kommunális fogyasztók villamos-energia ellátására több 20/0,4 kV-os közcélú transzformátorállomás szolgál, melyek nagy része OTR 20/400 vagy OTR 20/250 típusú oszloptranzformátor.

A település beépített területének elektromos energia ellátását biztosító meglévő hálózat 20 kV-os, és 0,4 kV-os vezetékekből áll. Ez a hálózat többnyire légvezetékes rendszerű, egyes oszloprenddel és vezeték típussal, így található csupasz szabadvezetékes, szigetelt szabadvezetékes és földkábeles is. A többszintes beépítésnél a földkábeles kisfeszültségű hálózat a jellemző, a családi házas részekben a 0,4 kV-os hálózat szabadvezetékes, itt a kisfeszültségű hálózat fogadja a közvilágítási hálózatot, a hírközlési és kábeltelevíziós hálózatot. Ma Enying városának közigazgatási területén a kisfeszültségű villamosenergia – elosztóhálózat hossza 63,7 km.

Az EON Zrt. nem mért szabvány ellenes feszültségesést a kisfeszültségű hálózat végpontján.

Enying településen a háztartási villamosenergia-fogyasztók száma 2865 db, ez 100%-os lefedettséget jelent és a háztartások számára szolgáltatott villamos energia mennyisége 7 258 MWh volt. A háztartási villamosenergia fogyasztás alakulása az elmúlt 10 évben a következők szerint alakult:

Enying villamosenergia fogyasztása

/Forrás: KSH TEIR adatbázis/

Az elmúlt 10 év villamosenergia fogyasztásából kitűnik, hogy Enying lakosságának fogyasztása alacsonyabb az országos és a Közép-Dunántúli átlagnál, de közel azonos, illetve némileg magasabb a Fejér megyei és a járási átlagnál, ami talán annak tudható be, hogy még nem terjedt el szélesebb körben az alternatív energiahasználat.

A trendek alapján várható villamos teljesítmény növekmény, mely a mai fogyasztóknál jelentkezik a meglévő állomásokról, illetve szükség esetén ezek kapacitásának bővítésével biztosítható.

A közületi igények függvényben a rendszer továbbfejlesztésének lehetőségei adóttak. A fejlesztések miatt további transzformátorállomások létesítése, vagy egyes transzformátorállomások gépcseréje lehetőséget biztosíthatnak a terhelések átcsoportosítására. 20 kV szabadvezeték biztonsági övezete a hatályos előírások szerint kettős felfüggesztésnél belterületen a legszélső vezetéktől számítva 2,5 m. Ez sík elrendezésű 20 kV-os kialakítás esetén a tartóoszlop tengelyétől számítva kb. 3,25 m-t. Külső területen a védőövezet a szélső száltól számított 5,0 méter.

Azokon a részeken, ahol a 20 és a 0,4 kV-os szabadvezeték egy nyomvonalon halad, ott azokat többnyire közös oszlopsoron vezetik. Egyes esetekben a 0,4 kV-os hálózatra a telefonvezeték és kábeltevé is felkerült.

Ma a közvilágítási hálózat többnyire légvezetékes rendszerű, és a kisfeszültségű tartóoszlopokra szerelték fel a közvilágítási lámpatesteket. A tervezett, illetve az új beépítésű

lakóterületek közvilágításának kiépítése során a denevérfaunára gyakorolt negatív hatások, illetve a fényszennyezés alacsonyabb szintjének érdekében, alacsony magasságú, és koncentráltan szétterülő fényt adó lámpatesteket kell alkalmazni.

A megkérdezett lakosok 98%-a és a gazdasági szereplők/intézményvezetők 95%-a megfelelőnek tartja a város közvilágítását.

Itt hívnánk fel a figyelmet arra, hogy a 2007. évi LXXXVI. villamos energiáról szóló törvény értelmében a 132 kV-nál kisebb feszültségű elosztó hálózat és közvilágítási elosztó hálózat belterületen kizárólag földkábelrel létesíthető. A földkábelrel létesített elosztó hálózat és közvilágítási elosztó hálózat létesítésének költségét az elosztó viseli.

Gáz energia ellátás

Enying városa rendelkezik vezetékes gázellátással. A vezetékes gáz gerincvezetéke teljes egészében lefedi Enying, Balatonbozsok és Kabókapusztá területét. Alsótekeres és Leshegy városrészen nincs kiépítve a vezetékes gáz, itt PB gázt használnak főzési célra. A város közigazgatási területén a kiépített gázhálózat teljes hossza 61,6 km.

A település közigazgatási területén két országos jelentőségű szállítóvezeték halad át, melyek közvetlenül nem vesznek részt a város energiaellátásában, de a biztonsági övezetükben érvényesítendő tilalmak és korlátozások a területfelhasználás lehetőségét behatárolják a nyomvonal mentén.

A település közigazgatási területének É-i részén Alsótekerestől D-re halad az 509-es számú Mezőszentgyörgy-Lengyeltóti közötti DN 400-as nagynyomású gázvezeték. A vezeték az Országos Területrendezési Terv, mint országos jelentőségű földgázszállító- vezeték ábrázolja. A vezeték biztonsági övezete a vezeték tengelyétől számítva 2x28,0 m.

- A közigazgatási területet ÉK-DNy irányában keresztezi a Székesfehérvár-Dombóvár közötti 300 mm átmérőjű nagynyomású terméktávvezeték, melynek biztonsági övezete 2x13,0 m. Ezt a Kabókapusztá Leshegy közötti részre tervezett fejlesztéseknél figyelembe kell majd venni.

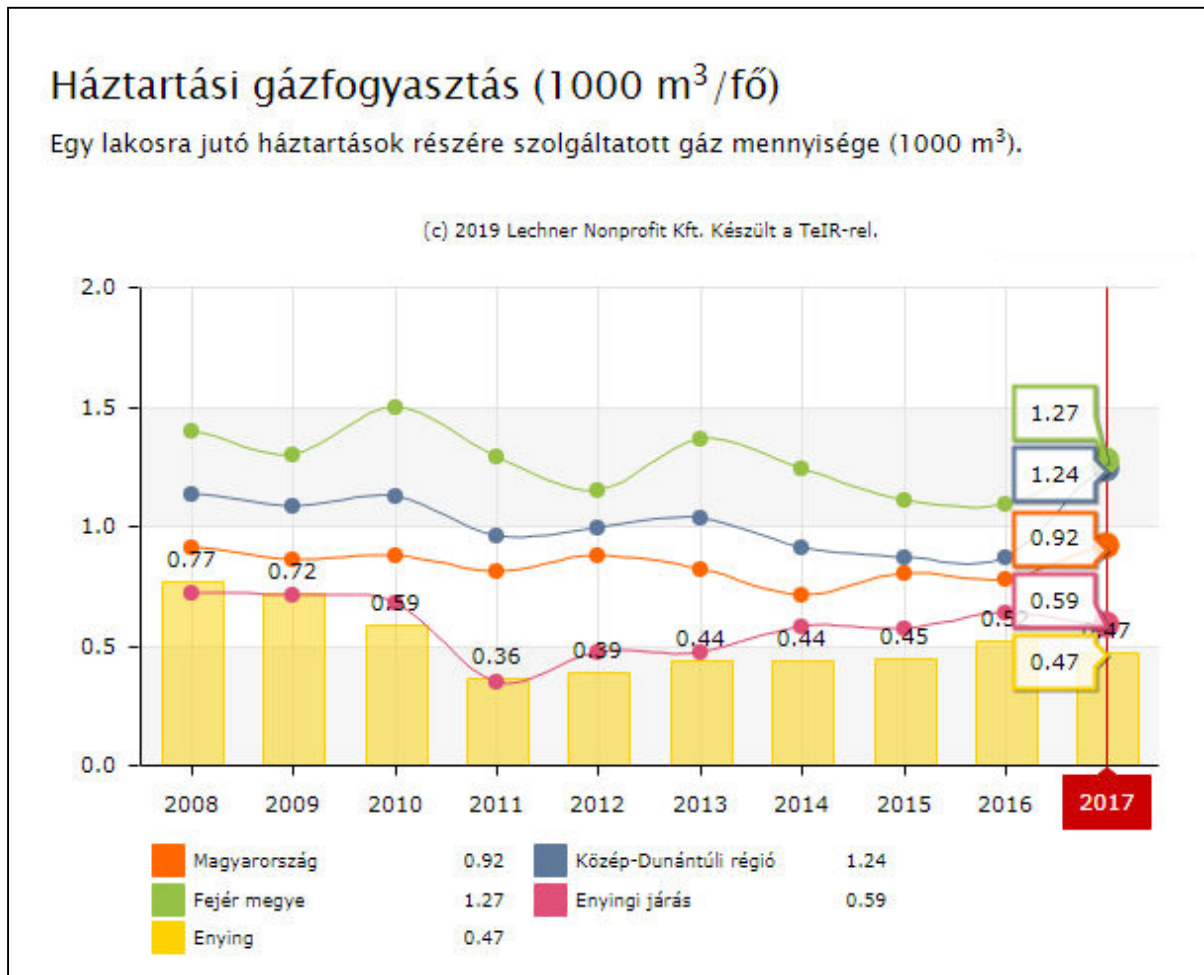
A település gázzal történő ellátását a NKM Földgázszolgáltató hálózata biztosítja. A földgázellátásban fontos nagyközépnomású vezetékeket a Székesfehérvár-E.ON Dél-dunántúli gázszolgáltató (8000 Székesfehérvár, Király sor 1/a.)üzemelteti. Az enyingi ügyfélszolgálati irodájának címe: E.ON Dél-dunántúli gázszolgáltató 8130 Enying, Bocskai út 4.

A térséget tápláló nagyközépnomású (un. Zalai 8"-os) vezeték, mely lényegében a nagynyomású földgázvezetékkel azonos nyomvonalon halad. Erről a vezetékről ágazik le a Lajoskomáromot ellátó 200 mm átmérőjű KPE vezeték, mely É-D irányba keresztezi a település külterületét, biztonsági övezete 2x9,0 m. Ettől a leágazástól Ny-ra csatlakozik le az Enyinget ellátó ϕ 160-as KPE vezeték, mely a 64-es sz. főút K-i oldalán halad a Balatonbozsok belterületi határán lévő gázfogadó állomásig. A vezeték biztonsági övezete 2x9,0 m.

A fogadó állomástól kiépült a középnomású gázelosztó hálózat Balatonbozsok, Enying és Kabókapusztá településrészekén. Ezekén a településrészekén az új fejlesztések gáz igényét a gázelosztó hálózat kapacitása fedezni tudja. Ezekén a településrészekén a tervezett fejlesztések a meglévő hálózat egyszerű lineáris kiterjesztésével elláthatók. A még ellátatlan településrészeket: Alsótekerest és Leshegyet a közeljövőben be kell kapcsolni el vezetékes gázellátásba. Leshegy részére Kabókapusztától kell kiépíteni a vezetékét. Alsótekeres részére két megoldás kínálkozik a bozsoki fogadótól középnomású vezeték építése, vagy a nagyközépnomású vezetékre fogadóállomás telepítése Alsótekeres térségében a településrész számára.

A földgáz vezeték hálózat kiépítése óta eltelt évek során 1912 db gázfogyasztó, ebből 1789 db háztartási gázfogyasztó kötött rá az ellátó hálózatra, ami a háztartások 68,3 %-át jelenti, mely meghaladja az országos átlagot és ennek további bővülése várható. Az összes vezetékes gáz fogyasztott mennyisége 3 117 ezer m³ volt, ebből a háztartások számára szolgáltatott gáz mennyisége 2 551,1 ezer m³ volt.

A háztartási gázenergia fogyasztás alakulása az elmúlt 10 évben a következők szerint alakult:

Enying háztartási gázfogyasztása

/Forrás: KSH TEIR adatbázis/

Látható, hogy mind a gáz energia fogyasztás az elmúlt 10 évben elmarad az országos és megyei átlagtól. A háztartási vezetékesgáz-fogyasztók száma fokozatos, lassú növekedést mutat, az utóbbi másfél évtizedben majdnem duplázódott számuk, ám a villamosenergia-fogyasztók számától még mindig közel 1000 háztartással elmarad.

A gáz gerincvezetéke ellátott területeken mára minden utcában lehetséges a vezetékes gázellátás. A tervezett lakó, kereskedelmi és ipari gazdasági területek gázellátását a meglévő nagyközép- és középnyomású hálózatról a meglévő szabad kihasználásával a szolgáltató biztosítani tudja, csak az új feltáró utak nyomvonalában kell kiépíteni a földgáz vezetékét.

A meglévő gázvezetékek jó állapotúak, meghibásodás nem jellemző.

A tervezett fejlesztések téli csúcs órai földgázigényéhez a terv távlatában, a meglévő gázfogadó kapacitása megfelel.

A település külterületén vezetett középnyomású gázvezeték védőtávolsága 5-5 méter.

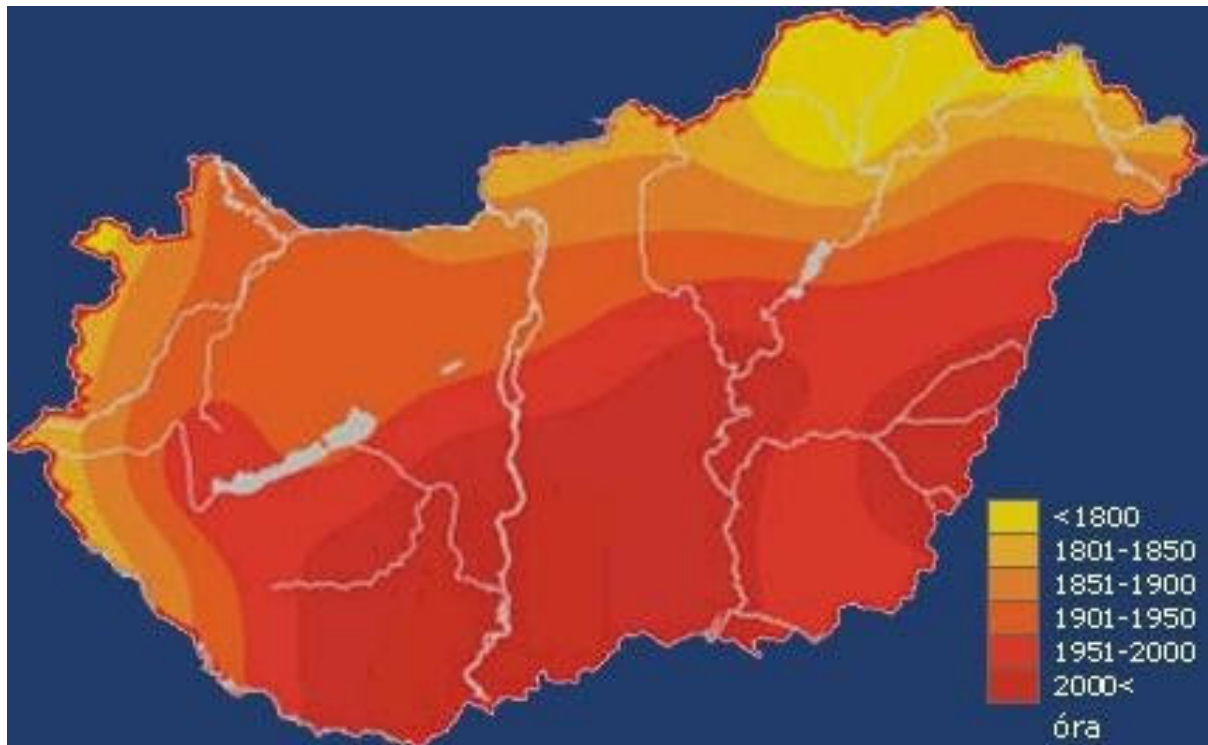
A tervezett új lakóterületi egységek gázellátását, valamint a gazdasági területek gáz energia szükségletének kielégítését a már meglévő, üzemelő középnyomású gázvezeték hálózat egyszerű lineáris kiterjesztésével lehet biztosítani.

A tervezett vezetékek nyomvonalánál, továbbá a tervezett utcák szélességénél figyelembe kell venni, hogy a középnyomású gázvezeték biztonsági övezete 4-4 m.

Megújuló energiák

A megújuló energiagazdálkodás adottságai is kedvezőnek mondhatók. Például a napenergia hasznosítására az éves 1951-2000 óra közé eső átlagos napfénytartam miatt kedvezőek az adottságok.

Átlagos évi napfénytartam Magyarországon

Forrás Országos Meteorológiai Szolgálat

A településen ma még nem meghatározó a megújuló energiaforrások (biomassza, napenergia, geotermikus energia, hőszivattyú) felhasználása.

Legnagyobb előrelépés a napenergia hasznosításban tapasztalható, ugyanis ennek lehetősége Enyingen kedvező. Az aktív napenergia hasznosításnak alapvetően kétféle módja van: a fotovoltaiikus elemek a napenergiát villamos energiává alakítják, és a napkollektorokat vízmelegítésre használják. Itt is a nap energiáját egyedileg, épületekre telepített napkollektorok és napelemek révén használják. Az épületek kedvező tájolásával elérhető passzív energiahasznosításon túl, napkollektorok telepítésével, napenergiával biztosítható a lakások fűtése, illetve használati melegvíz előállítás, de ebben az esetben a hagyományos hő-bázist is meg kell építeni. Kedvező a hőszivattyúval történő földenergia hasznosítás igénybevétele is, mivel így az energia egyenletesebben kinyerhető és állandóan elérhető.

Leginkább új beépítéseknél tapasztalható és a jövőben várható a háztartásokban közvetlenül felhasználható megújuló energiák igénybevétele. Itt elsősorban a használati melegvíz készítéshez napkollektoros rendszereket használnak, melyek működtetéséhez a napelemes

energia nyerés alkalmazása már ismert, és már alkalmazott, illetve egyre nagyobb mennyiségben látják el a házakat villamos energia nyerés érdekében napelemekkel. A térség adottságai miatt a fűtés megoldható akár geotermikus hőszivattyús berendezéssel is, melynek előnye, hogy nyáron a kiépített talajszondák hűtő üzemmódban is alkalmazhatók. Megújuló energiaként szóba jöhet a biomassa kazánnal biztosított hő ellátás is.

Elektronikus hírközlés, műsorszórás

Enying városában a távbeszélő hálózatot mára már teljesen kiépítették. Valamennyi mobiltelefon és hírközlési szolgáltató 100 százalékos lefedettséggel rendelkezik, így jó minőségű szolgáltatást képesek nyújtani. A különböző mobil technológiákon és vezetékes hálózati rendszereken alapuló hírközlési szolgáltatások jelentős részét a Magyar Telekom Nyrt. végzi. A település a 22-es körzetszám révén csatlakozik az országos és nemzetközi távhívó hálózatba. Az internet elérés biztosított, az elérési sebesség megfelelő.

Enying városába A 64-es út K-i oldalán érkezik a település ellátását biztosító távbeszélő kábel. A településen belül a hálózat vegyes képet mutat, a fő elosztó elemek földkábelek, a többi hálózati elem légkábeles, légvezetékes. Az elektromos vezetékeknél leírtakhoz hasonlóan az ott jelzett területeken javasolt áttérni a földalatti hálózat építésére.

Ma Enyingen a bekapcsolt fővonalak száma 1402 db, ebből egyéni „lakás fővonal” 1242 db, az üzleti fővonalak száma 157 db. Enying város közigazgatási területén 3 db nyilvános fővonal van.

A városban az internet-előfizetések száma 1515 db. Az internet-előfizetések bekapcsolt vonalon, (modem, dial-up) ISDN-en: xDSL hálózaton 466 db, kábeltelevíziós-hálózaton 1012 db. Internet előfizetések egyéb kapcsolaton keresztül /LAN, bérelt vonalas, modemes, vezetékek nélküli (mobilnet nélkül), stb/ 37 db.

A hálózat vegyes képet mutat földkábeles és légkábeles szakaszok egyaránt megtalálhatók a városban. A távbeszélő hálózat vezetékeit, kábeleit a meglévő 20 kV-os és 0,4kV-os elektromos ellátó hálózat légvezetékes, vegyes oszloprenddel és vezetékek típusa szerint helyezették el. A bővítés során ez a hálózat ma még hasonló feltételekkel bővíthető.

A településen lévő távközlési eszközök felhasználásával a fejlesztési területek elláthatók vezetékes rendszerű távközléssel.

Újabb mobil távbeszélő rendszereket erősítő állomás, adótorony telepítését nem tervezik a városba. A vételi lehetőségek jók, Enying és térségének területe teljes lefedettséggel rendelkezik.

Az új beépítéseknél is indokolt kiépíteni a távbeszélő hálózatot és az igényesebb családiházak beépítésű részeinél meg kellene fontolni a földkábeles hálózat létesítését. Táj és település-észleltetési szempontból indokolt a vezetékes távközlési, és a kábel tv hálózatok közös nyomvonalú földalatti vezetéssel történő építése.

A településen a mobiltelefonok és vezetékes telefonhálózat szolgáltatási minősége megfelelő.

Műsorszórás

Enying városában már korábban kiépítették és azóta is működtetik a kábel TV hálózatot. A kiépített infrastruktúra alkalmas a szélessávú informatikai adatszolgáltatásra. A településen minden mobilszolgáltató elérhető és a hálózatok biztosítják a HSPA alapú mobil adattovábbítást, mely lehetővé teszi a mobil internet szolgáltatást.

A kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma 1266 db az összes lakás 48,3 %-a. A meglévő kábel TV rendszert célszerű kiterjeszteni, tovább építeni az új lakóterületek ellátására.

Enying város területén a következő műholdas szolgáltatások vehetők igénybe a szolgáltatás típusa szerint csoportosítva:

Internet szolgáltatás:

- Kábelnet
- Optikai internet
- Műholdas internet
- Mikrohullámú internet:

Ma Enying közigazgatási területén az alábbi televízió adás vétele lehetséges a szolgáltatás típusa szerint csoportosítva:

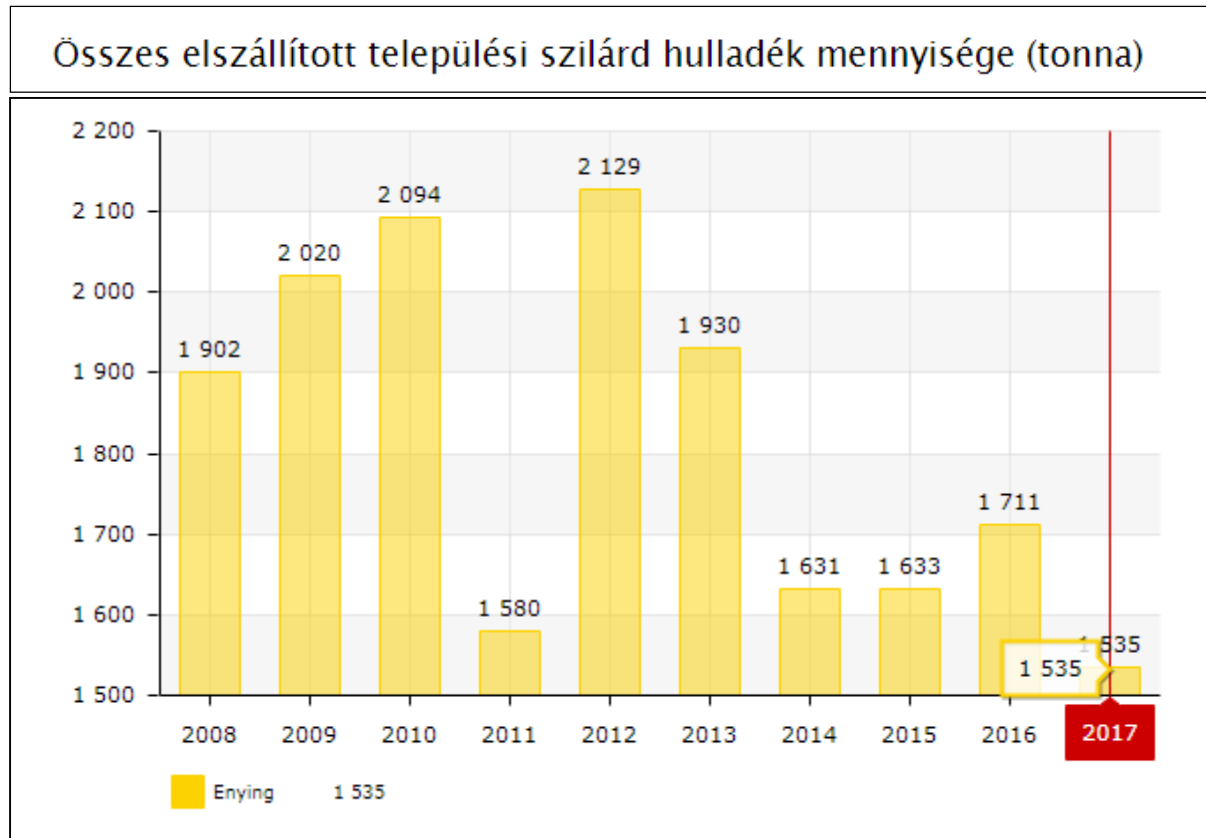
- Kábel TV szolgáltatás
- Műholdas TV szolgáltatás
- Földi sugárzású TV szolgáltatás
- IPTV szolgáltatás

Az előfizetők több csomagból is választhatnak. A lakossági kérdőívek kiértékelése szerint a válaszadók 85%-a tartja megfelelőnek a kábeltvé szolgáltatást.

A kábeltvé rendszer vezetékeit az áramszolgáltató légvezetékes tartó oszlopain helyezték el. A meglévő kábel TV rendszert az új előfizetők ellátására igények szerint tovább lehet építeni, fejleszteni. A hálózat bővítése során ma még lehetséges a meglévővel azonos légvezetékes hálózat kiterjesztése, ám üzembiztonsági, és főleg település-esztétikai okokból ütemesen a térszint alatti elhelyezésre kell áttérni. Az üzemeltetés és szolgáltatásnyújtás optimális rendszerének kialakítása érdekében alternatív megoldások folyamatos keresése, mérlegelése is szükséges.

Kommunális hulladék

Enyingen a szilárd háztartási hulladékot rendszeresen gyűjtik, és a kommunális hulladék elszállítása a településen megoldott. 2012 május 16-án átadták lakossági használatra a hulladékudvar. A hulladékudvar a Kabókapusztára vezető út mentén található, címe: 8130 Enying, 0115/2. A kommunális és a szelektív hulladék gyűjtése, kezelése megoldott. Enying városában és térségében gyűjtését és elszállítása előre kiadott terv és ütemezés szerint történik. Az összes elszállított települési szilárd hulladék mennyiségének alakulása az elmúlt 10 évben a következők szerint alakult:

Enying összes települési szilárd hulladék mennyisége (tonna/év)

/Forrás: KSH TEIR adatbázis/

A rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya az országos, illetve megyei adatokkal összehasonlítva átlagosnak tekinthető.

A hulladékgazdálkodási szervezettel történt megállapodás a hulladékkezelés hosszabb távú rendezettségét biztosítja. A város közigazgatási területéről 2019 év folyamán az összes elszállított települési szilárd hulladék 1535,1 tonna/év volt, amiből a lakossági elszállított települési hulladék 1442,3 tonna/év volt, ami évi 216,7 kg/fő mennyiséget jelent.

A hulladék szállítása 2019-ben is a megszokott rend szerint történik: a kommunális hulladékot hetente szerdánként, a szelektívet havonta egy alkalommal, a hónap végére eső keddi napon és a „zöld hulladékot” éves szinten előre meghatározottan, a téli hónapok kivételével havonta egy alkalommal szállítják el.

2012-ben megkezdte működését a zöldudvar /lakossági hulladéklerakó hely/és Megnyitása óta heti két alkalommal: szerdán és szombaton lehet a szolgáltatást igénybe venni.

4. A településrendezési tervi elhatározások környezeti hatásai, a károsítás megelőzésére, csökkentésére szolgáló javaslatok

4.1. Településszerkezeti, táji hatások

A védendő tájkép, az értékes tájszerkezet, tájhasználat megőrzését, értékőrző újrahasznosítását lehetővé tévő területhasználatok és intézkedések:

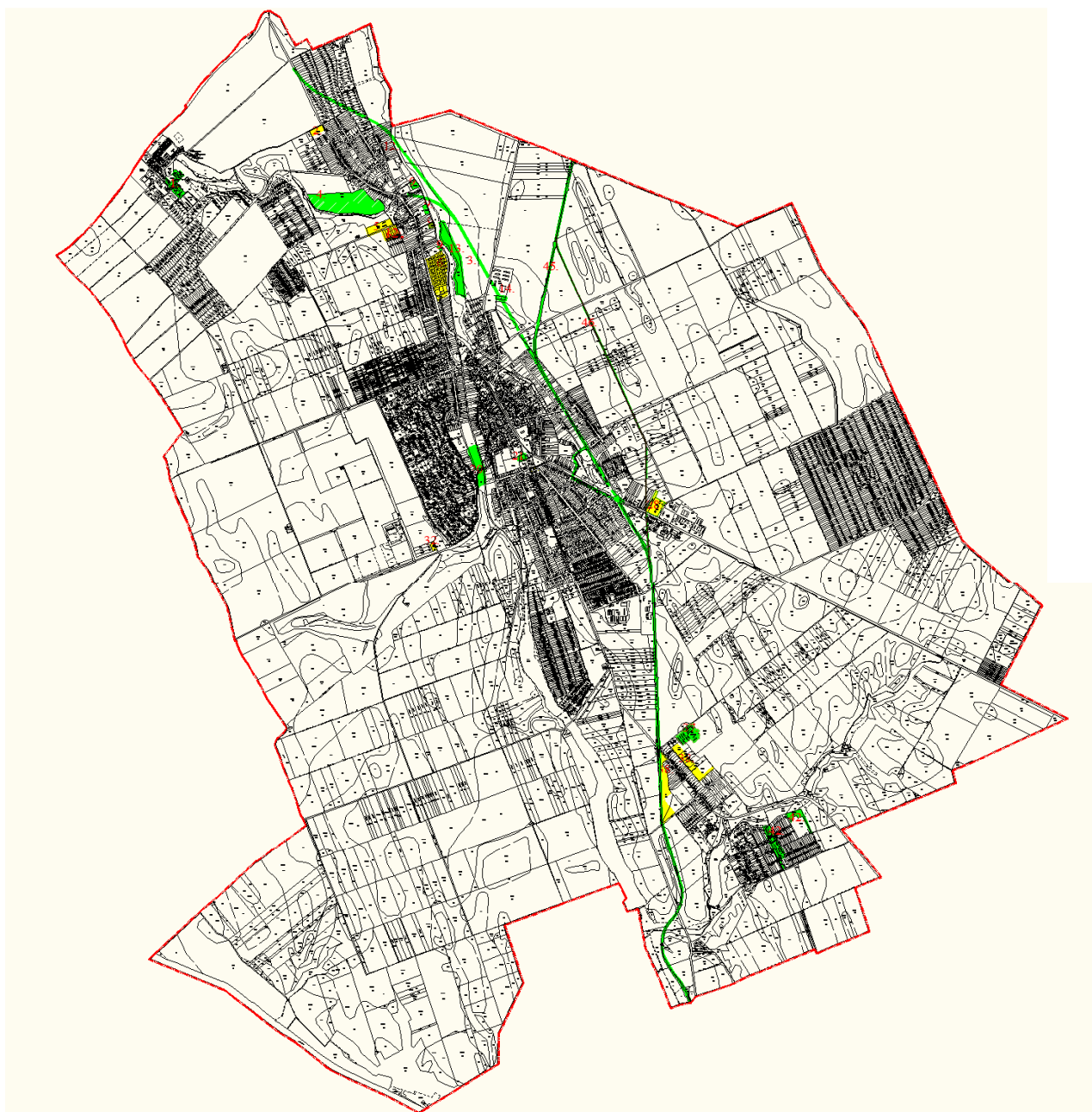
- a mezőgazdasági területek beépítésének korlátozása
- az erdőterületek beépítésének korlátozása
- a védelem alatt álló területek beépítésének korlátozása

- takarékos területhasználat, az új beépítésre szánt területek kijelölésének korlátozása
- természetközeli területek kijelölése

A védendő tájkép, az értékes tájszerkezet, tájhasználat megőrzését, értékőrző újrahasznosítását veszélyeztető területhasználatok:

- nincs

4.2.A településszerkezeti elhatározások környezeti elemekre gyakorolt hatása

Az egyes számok jelentése:

1. gazdasági terület falusias lakóterületté történő átminősítése
2. gazdasági (kereskedelmi) terület kijelölése mezőgazdasági területen
3. települési elkerülőút törlése

4. különleges/mezőgazdasági területek különleges, rekreációs területté történő átminősítése
5. gazdasági (kereskedelmi) terület kijelölése különleges területen
6. kertvárosias terület gazdasági (kereskedelmi) területté történő átminősítése
9. falusias lakóterület természetközeli területté történő átminősítése
12. kertvárosias terület gazdasági (kereskedelmi) területté történő átminősítése
13. mezőgazdasági terület erdőterületté (gazdasági erdő) történő átminősítése
14. gazdasági (mezőgazdasági ipari) terület különleges, mezőgazdasági üzemi és erdőterületté (gazdasági) történő átminősítése
20. különleges terület zöldterületté (közpark) és erdőterületté (gazdasági) történő átminősítése
21. központi vegyes terület zöldterületté (közpark) történő átminősítése
28. gazdasági (kereskedelmi) terület gazdasági (egyéb ipari) területté történő átminősítése
32. erdőterület gazdasági (egyéb ipari) területté történő átminősítése
38. erdőterület mezőgazdasági területté történő átminősítése
42. mezőgazdasági terület erdőterületté (védelmi) történő átminősítése
45. vasúti területen kerékpárút kijelölése
46. tervezett vasútvonal törlése

Környezeti hatásait tekintve pozitív hatásúak:

az 1, 3, 4, 9, 13, 14, 20, 21, 42, 45, 46. számokkal jelölt területfelhasználási változások, így pl. a természetközeli területek, az erdőterületek kijelölése, valamint a tervezett települési elkerülőút törlése

Az 1-es számú változással a gazdasági egységek alakíthatóságának lehetősége csökken, így a gazdasági tevékenység által kibocsátott káros hatások és az általa keletkeztetett forgalmi hatás káros hatása is csökken elsősorban a *levegőszennyezés* tekintetében.

A 3-as pont szerinti települési elkerülőút törlése nagymértékben pozitív hatású. Nem történik meg a mezőgazdasági táblák szabdalása, töltés kialakítása, ezáltal a tájkép módosulása, nem történik meg élőhelyek átvágása, a keletkező forgalomnak *az élővilágra és a levegő, valamint a talaj, a felszíni és felszíni vizekre gyakorolt káros hatása*.

A 4-es pontban a területen a szántó gazdálkodás elmaradása elsősorban a *kiporzással járó szennyezést* csökkenti.

A 9-es pontban a területek beépítéssel járó elkerülése a természetközeli élőhely fenntartását szolgálja, ezáltal *a környezet minden elemére kedvező* hatást fejt ki.

A 13-as pontban a terület beépítésének, művelésének elkerülése az erdőterületnek és az élőhelynek a fennmaradását szolgálja, ezáltal *a környezet minden elemére kedvező* hatást fejt ki.

A 14-es pontban az erdőterület, *élőhely védelme* történik meg, az övezeti besorolás változtatása egyértelműsíti, hogy a területen az állattartáson kívül más, a környezetre jelentős zavaró hatást kifejtő tevékenység nem végezhető. Így *a talajra, a felszín alatti vízre és a levegőre is kedvező hatást* fejt ki az élővilág mellett.

A 20-as pont szerinti zöldterületi és erdőterületi besorolás a *meglévő erdő védelmét* szolgálja, emellett egy *jelentős kiterjesztésű zöldfelületi fejlesztést* készít elő.

A 21-es pontban a meglévő park kiterjesztése történik a terület beépítésének elkerülésével. Ez elsősorban *a talaj terhelését csökkenti*.

A 42-es pont szerinti módosítás szintén a meglévő erdőterületek, az ottani élőhely védelmét szolgálja a beépítés tiltása mellett. *A környezet minden elemére pozitív hatású változtatás.*

A 45-ös pont szerinti módosítás elsősorban *zaj és talajszennyezés* szempontjából előnyös változtatás, de *az élővilág védelmét* is elősegíti.

A 46-os pont esetében a tervezett vasútvonal törlésével nem történik meg a mezőgazdasági táblák szabdalása, töltés kialakítása, ezáltal a tájkép módosulása, nem történik meg élőhelyek átvágása, a keletkező forgalomnak *az élővilágra és a levegő, valamint a talaj, a felszíni és felszíni vizekre gyakorolt káros hatása*.

Környezeti szempontból nagyobb környezeti terhelést eredményezhetnek:

a 2, 5, 6, 12, 28, 32, 38 számokkal jelölt területfelhasználási változások.

A 2-es számú változás a már meglévő, valamint fejlesztésre kijelölt gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató terület kis mértékű, 1 ha területű kiterjesztését jelenti annak érdekében, hogy az a meglévő telekhatárokhoz, a meglévő úthálózathoz igazodjon. A jelenlegi szántásból eredő porszennyezés megszűnik, ugyanakkor a terület beépítésével csökken az élőhely, növekszik a felszín alatti vizek terhelése, miközben a gazdasági tevékenység a levegő szennyezésével járhat.

Az 5-ös számú változás az egykori állattartó telep rendezését, területének újrahasznosítását kívánja lehetővé tenni annak gazdasági területként történő kijelölésével.

A terület beépítésével növekszik a felszín alatti vizek terhelése, miközben a gazdasági tevékenység a levegő szennyezésével járhat.

A 6-os számmal jelölt változás célja a város kedvező fekvésű helyén kis telephelyigényű vállalkozások számára hely, egyúttal munkahelyteremtés biztosítása. A hatályos terven kijelölt lakóterület-fejlesztés nem valósult meg, a rendelkezésre álló kínálat hosszú távra elegendő, így a lakóterület-fejlesztéssel már nem számol a város.

A lakó helyett gazdasági funkció megjelenése a talajra, a felszín alatti vizekre nagyobb hatást fejthet ki.

A 12-es számú változás célja az elhatározott gazdasági, mezőgazdasági üzemi területek koncentrációja. A szomszédos lakóterületekre kedvezőtlen hatást fejthet ki, ezért a két funkció minél nagyobb szétválasztása szükséges, a nagyüzemi állattartási funkció tiltása mellett.

A terület lakó célú felhasználása helyett megjelenő gazdasági használat nagyobb környezeti terhelést eredményezhet, elsősorban a talajra és a felszín alatti vizekre.

A 28-as számú változás a már meglévő gazdasági egységek határának módosítását jelenti. A beépítés intenzitása nem növekszik, de a rendeltetésváltás nagyobb környezeti terhelést eredményezhet elsősorban a levegőt érintően.

A 32-es számú területen művelési ág váltás történt, az erdő művelési ág helyett pálinkafőző került megállapításra és ennek megfelelő hasznosítású épület került elhelyezésre. Az erdő már nem része a hálózatnak, valamint a használat is megváltozott, így a területfelhasználás módosítása indokolt.

Az övezeti változás kedvezőtlen hatású a környezet minden elemére, ugyanakkor ha azt tekintjük, hogy meglévő, működő üzembről van szó, akkor a gazdasági besorolással a környezet terhelése a mai állapothoz képest nem változik.

A 38-as számú területen, az erdőterület mezőgazdasági területként történő meghatározását az indokolja, hogy a terület jó minőségű szántó művelési ágú és használat szerint is az. Az erdő adattár nem tartalmazza a területet erdőként.

A változás a mai állapothoz képest nem jár környezeti változással, hisz a terven az erdőterületi kijelölés tervezett volt. Azáltal, hogy nem jön létre a területen erdőterület, az élőhelyekre és a levegőre nézve történik negatív irányú változás, valamint nem alakul ki a lakott területet a portól védő fásítás.

A településszerkezeti változások döntően a környezeti állapotot nem befolyásolják, vagy arra csekély hatásúak. A nagyobb hatást eredményező, előzőekben nevesített változások többsége a környezet terhelésének csökkenését eredményezi. Figyelembe veszik a település táji, természeti értékeit, igazodnak a történelmi és térbeli szerkezethez, a településkép feltárulását pozitívan fogják formálni.

Épített környezet védelme

A terv megvalósítása az országos és a helyi védelem alatt álló értékeket nem veszélyezteti, azokra káros hatással nem lesz. A terv biztosítja az értékek védelmét, környezetükben sem jelöl ki olyan felhasználást, mely az értékekre káros hatással lenne.

A gyorsforgalmi út megvalósításával járó 64-es számú főúti forgalom csökkenés az épített értékek állagának megóvását segíti.

Az örökségvédelmi hatástanulmány szerint:

- 1. lelőhely. Balatonbozsok (Vályogvető, Téglagyár, Homokbánya) (21825)
- 2. lelőhely. Sport köz 3. (21827)
- 3. lelőhely. Leshegy (21828)
- 4. lelőhely. Petőfi u. 61. (Várdomb) (21829)
- 5. lelőhely. Balatonbozsok, Gárdonyi Géza u. É-i vége (78841)
- 6. lelőhely. Kabókapuszt (21826)
- 7. lelőhely. Lehel utcától északra **(92677)**
- 8. lelőhely. Dózsa György út (96079)
- 9. lelőhely. Páta (96393)
- 10. lelőhely. Tisztavízi-puszt (98061)
- 11. lelőhely. Szennyvíztisztító

Enying közigazgatási területén a régészeti lelőhelyek száma jelenleg: tizenegy. Közülük egyik sem áll fokozott vagy kiemelt védelem alatt. A régészeti lelőhelyeken a népvándorlaskor kivételével minden nagyobb régészeti korszak emlékanyaga megtalálható. A régészeti jelenségek között egyaránt találunk telepeket, településeket, különálló épületeket, valamint sírokat, temetőket.

A város történetének kiemelkedő emlékei a középkori templommaradványok, valamint a késő középkori és törökkori enyingi vár (4. lelőhely). Amennyiben az 5. és a 9. lelőhelyen található középkori templomok fálmaradványai még nem károsodtak jelentős mértékben, akkor javasolható azok régészeti feltárást követő konzerválása, részleges helyreállítása és megfelelő körülmények között történő bemutatása.

Az 1, 5, 6, 7, 9, 10. és a 11. lelőhely területén folyó intenzív talajművelésnek negatív hatásai lehetnek. A 9. és a 11. lelőhelyen jelentős mértékű talajerózió figyelhető meg. A művelési módok megváltoztatásával a káros folyamatok megállíthatók lennének.

A beépített területen található 2, 4, 6, 8. lelőhelyen a különféle építkezések és infrastrukturális beruházások miatt a régészeti jelenségek bolygatottsága nagymértékű, és a jövőben további veszélynek vannak kitéve.

A településrendezési tervben szereplő változtatások közül a szennyvíztisztító (36. terület) érint régészeti lelőhelyet: 11. lelőhely. A jövőben az esetleges építkezések, illetve fejlesztések engedélyeztetése során a hatóság döntést hoz majd arról, hogy milyen feltételekkel járul hozzá az engedély megadásához (pl.: a beruházó költségére történő próbafeltárás, teljes felületű feltárás vagy régészeti szakfelügyelet elrendelésével).

Az elhatározott változások közül a 2., 6. és 12. pont szerinti területen gazdasági terület kijelölése az, amely az épített környezetre kedvezőtlen hatást fejthet ki. **A terv alkalmazza a beültetési kötelezettséget, illetve az övezeti besorolással, a rendeltetések körének meghatározásával törekszik a zavaró hatás mérséklésére.**

Levegőminőség

Új, tervezett területfelhasználás

- összességében nincs a levegőminőségre kifejezetten káros hatás

Vízvédelem

Új, tervezett területfelhasználás

- a közüemi szennyvízhálózat igénybe vétele esetén nincs kifejezetten káros hatás

Zajvédelem

Új, tervezett területfelhasználás

- nincs káros hatás

Hulladékékelbánás

A település területén keletkező hulladék közüemi gyűjtése és elszállítása esetén csekély a hulladék általi szennyezés veszélye.

Termőföldvédelem

Tervezett területfelhasználás

- 1 ha nagyságú gazdasági területi fejlesztés az átlagosnál kicsivel jobb földminőségű területet érint (31/33 Ak)

A veszély jellege

- jobb minőségű mezőgazdasági területek igénybe vétele

A károsítás megelőzésére, csökkentésére szolgáló javaslatok

- az igénybe vett területek minimalizálása

Ásványvagyon védelem

Tervezett területfelhasználás

- nincs káros hatás

Természetvédelem**Tervezett területfelhasználás**

- nincs káros hatás, a védett területek védelmét biztosítja a terv

5. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre

- A tényleges területi fejlesztések folyamatos figyelése.
- A területi fejlesztések ütemezett megvalósítása.
- A területi fejlesztések megvalósítása során észlelt, a környezetre káros hatású fejlesztések leállítása, szükség és lehetőség esetén a településrendezési tervek módosítása a további károk keletkezésének megakadályozása érdekében.
- az előírt, pl. beültetési kötelezettség megvalósításának ellenőrzése

6. Összefoglaló

Jelenleg a táj és település egymáshoz viszonyított kapcsolata harmonikus, a település viszonylag jó környezetminőséggel rendelkezik, ahol védett természeti, és épített értékek, úgymint régészeti értékek, műemlékek, valamint helyi védelemre javasolt létesítmények találhatók.

Az értékeket megőrző, fenntartó fejlesztés javasolható abból a célból, hogy a település ezen erőforrásait a saját fejlődésének, lakosságmegetartó képességének céljára hasznosíthassa.

Ezért lényeges az alábbi szempontok alapján a jövőformáló tervek kialakítása:

- csak a természeti, táji környezet, adottságait tiszteletben tartó, ahhoz illeszkedő, illetve azzal, mint forrással számoló tevékenységek fogadhatók,
- a múlt sikeresnek bizonyult elemeire szervesen épülő, a hagyományokat, tradíciókat folytató társadalmi, kulturális, gazdasági struktúra folytatható.

A fejlődés céljából történő beavatkozások kettős célt szolgálnak, részben segítik a táji, környezeti és épített értékek megőrzését, megújulását, szemléletessé érzékelhetővé tételét, részben a természeti környezetbe történő beavatkozások csak abba illeszkedő társadalmi, gazdasági, változások teremtetten igényeknek adnak csak teret, helyet.

Az eredeti állapot fenntartásának elemei:

- az ökológiai hálózat megőrzése eredeti állapotában a hiányzó elemek kiegészítésével,
- természeti értékek karakter és szerkezeti védelme,
- a település kialakult szerkezetének, struktúrájának - azaz karakterének védelme, megtartása,
- a műemlék, és a műemléki környezet megújítása, méltó bemutatása, a helyi védelemre javasolt építmények, mértékadó építmények megőrzése
- az illeszkedő fejlesztés céljából a szabályozás eszközeivel kell megoldani a környezet-érzékeny beavatkozást.

A terv eredményeként az épített és természeti környezet összhangja, a fenntartható fejlődés feltételei biztosítottak, a terv távlatában kiteljesednek az alábbi fejlesztési elemek prioritásával:

- egészséget, életminőséget javító fejlesztések, melyek csökkentik a környezet terhelését,
- táji és művi értékek összehangolt kezelése.